

H

Haar Alfréd, egyet. tanár, szül. Bpest, 1885. Göttingen egyetemén szerzett doktorátust, 1910. ugyanott a matematika és a matematikai csillagászat magántanárává képesítették. 1911. a zürichi egyetem helyettes tanára lett, 1912. a kolozsvári egyetem ny. rk., 1917. pedig r. tanárává nevezték ki. Matematikai értekezéseit a magyar szakfolyóiratokban, továbbá a *Mathematische Annalenben* és más külföldi szaklapokban közölte. Fontosabb önálló munkái: *Die Randwertaufgabe der Differentialgleichung $\Delta \Delta u = 0$, Zur Theorie der orthogonalen Funktionensysteme, Egyszerűen rendezett halmazok.*

Haas Miklós, orvos és gyógyszerész, szül. Perjámos, 1888. júl. 9. Középiskoláit Szegeden, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, ahol gyógyszerési és orvosdoktori oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után több bpesti gyógyszerertárban működött. A bpesti Kereszt-gyógyszerertár tulajdonosa. A háborúban mint gyógyszerész-főhadnagy tábori mozgókörháznál és a királyi magyar tudományegyet. klinikáknál működött. Megkapta a vöröskereszt II. o. hadiékítményes tiszti érmét.

Habár Mihály, hírlapíró. Tanulmányainak befejezése óta hírlapírással foglalkozik. Egyike a régi magyar újságírógárda legkiválóbb tagjainak. 1920. a *Pesti Napló*, 1925. pedig *Az Újság* munkatársa lett. Nagy szerepet játszik a *Magyar Újságírók Egyesületében*, amelynek hosszú ideig elnöke is volt.

Hackel Emil, szövetkezeti igazg., szül. Újarad, 1878. Középiskoláit Bpsten és Aradon végezte. 1901. a *Gazdák Biztosító Szövetkezetének* szolgálatába lépett, ahol jelenleg mint a vállalat igazgatója fejt ki értékes tevékenységet.

Hadházy Zsigmond, főispán, szül. Hajdúhadház, 1876. máj. 7. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a debreceni, majd a kolozsvári tud. egyetem hallgatója volt, ahol jogtudori oklevelét is nyerte. Ügyvédi oklevelet Budapesten nyert. Hosszú ideig folytatott ügyvédi gyakorlatot. 25 év óta th. biz. tag. 1920. Hajdunánás nemzetgyűlési képviselővé választotta. 1923. főispánná nevezték ki. A debreceni *Hadimúzeum*, a debreceni *Siketnéma Egyesület*, a hajdumegyei *Gazd. Egyesület*, a debreceni *Közegészség-*

ügyi egyesület elnöke, a *Hadróa* és a *Hajdumegyei Népművelési Egyesület* díszelnöke és még számos társadalmi egyesületnek vezető-ségi tagja. A csillagos magyar érdemkereszt II. o. kitüntetésének tulajdonosa.

Hadik-Barkóczy Endre (gróf, futaki és szalai), földbirtokos, szül. Pálóc, 1862. nov. 1. Középiskoláinak elvégzése után a hohenneimi gazd. akadémián, majd a berlini és bpesti jogtud. egyetemeken folytatott tanulmányokat. Mint örökös jogú főrend 1888. a felsőház tagja lett. 1892. szabadalvűpárti programmal képviselővé választották. 1903. a király v. b. t. tanácsosává nevezte ki. Számos társadalmi, művészeti és sportegyesület vezetőségének tagja. A *B. T. C.* és az *Iparművészeti Társulat* díszelnöke. Felsőházi tagságáról 1927. lemondott.

Hadik János (gróf, futaki), v. közéleti miniszter, felsőházi tag, szül. Nadasd, 1863. Tanulmányainak befejezése után a katonai pályára lépett, de a főhadnagyi rangfokozat elérése után a katonai szolgálatól megvált és nadasdi birtokán kezdett gazdálkodni. 1901. szabadalvűpárti programmal képviselővé választották. A pártból Andrassy Gyula gróf csoportjával vált ki, majd Andrassy mellett a nemzeti küzdelem egyik jelentékeny tagja lett. 1906. a Wekerle-kormány belügyi államtitkárrá nevezte ki. 1908. valóságos belső titkos tanácsosi címet kapott. 1910. a Wekerle-kabinet lemondásával megvált hivatalától és mint a főrendiház tagja, az ottani ellenzék politikai mozgalmait irányította. 1917. a Wekerle-kormány közéleti minisztere lett. 1918. a magyar érdekeknek az osztrák igényekkel szemben való védelmezésével ellentétbe jutott a közös kormányval, amelynek következményeképpen tárcájáról lemondott. 1918. október végén a király kabinetalakítással bízta meg, de a másnap kitört forradalom miatt megbízatását nem teljesíthette. A kömmün alatt letartóztatták, de gazdasági személyzete és Seregélyes község lakossága kikényszerítette szabadonbocsátását. A forradalom után a közéleti tanács bizottságának elnöke volt és egyben eredményes tevékenységet fejtett ki a magyar mezőgazdaság újbóli felvirágoztatása érdekében is. Élénk irodalmi tevékenységet fejtett ki és mint az OMGE egyik

vezetőtagja, eredményes harcot folytatott Kállay Tibor pénzügyi politikája ellen. A *Kisiparosok Orsz. Közp. Szövetkezetének* és az *Országos Erdészeti Egyesületnek* elnöke. A *Magyar Nemzeti Bank főtanácsának* tagja, a *Falusi Kislakásépítő Szövetkezet* volt elnöke, mely tisztjétől politikai magatartása miatt volt kénytelen megválni. A *Dohánytermelők Orsz. Egyesületének* elnöke. 1927. a genfi világgazdasági kongresszuson mint a magyar kormány képviselője szerepelt. Az örökös jogú főrendek képviselőjében a felsőház tagja.

Haefner Zsigmond, ny. miniszteri osztálytanácsos, szül. Nyíregyháza, 1880 okt. 14. Középiskoláit Szatmárnémetiben, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, majd mint felügyelő a magy. kir. postánál működött. Utána a kereskedelemügyi minisztériumba került, ahol miniszteri osztálytanácsosi rangban a miniszterelnökségi elnöki osztályban működött. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és a koronás arany érdemkeresztet és a vöröskereszt tiszti jelvényét kapta meg. 1920. nyugdíjba vonult és Pécelen telepedett le, ahol a község társadalmi életének tevékeny tagja lett. A *Községi Nemzeti Párt* ügyvezető elnöke, az iskolán kívüli népművelés vezető-gondnoka, a *Levente Egyesület* főoktatója, evangélikus egyháztanácsos. A *Pécel c. lap* és a *Gödöllői Hírlap* munkatársa.

Haidekker Ervin, ny. huszárezredes, földbirtokos, szül. Bpest, 1879 dec. 27. Középiskoláit Bpsten végezte, majd két évig jogot tanult s azután a cs. és kir. 16. huszárezred kötelékében leszolgált önkéntesi évét. Mint hadnagy, a 10. huszárezredben ténylegesítette magát. Ugyanezen ezred kötelékében résztvett a háborúban és 48 hónapot töltött a fronton, mint század- és osztályparancsnok, később az ezredkiképző csoport parancsnoka volt. Ezredétől az összeomlás után, mint őrnagy vált meg. A forradalom után jelentkezett a Nemzeti Hadseregben szolgálattételre és előbb Siófokon, majd a bpesti rendőrtartalékban teljesített szolgálatot. Később Kiskőrösön működött, majd az 1926. évben, ezredesi rangban, nyugállományba vonult. Azóta kiskunhalasi birtokán gazdálkodik. A Pirtói Gazdakör elnöke. Gazdasági kérdésekről számos cikke jelent meg a szaklapokban. Kiténtései: a Ferenc József-rend lovagkeresztje, a katonai érdemkereszt, az ezüst és bronz katonai érdemérem, a Károly-csapattereszt, a jublieumi érem és kereszt, a mozgósítási kereszt, valamint a III. oszt. szolgálati kereszt.

Haidekker Sándor, vezérigazgató, kereskedelmi tanácsos, szül. Budapesten, 1894 jan. 19. Gimnáziumi tanulmányainak elvégzése után a kölni kereskedelmi főiskolán 1914. szerzett oklevelet. A háborút mint huszárfőhadnagy küzdötte végig. Bátorságáért többször kitüntették. A háború után a gaz-

dasági pályára tért vissza és mint vállalati vezérigazgató fejt ki tevékenységet elhunyt atyja, id. Haidekker Sándor által alapított cégnél. A közigazdasági élet terén kifejtett értékes munkásságát a kormányzó a kereskedelmi tanácsosi cím adományozásával jutalmazta meg.

Hainiss Elemér, egyet. ny. r. tanár, szül. Bpest, 1890 júl. 1. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte, ahol orv.-tud. oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után mint gyakornok az egyetemi gyermekklinikán működött. A háború alatt a harctéren orvosi szolgálatot teljesített. A Signum Laudisszal, a kor. arany érdemkeresztel, a hadiképtményes II. o. vöröskeresztel és a Károly-csapatteresztel tüntették ki. A leszerelés után a pozsonyi egyetem gyermekklinikájára került mint I. tanársegéd, majd a cseh megszállás következtében a bpesti Fehérkereszt gyermekkórházban folytatta működését. 1921. a szegedi egyetemen mint adjunktus, a gyermekgyógyászati tanszék h. tanára volt. 1922. magántanárrá képesítették az Erzsébet és a Ferenc József tud. egyetemen. 1924. a szegedi egyetemen a gyermekgyógyászat ny. r. tanárává nevezték ki. 1928. az orv.-tud. kar jegyzővé, majd 1928. dékánná választotta. Tudományos kutatásainak eredményei a bel- és külföldi szaklapokban jelentek meg. Írásaiban főleg a csecsemő-biológia és diétika kérdéseivel foglalkozik. Az egyetemi ifjúság irányításában, mint a bajtársi szövetségek primus magistere tevékeny részt vesz. A *Gyermekorvos Társaság* ig.-tanácsának és a *Deutsche Gesellschaft für Kinderheilkunde Vorstandjának* tagja.

Hajdu Henrik, író, szül. Újpest, 1890 dec. 20. Tanulmányainak befejezése után a székesfőváros népjóléti ügyosztályán teljesített szolgálatot. Irodalmi munkásságát a *Nyugat*-nál kezdte, ahol versei és kritikái jelentek meg. Az északi irodalomnak egyik legjelesebb magyar tolmácsolója. 1928. a magyar színpadi szerzők képviselőjében résztvett az Ibsen-centennáriumon és a Pen-kongresszuson és előadásokat tartott Oslóban és Bergenben a magyar irodalomról. Madách *Ember tragédiájának* norvég fordítása most van sajtó alatt. A *Magyar Színpadi Szerzők Egyesületének* és a *Pen Clubnak* tagja. Évekig elnöke volt az újpesti szoc.-dem. pártnak.

Hajdu István, gazdasági főtanácsos, hercegprímási jószágigazgató, szül. Dernye, 1866 júl. 18. Középiskoláit Nyitrán és Léván, a gazdasági akadémiát Magyaróvárott végezte el. 1888. báró Schosberger Zsigmond turai uradalmának szolgálatába lépett, ahonnan mint intéző vált meg. 1910. a kalocsai érsekséghez került, hajósi később kalocsai főintézőnek, ahonnan 1913. Csernoch János Esztergomba vitte és az óriási hercegprímási uradalom jószágigazgatójává tette meg. A

kormányzó 41 évi értékes munkában eltöltött szolgálatának jutalmazásául gazd. főtanácsossá nevezte ki. Négy évtizedes tapasztalata, szaktudása számos gazdasági egyesületben juttatta tisztséghez. Elnöke az *Esztergomvármegyei Gazdasági Egyesületnek*, a *Halászati Társulatnak*, a *Sportvadászok társaságának*, th. elnöke az *Esztergomi Széchenyi kaszinónak*, volt megyebizottsági tag és Move. elnök. Szakcikkei a napilapokban és folyóiratokban jelentek meg.

Hajdu Marcel, ügyvéd, szül. Turréte, 1871 dec. 23. Középkisiskolát Pápan, az egyetemet Budapesten és Heidelbergben végezte. Budapesten avatták jogtudorrá. Közéleti szereplését már főiskolai hallgató korában kezdte. Élénk résztvett a főváros politikai, sport-, művészeti, valamint felekezeti életében. Nagy érdemei vannak a magyar vívósport fejlesztésében, 1912. H. vezette a stockholmi olimpiászra a győztes magyar vívócsapatot. A magyar vívószövetség egyik megalapítója és hosszú ideig ügyvezető alelnöke volt. A főváros th. bizottságában 1908 óta foglal helyet, 1919. megalapította a *Józsefvárosi Demokratapártot*, melynek azóta elnöke. A nemzeti demokratapárt lapjának, a *Polgárnak* hosszú ideig felelős szerkesztője volt. A Beszékart igazgatóságának, a Központi Választmányának és a törvényhatósági testnevelési bizottságnak tagja. A *Fészek Művészek Clubjának* igazgatósági tagja és ügyésze. 1928. a Pesti Izt. Hitközség elnökhelyettesévé választották.

Hajdu Rezső János, szobrász, szül. Bpest, 1889 febr. 20. Szülővárosában végezte tanulmányait. A háború kitöréséig több európai-híru budapesti mester munkatársa volt, majd hadbavonult az első csapatokkal. 1917. több kitüntetéssel, de súlyosan megrokknva tért haza. Naturalisztikusan meglátott, egyénien stilizált portré- és zsánersobroiraival, főként a Múcsarnok tárlatainak osztatlan elismerést aratott.

Hajdu Zoltán, gyáros, szül. Enying, (Veszprém m.), 1884 júl. 3. Középkisiskolát Bpsten végezte, majd a Technológia vegyészeti szakosztályát látogatta. Tanulmányainak befejezése után Franciaországban és Amerikában járt, ahol 4 éves gyakorlatot szerzett. Hazajövet csokoládégyárat alapított Újpesten. A városi párt ügyvezető elnöke, a *Közművelődési-Kör* társelnöke, a *Mentőegyesület* társelnöke, a *Csokoládégyárosok Szövetségének* társelnöke, a városi képviselőtestület tagja.

Hajlamász János, közs. főjegyző, szül. Nagymajócs, 1881 máj. 24. Középkisiskolát Hódmezővásárhelyen végezte, majd a jegyzői tanfolyamot látogatta. 1900. Debrecenben segédjegyző, 1905. Kerepesen főjegyző,

1919. gödöllői főjegyző lett. Működése alatt községi elemi iskola, sportpálya, egészségügyi intézmények létesültek. A *Hangya Szövetkezetnek*, a *Járási Hitelbanknak* igazgatósági tagja, az *Önkéntes Tűzoltóegyesületnek*, az *O. K. H.-nak*, a *Testnevelési Bizottságnak*, a községi iskolaszéknek, az iparostanonciskola felügyelőbizottságának, az *Iskolánkülső Népnevelési Bizottság* elnöke.

Hajós Jenő, ny. követségi tanácsos, szül. Lenti (Zala m.), 1884. A hadapródiskolát Nagyváradon és Pécsen végezte. A háborút mint tényleges százados küzdötte végig és háromszor sebesült meg. A hadiékítményes Ferenc József-rend lovagkeresztjét, a hadiékítményes katonai érdemkeresztet, Signum Laudist, a Károly-csapatkeresztet és a sebessülési érmet kapta meg. 1918. diplomáciai szolgálatra osztották be, majd mint köv. titkár a bécsi magyar követséghez került. 1919. megszervezte és végrehajtotta a híres bankgassei államcsínyt, kézrekerítve az Ausztriai forradalmasítására Budapestről Bécsbe küldött 140 milliót. A pénz átadása után szöknie kellett és csak a kommün bukása előtt pár nappal érkezett a szegedi fehér kormányhoz. A Tanácsköztársaság bukása után a bécsi ellenforradalmi szervezet elszámolta a 140 milliót és ezzel H. érdekes történelmi szereplése befejezést nyert. 1920-tól az Estlapok külpolitikai cikkírója és rajzolója. 1927 óta a Szent Margitszigeti strandfürdő igazgatója.

Hajós Kálmán (kakasdi), ügyvéd, országgyűl. képvis., szül. Győr, 1869 jún. 14. Középkisiskolát Nagykanizsán, az egyetemet Budapesten végezte. 1891. jogtudori oklevelet szerzett. Hosszabb külföldi tanulmányút után ügyvédi vizsgát tett és Alsólendván nyitott irodát. Jelentős szerepe volt a zalamegyei életben, mint a megyei törvényhatóság 32 év óta választott bizottsági, — valamint Alsólendva város képviselőtestületi tagja. Több kulturális egyesületnek volt vezetője. Behatóan foglalkozott a vendek kulturális fejlesztésével. Több ifjúsági és jótékony egyesület elnöke, az ottani egyik Takarékpénztár alapítója és igazgatósági tagja volt. 1900 óta Budapesten folytat ügyvédi gyakorlatot. 1910. Zalabaksán munkapárti programmal képviselővé választották. A háborúban katonai szolgálatot teljesített. Tiszti fizetését teljes összegében a Gyermekvédő Ligának ajándékozta, egy hadiárva nevelésének céljára. 1922. az egységspárt programjával újból a parlamentbe küldte régi kerülete. 1926. Zalabaksa választotta országgyűlési képviselőjévé nagy szótöbbséggel. Elnöke a mentelmi bizottságnak, egyik alelnöke az egységspártnak, tagja a pénzügyi, külügyi, igazságügyi bizottságnak, mely bizottságokban nagy tevékenységet fejt ki.

Hajós Lajos, egyet. m.-tanár, szül. Pethő-Szinnye, 1870 júl. 7. Középiskoláinak és egyet. tanulmányainak elvégzése után a budapesti egyetemen Lauffenauer tanár asszisztense lett, majd Weygerth tanár majna-frankfurti int.-ben végzett idegészleltani tanulmányokat. 1909. a bpesti egyetem jogi karán a bűnügyi lélektan és elmekörtan magántanárává képesítették. Szakirodalmi értekezései az elmebetegségekről, idegbetegségekről, az epilepsiáról hazai és külföldi szakfolyóiratokban jelentek meg. Nevezetesebb önálló munkái: *Neuraszténia és hisztéria, Általános pszichopatológia, Férfiak és nők idegessége, Neuere Studien über den Geisteszustand der Hysterischen*, stb., mint publicista az erkölctan és jellemképződés egészségtani jelentőségéről, főképp a nemi tartózkodás kérdéseiről, a tanulás és munka feltételeiről és céljairól jelentek meg közlései és tartott számos előadást.

Haksch Ferenc, törvényszéki bíró, szül. Siklóson, 1884 okt. 23. Nagyszébenben végezte középiskoláit, utána a pécsi jogakadémián a jogi tanulmányait, majd Kolozsvárról 1908. jogtudori oklevelet szerzett. 1908 óta Szekszárdon és Csáktornyan teljesített igazságügyi szolgálatot, hol 1914. bíróvá nevezték ki. A háborút mint főhadnagy küzdötte végig. Megkapta a német vaskeresztet, a Károly-csapatkeresztet és a német hadi emlékérmét. A háború után elfoglalta bírói hivatalát, azonban a hűségeskü megtagadása miatt a szerbek kiutasították, mire Magyarországra menekült. Azután Szekszárdon 1928-ig ügyészkedett, majd a budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsához nevezték ki, hol különböző bűnügyek mellett, főként irodalmi vonatkozású bűnperek előadójaként működik.

Halápy János, festőművész, szül. Haláp, 1893 febr. 4. Középiskoláinak befejezése után a Bpesti Rajztanárképző Főiskola hallgatója lett. A magyar nyelvből és történelemből tanári képesítést nyert. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba került. 1921. hazatérése után kizárólag festéssel foglalkozott, majd Párisban, a modern irányzatú festők iskoláiban fejlesztette tudását. 1927 óta főleg a haladó festőművészek kiállításain vesz részt. 1929. a *Kut Művészegyesület* tagjai sorába lépett.

Halasy József (déványai), volt főispán, a felsőház tagja, szül. 1860 dec. 16. Tanulmányainak befejezése után a Pesti Hazai Első Takarékpénztár szolgálatába lépett. 1897. a bankpályát elhagyva, borsodmegyei birtokának kezelését vette át. Egy ideig Borsodmegye főispánja is volt. 1908. a kamarási méltóságot nyerte el. Borsodmegye felsőházi póttaggá választotta és Brezovay László halála után a felsőház rendes tagja lett.

Halász Aladár, gyárigazgató, szül. Szombathelyen 1886. Kereskedelmi tanulmányainak befejezése után a gyáriparban helyezkedett el. 1914. a szombathelyi Magyar Motor- és Gépgyár r.-t. igazgatója, 1919. pedig vezérigazgatója lett. Az üzem 1925. egyesült a Schlick-Nicholson-féle gépgyárral, mely 1927. a Ganz-Danubius-gyárba olvadt. Azóta H. utóbbi vállalat mezőgazdasági géposztályának igazgatója.

Halász Albert, gazdaságstatisztikus, szül. Tárkány, 1890 márc. 11. A bpesti műegyetemen szerezte vegyész mérnöki diplomáját, majd a kereskedelemügyi minisztériumban a gazdaságstatisztikai osztály helyettes vezetője lett iparfelügyelői rangban. 1922. vonult nyugalomba. H. egyike a legkitűnőbb gazdaságstatisztikusoknak. Főbb munkái: *A magyar cukoripar története, Die Verteilung des ungarischen Zuckerexportes nach verschiedenen Staaten in den letzten 25 Jahren, Hungarian State policy with regard to the promotion of Industry (1920), Ipartelepülés kérdése, The providing of labour for the population of Upper-Hungary under Hungarian and Czech rule, Magyarország gazdasági térképében (négy nyelven jelent meg), New Central Europe in economical maps.*

Halász Béla, okl. gépészmérnök, h. r.-t. vez. igazg., szül. Ókér, 1878 jan. 4. Középiskoláit Szabadkán, műegyet. tanulmányait Bpsten végezte, majd 1902. az Egyesült Izzó szolgálatába lépett és 1920. annak igazgatója lett. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített. 1928. a *Standard Villamossági r.-t.* h. vezérigazgatójává nevezték ki. Magyarország összes modern rendszerű telefonközpontjainak berendezéseit mint a gyár műszaki osztályának vezetője tervezte és felszerelte. A bpesti telefonhálózatok automatára való átszerelését a vezetése alatt álló gyárvállalat végezte el és az automataközpontokat is az ő tervei szerint építették meg. A háború első éveiben résztvett a török porta meghívására a konstantinápolyi telefonközpont üzemének az angol társaságtól való átvételében és a török személyzet kioktatásában. A nagyobb európai városokban tanulmányokat végzett, amelyeknek eredményeként a *M. kir. Posta* az automata-telefon felszerelésénél a *Standard Rotery*-rendszerrel vette figyelembe. Ugyancsak H. szervezte meg az automata-telefon alkatrészeinek magyarországi gyártását.

Halász József, szívi segédhivatali főigazg., szül. Kajászószentpéter, 1866 jún. 24. Középiskoláit Bpsten végezte. 1895. a székesfőváros szolgálatába lépett. Eleinte a X. ker. elöljáróságnál működött, majd a központi pénzügyi osztályba nyert beosztást. Működése alatt megszervezte a városi gondnokságot, amely később önálló hivatallá alakult át. A háború alatt közjótékonyági akciókat, hadikórházak és üdülők felépítését irányította és ezért a *Vöröskereszt Egyesület*

től kitüntetésben részesült. IV. Károly király koronázásakor a főváros által rendezett ünnepek programját a H. javaslata szerint fogadták el. Jelenleg, mint a városházi gondnoki hivatal vezetője fejt ki értékes közszolgálati tevékenységet.

Halász Gyula, író, szül. Budapest, 1881 ápr. 17. A Hat Világrész sorozat szerkesztője. A külföldi neves utazók útleírásainak magyar átdolgozásaival az ifjúság körében is nevet szerzett. Stílusa világos, magyaros, simán gördülő. Közismert fordításai: *R. F. Scott kapitány*, *Shackleton*, *Sven Hedin*, *Amundsen*, *Sir Aurel Stein*, *Déchy Mór*, *E. Candler*, *M. M. Taylor*, stb. Mark-Twain regényeiből is fordított. Önálló dolgozataiban főként földrajzi, irodalmi és nyelvhelyességi kérdésekkel foglalkozik.

Halász Lajos, lapszerkesztő, h. államtitkár, szül. Makó, 1874 jan. 16. Középkolai tanulmányainak elvégzése után a debreceni jogakadémia hallgatója volt. Ugyanakkor a *Debreceni Hírlap* szerkesztőségében dolgozott. Innen Nagyváradra került, ahol a *Szabadság* c. napilapot szerkesztette, majd később megalapította a nagyváradi *Friss Újságot*, amely szerkesztése alatt a magyar függetlenségi politika hangadó orgánuma volt. 1906. az ugrai kerület orsz.-gyűl. képviselőjévé választották. 1909. Budapestre költözött, ahol hírlapírói működést folytatott. 1918. a király min. tanácsossá nevezte ki és a miniszterelnökségi sajtóiroda vezetésével bízták meg. Ugyanezen év decemberében h. államtitkárrá lépett elő. 1920. állásáról lemondott és ügyvédi irodát nyitott. 1923. a *Részvényes* c. közgazdasági hetilapot létesítette, amelynek ma is szerkesztője. Több napilap politikai munkatársa.

Halász László, ügyv. igazg., szül. Jászberény, 1886 márc. 10. Középkolait szülővárosában végezte. Tanulmányainak befejezése után u. o. telepedett le. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. A jászberényi *Hitelbank és Kereskedelmi r.-t.* ügyvezető igazgatója.

Halász Manó r.-t. ügyv. igazg., szül. Abony, 1865 dec. 18. Iskolai tanulmányainak elvégzése után mint tisztviselő a *Magy. Ált. Takarékpénztár r.-t.* kötelékébe lépett. Nagy pénzügyi szakismeretét és szervezőképességét hamarosan felismerték és az egyik legfontosabb ügykör vezetésével bízták meg. Számos új intézmény létesítésében vett részt. Pénzügyi és közgazdasági téren kifejtett eredményes munkásságáért 1916-ban királyi elismerésben részesült. Az intézet irányításában vezető szerephez jutott. 1911-ben ügyvezető igazgatóvá nevezték ki, 1928-ban pedig az igazgatóság tagjává választották. A Bpest szföv. törv.-hat. biz.-nak 1905 óta tagja. Igazgatósági tagja a *Magy. Ált. Takarékpénztár r.-t.-nak*, a *Magy. Ált. Ingatlan Bank r.-t.-nak*, a *Magy. Ált. Bank r.-t.-nak*, a *M.*

Óstermelő r.-t.-nak, a *Győri Általános Takarékpénztár r.-t.-nak*, a *Miskolci Keresked. és Gazd. Banknak* és még több pénztintézetnek és vállalatnak. A *Magántisztviselők Orsz. Szövetségének* tiszteleti tagja.

Halász Miklós, r.-t. vezérigazgató, szül. Krusznica (Árva m.), 1886 aug. 5. Középkolait és a keresk. akadémiát Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint biztosítási tisztviselő különböző intézeteknél működött. Később a *Magyar-Hollandi Biztosító r.-t.-hoz* került, ahol nagy szaktudásával rövid idő alatt cégvezető, majd igazgató lett. 1927 óta mint az intézet vezérigazgatója fejt ki értékes tevékenységet. A *Pannónia Késgyár r.-t.* elnöke, a *Danubius Mozgóképipari Társaság* ig. tagja.

Halász Móric (dabasi) országgyűlési képviselő, szül. Alsódabas, 1879. Tanulmányait a bpesti, a genuai, londoni, párisi és berlini egyetemeken végezte. A jogtudori oklevél megszerzése után a vármegye szolgálatába lépett, de az októberi forradalom kitörésekor — nem akarván letenni a hűségesküt a forradalmi tanács kezébe — mint fősolgabíró elhagyta állását. A kommun alatt kénytelen volt gazdatiszti állást vállalni. Elénk részt vett a gazdasági és közéletben, valamint számos szövetkezet alapításában. A második nemzetgyűlésbe a lajosmizsei kerület küldte. 1926. szülővárosa választotta orsz.-gyűl. képviselővé egységspárti programmal.

Halász Pál, lelkész, hittanár, szül. Szegeden, 1890 jan. 6. Középkolait szülővárosában és Esztergomban végezte. Utána a budapesti egyetem hittudományi karán folytatta tanulmányait, 1915-ben a teológián doktorrá avatták és 1913. pappá szentelték. Utána a Regnum Marianum papi társaság tagja s mint ilyen székesfővárosi hitoktatójává lett. A háború kitörésekor lelkési szolgálatra vonult be. A kommun kitörése után Shvoy Lajos mostani székesfehérvári püspökkel megszervezte a Regnum Marianum egyházközséget, melynek első káplánja volt. 1925. a szfv. th. bizottsági tagjává választották. H. a vallásos irodalom egyik jeles művelője. Több imakönyvet írt: *Mária gyermeke*, *Szentségimádás* és *Lelki Manna* címen. Hét éven át szerkesztette a *Regnum Marianum Egyházközségi Értesítőjét*.

Halász Zoltán, m. kir. pénzügyi főtanácsos, szül. Eger, 1881 május 12. Középkolait szülővárosában végezte, majd a bpesti egyetemen jogi és államtudományi doktorátust szerzett. Működését, mint pénzügyi fogalmazó-gyakornok 1905. kezdte meg a magyar kir. közp. díj- és illetékkiszabási hivatalnál. 1910. az adófelügyelőséghez került fogalmazói minőségben, ahol előbb az V., majd a VI. ker. osztályban működött. A háború alatt különböző hadtápszolgálatokat teljesített az északi harctéren mint főhadnagy, míg 1916. végén a pénzügyminisz-

ter intézkedésére H.-t kívánsága ellenére felmentették, hogy az akkor létesített adófel-szólamlási bizottságok egyikében (VI. ker-ben), mint előadó — a kir. kincstár képviselőjét ellássa. 1923—1926. a szföv. V. ker-ben, mint főnökhelyettes működött. Közben 1917—26. a bpesti kir. törvényszéken egyenes adójövedék kihágási büntetőügyekben, a köz-vádló tisztét töltötte be, majd 1926. év végén az újonnan felállított I/A. ker. kir. adófel-ügyelőség főnöke lett. 1928 elején ugyanilyen minőségben a X. ker. Adófelügyelőség, majd ez év augusztusában a IX/B. ker. Adófelügyelőség élére került. 1929. áthelyezték a székes-fővárosi pénzügyigazgatósághoz, ahol a szföv. összes házadóügyi másodfokon intéző, továbbá a vagyonváltási ügyeket és az összes adatszolgáltatásokat intéző V. oszt. vezetőjének egyik helyettese. Élénk munkásságot fejt ki a szakirodalomban is az egyenes-adóval összefüggő kérdésekben. Cikkei az *Adó- és Illetékügyi Szemlé*-ben, az *Adó-ban*, az *Adóügyi útmutató-ban*, valamint a *szak-sajtóban* és a napilapokban jelentek meg.

Halbritter Károly, földbirtokos, tb. holland kir. konzul, szül. Győr, 1878 jún. 16. Iskolai tanulmányainak befejezése után külföldi tanulmányutat tett, majd 1900. Győrött telepedett le. A háború alatt értékes szolgálato-kat tett a város közéletének ellátásával, amiért 1921. a kereskedelmi tanácsosi címmel tüntették ki. A *Kereskedelmi és Ipar-kamara* elnöki székébe emelték, ahol 10 éven keresztül működött. A vármegyei törv.-hat. biz., a városi képvis.-test. és a közigazgatási biz. tagja. Az *Ipartestület* tb. elnöke. A *Győr Városi—Megyei Takarékpénztár* igazgatóság tagja. 1914. tb. hollandi kir. konzullá nevezték ki.

Halbrohr Imre, földbirtokos, szül. Szabadka, 1890 aug. 5. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a hohenheimi mezőgazd. főiskola hallgatója volt, hol mezőgazdasági tanári oklevelet szerzett. Tanulmányait a hallei egyetemen folytatta. A gazdasági oklevél megszerzése után a lipcsei egyetem közgazdasági és bölcsészeti szakát hallgatta. Doktori diplomájának elnyerése után birtokán gazdálkodott. Értékes szakirodalmi működést fejt ki. Több önálló művén kívül számos cikket írt hazai és külföldi szaklapokba.

Halik Miksa, kir. közjegyző, szül. Pozsony, 1879. Középiskoláit Pozsonyban, egyet. tanulmányait Bpsten végezte, majd ügyvédi oklevelet szerzett. 1900. Pozsonyban ügyvédi irodát nyitott. A háborúban, mint népfelkelő tőhadnagy, hadifogságba esett. A *Signum Laudisszal* tüntették ki. 1920. Budapesten, 1921. Kőszegen működött, mint közjegyző-helyettes. 1926. kir. közjegyző lett. A helyi egyesületek vezető tagja. A szombathelyi közjegyzői kamara titkára.

Haller István, v. miniszter, országgyűlési képvis., szül. Mezőpetri, 1880 nov. 8. Közép-

iskoláit Nagykárolyban és Szatmárnémetiben végezte, majd a szatmári teológián tanult. Később a bpesti egyetemen filozófiai és jogi tanulmányokat folytatott. Tanulmányainak befejezése után a hírlapírói pályára lépett. Még egész fiatal korában szerkesztette a *Néppárt* c. lapot, majd 1905. megalapította az *Igaz Szó* c. ker.-szoc. újságot és annak szerkesztője lett. 1906—08. az *Új Lap* szerkesztője volt. 1908. megválasztották a *Kat. Népszövetség* főtítkárává és megbízták a *Népszövetség* c. lap szerkesztésével. Ebben a minőségében egyik leglelkesebb vezetője volt a ker.-szoc. mozgalomnak. 1910. a lövői kerület néppárti programmal képviselőjévé választotta. A *forradalom alatt* átvette a Néppárti Klub és a pártiroda vezetését és megkezdte a néppártnak ker.-szoc. párttá való átszervezését. 1919. a kommunisták letartóztatták. Kiszabadulása után részt vett az ellenforradalmi mozgalomban. Emiatt elfogató parancsot adtak ki ellene, de elmenekült. A forradalom után megszervezte Budapesten a ker.-szoc. pártot, amelynek rövidesen több, mint százezer tagja lett. A második Friedrich-kormányban, mint propaganda-miniszter foglalt helyet, hivatását azonban, a román megszállás miatt nem gyakorolhatta. Amikor a külföldi hatalmak a Friedrich-kormányt el akarták távolítani, H. a tömegeket mozgósította a kormány érdekében. A Huszár-kormányban a kultuszminiszteri tár-cát töltötte be. Legnevezetesebb alkotása a numerus claususról szóló törvény, ezenkívül a közgazdasági egyetemről szóló törvényjavaslatot is H. nyújtotta be a Házban. Tár-cáját az első Teleki-kormányban is megtartotta. A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának elnöke volt egy ideig, majd később ellen-zékbe ment és a keresztény ellenzék vezére lett. Az első és második nemzetgyűlésen Ceglédet képviselte, az országgyűlésen pedig Bpest II. kerületének követe. 1904. hosszabb időt töltött Amerikában, az amerikai magyarság helyzetéről tanulmányozására. 1926. jelent meg *Keresztény Politika és Harc a Numerus Clausus körül* c. munkája. A *mi hűtünk* c. munkában beszédeit adta közre. Több brosúrát is adott ki. 1929. Magyar Hétfő címen indított politikai hetilapot.

Haller József (gróf), volt főszolgabíró, szül. Székelykeresztúr, 1876. Középiskolái után a bécsújhelyi katonai akadémia növendéke volt, majd a kolozsvári egyetemen hallgatott jogot, ahol jogi és államtudományi doktorrá avatták. Tanulmányainak befejezése után Borsod vármegye szolgálatába lépett, ahol 1903. a szirmabessenyői járás főszolgabírájává választották meg. 1910. a szirmabessenyői kerületi nemzeti munkapárti programmal képviselőjévé választotta.

Halmágyi István, szobrászművész, szül. Marosbogat (Torda-Aranyos m.), 1897 szept. 1. Az iparművészeti iskola elvégzése után

hosszabb ideig Zala György műtermében dolgozott, majd önálló műtermet nyitott. Ettől kezdve állandó kiállítója lett a Múcsarnoknak. Nevezetesebb alkotásai: *Óregasszony tanulmányfej, Világtalan és Griegmuzsika c. kompozíciói*, továbbá a székesfehérvári honvédelemre készült *Rajta és Közelharc c. reliefjei*. 1929. a kecskeméti Katona József sír-emlékpályázaton harmadik díjat nyert. Művészetében az érzések kifejezésére és egyszerűsége törekszik.

Halmay Béla, h. polgármester, szül. Miskolc, 1881 ápr. 29. Középkiskolai tanulmányainak befejezése után az eperjesi jogakadémia, majd a bpesti, később a kolozsvári egyetem jogi karának hallgatója volt. Kolozsvárott avatták az államtudományok doktorává. 1900. Miskolc város szolgálatába lépett. 1909. városi aljegyző lett. 1910. tb. főjegyzővé választották. A háború kitörésekor katonai szolgálatra vonult be és hosszú időt töltött különböző harctereken. Hadi érdemeit Signum Laudisszal jutalmazták. 1915. orosz fogságba esett és hét esztendő raboskodás után került csak haza. 1926. a törvényhatóság a város helyettes polgármestérévé választotta. Számos helyettes működéseiben vesz részt. A *Lévai József Közművelődési Egyesület* irodalmi szakosztályának tagja.

Halmi Bódog, táblabíró és író, szül. Pápa, 1879 ápr. 6. Ügyvédi oklevelének megszerzése után bírói pályára lépett. Táblabírói rangban a bpesti járásbírószághoz osztották be. Nagyszámú tudományos és szépirodalmi cikke jelent meg a magyar sajtóban. Önálló művei: *Marosházi történetek, Ady költészete, Őrzse és egyéb novellák, Zsidó gyerekek, Magyar hírességek, Ősi hervadás, Novellák és tanulmányok, Molnár Ferenc az író és az ember*.

Halmi János, ref. lelkész, szül. Bpest, 1894 dec. 22. Középkiskoláit és a ref. teológiai akadémiát Bpsten végezte. Ugyanitt nyert bölcsészettudori és görög-latin szakos középkisk. tanári oklevelet. Egy évet töltött Nagy-Britanniában, a belfasti ref. főiskolán, majd Pápán a ref. főiskolában teológiai akadémiai magántanári vizsgát tett. 1923. Gyömrő lelkésze lett. Ez állása mellett magántanári előadásokat tartott a bpesti ref. teológián és az egyházkerületi belmisszió iskolájában. Több nagyszabású világkonferencián képviselte a magyar protestáns ifjúsági mozgalmakat. Több irodalmi alkotása jelent meg. *Csevegő virágok, evangéliumi meséskönyv c. műve* rövid idő alatt két kiadást ért el. Némrégiben adta ki *Aranyhárfá c. könyvét*, amelyben a magyar protestantizmusnak a reformáció korától napjainkig terjedő vallásos liráját foglalta össze.

Halmos István, lapszerkesztő, szül. Vámosgyörk, 1884 aug. 20. Középkiskoláinak elvégzése után a bpesti tud. egyetemen foly-

tatta tanulmányait, hol jogi doktorátust nyert. Tanulmányainak befejezése után a M. Á. V. fogalmazói karába lépett, hol ezidőszert is működik. Felelős szerkesztője a *Magyar Vasút és Közlekedés c. lapnak*. A szakirodalom terén is értékes munkásságot fejt ki. Önálló szakmunkái: *A magyar vasutak története. Az 50 esztendő Államvasút. A 100 éves vasút. Vasúti Anyag és Áruismeret stb.*

Halom Dezső, r.-t. vezérig., szül. Bpest, 1870 jan. 12. Középkiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol jogi doktorátust nyert. 1894. ügyvédi oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után ügyvédi gyakorlatot folytatott és hírlapírói tevékenységet fejtett ki. 1908. a Magyar Ált. Ingatlanbank jogtanácsosa és 1910. az intézet vezérigazgatója lett. Működése alatt vállalatát bekapcsolta a meginduló építkezésekbe. Az építőiparosok kongresszusán a tartarozási adókedvezmény c. előadásával elsőnek hívta fel az illetékes körök figyelmét arra, hogy a háború utáni építkezéseket meg kell indítani. Az albertfalvai hatalmas lakótelep felépítését külföldi tanulmányútjainak alapján H tervezte. Nagy része van a *Kamara Mozgó, a Népopera* és számos hatalmas székesfővárosi bérpalota felépítésében. Mint jogi és gazdasági szaktekinetly általánosan elismert. A *Magyar Ált. Takarékpénztár* igazg. tagja, a *Belvárosi Polg. Kör* alelnöke. Jogi és közgazdasági szakcikkei a folyóiratokban és napilapokban jelennek meg. A háború után nekilendült fővárosi építkezések körül szerzett kiváló munkásságának elismerésül 1925. a kormányzó a m. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki.

Hamar Gyula, tanítóképzőintézeti igazg., szül. Kőszeg, 1881. jan. 31. Középkiskoláit szülővárosában, a tanárképző főiskolát Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint tanár Bpsten, a Deák-téri polgári leányiskolában működött. 1904. a soproni ág. h. ev. tanítóképző tanára lett. 1919 óta az intézet igazgatója. A *Tanítóképzői Tanárok Országos Egyesületének* alelnöke és az *Ev. Egyetemes Tanügyi Bizottság* tagja. Cikkei különböző lapokban jelentek meg.

Hammer Dezső (székelyhídi), igazgató, szül. Debrecen, 1875 szept. 12. Középkiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte. 1907. a fővárosi tisztifőorvosi hivatalba osztották be. 1908. a székesfővárosi fertőtlenítő intézet igazgatójává, 1921. igazgatójává nevezték ki. Bel- és külföldi lapokban számos szakcikke jelent meg. Erdemeinek elismerésül több kitüntetést kapott. 1929. e. ü. főtanácsossá nevezték ki.

Hammersberg László, v. országgyűlési képviselő, szül. Kassa, 1854 okt. 24. Tanulmányait Kassán és Bpsten végezte, majd közigazgatási pályára lépett és hosszú időn át Abaujtorna megye szolgálatában állott. 1901. szabadelvűpárti programmal választot-

ták először orsz.-gyűl. képviselővé. Később állépett a függetlenségi és 48-as pártba és ennek programjával volt 1905. és 1906. a gardócbogdányi kerület követe. A nemzeti ellenállás idején Abaujtorna megyében a helyi mozgalom egyik vezére volt. 1910. negyedszer lett régi kerületének képviselője. Evekig egyik jegyzője volt az országgyűlésnek.

Hammerschlag János, zeneszerző, karnagy, szül. Prága, 1885 dec. 10. Zenei tanulmányait Bpsten, Siklós és Koessler tanárok vezetésével végezte. 1910 óta számos önálló orgonahangversenyt adott. 1920. megalapította a *Madrigál-társulatot*, amelynek ma is igazg.-karnagya. Egyike a legkitűnőbb magyar orgonistáknak. Számos orgona- és zongoramű szerzője. A *Pester Lloyd* volt zenekritikusa. J. S. Bachról írt tanulmánya 1926. jelent meg.

Hammerstein Richard (báró), volt országgyűl. képviselő, szül. Bpest, 1857 nov. 14. Középiskoláit Drezdában és Pápán, jogi tanulmányait Pozsonyban végezte, majd Komárom megye szolgálatába lépett. Egy évtizedes működés után a pénzügyminisztériumba nevezték ki, ahonnan 15 évi szolgálat után vonult nyugalmába. 1914. a regőcei kerület országgyűl. képviselőjévé választotta. Kerületét egész az öszeomlásig képviselte.

Hampel Antal, ny. h. államtitkár, szül. Rákospalota, 1870 júl. 30. Tanulmányainak befejezése és doktori oklevelének elnyerése után 1892. a földművelésügyi minisztérium kötelékében kezdte meg az állami szolgálatot. Fokozatos előléptetések után. h. államtitkári rangra emelkedett. 1919. nyugalomba vonult. A bpesti József Műegyetem mezőgazdasági és közigazgatási előadójául hívta meg. Szakcikkei különböző szaklapokban jelennek meg.

Hanasiewicz Oszkár, ny. orvos-tábornok, egyet. m.-tanár, szül. Késmárk, 1875 jan. 25. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a kolozsvári tud. egyetem orvosi karának hallgatója volt. 1899. a kolozsvári tud. egyetemen orvosdoktorrá avatták. A kórbonctani intézetben volt gyakornok. Később katonarvosi pályára lépett. 1905. a wieni egyetem Eiselberg klinikáján műtőorvosi oklevelet szerzett. Kolozsvárott egészség-tanárként, iskola- és tisztiorvossá képesítették. 1912. hadsebészeti tanulmányok céljából résztvett a Balkán-háborúban. A háborúban táborigorvos és egészségügyi oszlopparancsnok volt. Erdemeit a Ferenc József-rend, a II. o. német vaskeresztje, a bolgár Szent Sándor-rend lovagkeresztje és öt Signum Laudis kitüntetésekkel jutalmazták. 1917. a kolozsvári tud. egyetemen a hadi sebészet tárgykörből m.-tanári képesítést nyert. Résztvett a nemzeti hadsereg újjászervezésében. 1928. mint a szombathelyi 3. vegyesdandár vezetőorvosát nyugállományba helyezték. Számos hadi sebészeti tanulmány

szerzője. A *korszerű hadisebészet vezérfonala* c. művét a bpesti egyetemi nyomda adta ki. Jelenleg mint szakíró és egyet. m.-tanár működik.

Hanauer A. István, váci róm. kat. megyéspüspök, felsőházi tag, szül. Pápa, 1869 dec. 28. Középiskolai tanulmányainak befejezése után az innsbrucki tud. egyetem teológiai karának hallgatója volt, ahol hittudományi doktorrá avatták. 1892. pappá szentelték. Először a veszprémi papnevelőintézet, majd 1904. a bpesti központi szeminárium lelki igazgatója lett. 1911. a bpesti *Szent Imre Kolégium* igazgatójává nevezték ki. 1918. odal-kanonoki minőségben a veszprémi püspökiroda igazgatója volt. 1919. a váci róm. kat. egyházmegye püspökévé szentelték. A hit- és egyházi élet kimélyítése érdekében értékes munkásságot fejtett ki. Nagy érdemei vannak a papnevelés előmozdítása terén. Résztvett az amszterdami és chikagói eukarisztikus kongresszuson és meglátogatta az amerikai magy. kat. egyházközösségeket. Egyházi vonatkozású cikkei különböző folyóiratokban és napilapokban jelennek meg. Önálló művei: *A kölcsönös igazságosság a katolikus erkölcsstanban*, *A bérmálás kegyelme*.

Hangay Sándor, költő és újságíró, szül. Székesfehérvár, 1888 máj. 26. Tanulmányainak befejezése után újságírói pályára lépett. Több napilap munkatársaként működött. Úgy költeményeivel, mint novelláival és regényeivel igaz sikert aratott. Munkáit idegen nyelvekre is átültették. Költeményeiben főleg a zenei festés dominál. 30 önálló kötete jelent meg. Főbb művei: *Esett harcos szíve*, *Mertelen emberek vihar előtt*, *Istár galambfogtán*, *Szemiramisz csodakertje*, *Csaba útján csillag porzik*, *Nemere*, *Jegenyék zúgása*. *A Kék könyvek* szerkesztője.

Hank Olivér, ptkptári ü.-v. igazgató, szül. Nagyenyed, 1868 júl. 2. Középiskoláit Déván végezte. Kétévi műegyetemi tanulmány után mint díjnok a m. kir. postatakarékpénztárhoz került. A postatakarékpénztár átszervezési munkálataiban tevékeny részt vett és körültekintő munkásságának eredményeképpen 1924. ügyv. igazgatóvá nevezték ki. A KANSz. postatakarékpénztári főcsoportjának elnöke, a várbeli evang. egyház presbitere. A katonai és polgári jubileumi emlékérmek tulajdonosa.

Hankó Elemér (Iemhényi), min. tanácsos szül. Ajton (Kolozs m.), 1881 dec. 2. Középiskoláit és az egyetemet Kolozsvárott végezte ahol államtud. tudori oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után a kolozsvári járás főszolgabírája mellett működött. 1904 II. o. aljegyzővé, 1912. I. o. aljegyzővé választották és tb. vmegyei főjegyzővé nevezték ki. A háború alatt mint tart. főhadnagy teljesített szolgálatot. 1918. Kolozs vm. alispánjává választották. A román megszállás után Bpsten a békeelőkészítő irodában a

erdélyi ügyosztály vezetését vette át. 1922. min. tanácsossá nevezték ki és a népjóléti minisztérium menekültügyi osztályának élére került. 1928 óta a minisztérium elnöki osztályának főnöke. Megjelent munkái: *Inkognitóban* c. novellás kötete, a *Vadásztrófeák* és a *Fehér szegfűs asszony* c. regénye. A II. o. h. érdemkeresztnek, a német bir. lovagrendnek és a jub. emlékkeresztnek tulajdonosa. A *K. A. C.-nak* piztolnyilövészmeistere.

Hann Arnold (budai), ny. helyettes államtitkár, szül. Bpest, 1863 jan. 1. Középiszkolai és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Működését 1885. a pénzügyminisztériumban kezdte meg, mint fogalmazógyakornok. Fokozatos előléptetések után 1923. mint helyettes államtitkár vonult nyugalomba. Köszölgélati működése során adóügyekkel foglalkozott és a jövedelem-, valamint vagyónadó bevezetése körül a forradalom után nagy érdemeket szerzett. Jelentős munkásságot folytat a szakirodalom terén is. Nagyszámú pénzügyi vonatkozású közleménye jelent meg.

Hannover György, hegedűművész, szül. Bpest, 1907 febr. 19. Középiszkolait és zene-művészeti tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1924. művészi oklevelet nyert. Első sikerét a Zencakadémián aratta, majd a külföld nagyobb városaiban sikerült hangversenyeket adott. A *Városi Színház* hangversenymestere. A rádió házióriójának tagja.

Hantos Elemér, egyet. m.-tanár, ny. államtitkár, szül. Bpest, 1881. Középiszkolai tanulmányainak befejezése után a bpesti, bécsi, majd a lipcsei, később a párisi tud. egyetem hallgatója volt. A cambridgei és oxfordi egyetemekre ösztöndíjjal küldötték ki. Angol nyelven tanulmányt írt az angol és a magyar alkotmány párhuzamos vonatkozásáról. Hazatérése után először, mint ügyvéd működött. 1904. a *Vidéki Pénzügyintézetek Szövetségének* ügyv., majd főtitkárává nevezték ki. 1909. a *Pénzügyintézetek Orsz. Nyugdíjgyűléte* ügyv. elnökévé választotta. 1910. a dobrai kerület mandátumát munkáspárti programmal nyerte el. 1916. a keresk. minisztérium kötelekében, mint politikai államtitkár teljesített szolgálatot. 1917. a bpesti tud. egyetemen m.-tanárrá képesítették. 1918. a Postatakarékpénztár elnökévé nevezték ki. 1924. a *Nemzetek Szövetségének* szakértőjévé választották. Számos jogi, közgazdasági és pénzügyi műve jelent meg.

Hantos Ferenc, esztergom-főegyházmezei áldozópap, szentszéki tanácsos, az Angol kisaszonyok bpesti katolikus Sancta Mária leánygimnáziumnak igazgatója. Egyetemi tanulmányainak elvégzése és doktori oklevélnek megszerzése óta értékes pedagógiai működést folytat. Szaktárgyai a latin nyelv és irodalom, valamint a történelem. Ezenkívül a filozófiát is tanítja. Nagy érdemei vannak az intézet fejlesztése körül. Növen-

dékei szép sikerrel szerepeltek az orsz. tanulmányi versenyen, valamint a Katolikus Leányok Orsz. Szövetsége részéről rendezett versenyen és a Révai Testvérek Irodalmi Intézet ifjúsági irodalmi pályázatán.

Hanusz László, festőművész, hírlapíró, szül. Miksi, 1888. Középiszkolait Miskolcon, festészeti tanulmányait Nagybányán végezte. 1929. megalapította a *Magyar Magazin* c. folyóiratot. Szépirodalmi munkásságot fejtett ki a fővárosi lapok hasábjain. *Tardy Bálint* és *Nem mindenkinek* címen önálló munkákat adott ki. A *Kiss-féle Nagy anatómiai atlasz* illusztrátora.

Hanzély Gyula, gazd. főtanácsos, szül. Bpest, 1870 okt. 6. Középiszkolait Bpsten, egyet. tanulmányait ugyanott, valamint Lipcseben és Genfben végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint közigazgatási gyakoronok Nógrád vármegye szolgálatába lépett. 1896-tól szűgyi birtokán gazdálkodott. 1919 óta a *Balassagyarmati Népbank* igazgatója. A város társadalmi életében jelentékeny szerepet játszik. A városi képv.-test. tagja. A szűgyi ev. egyház felügyelője. A Nógrád vm. *Nemzeti Intézet* elnöke. A *Vm. Gazdasági Egylet* alelnöke. A vmegyei törv. hat. bizottság örökös tagja és közigazg. bizottsági tag. Cikkei különböző lapokban jelentek meg. Értékes működésének elismerésül a gazdasági főtanácsosi címmel tüntették ki.

Haranghy Jenő, festőművész, az Iparműv. isk. tanára, szül. Debrecen, 1894 aug. 1. Középiszkolait Debrecenben végezte, majd a bpesti rajztanárképző és az Iparművészeti iskolában folytatta tanulmányait. A háború alatt az I. honvédek hadtörténeti csoportjában dolgozott. Mint festő első nagyobb sikerét 1920. az aquarell-kiállításon aratta, ahol elnyerte az állami díszfestő-díjat. 1924. a Műcsarnok jubileumi kiállításán a Halmos-díjat, 1928. az állami rajzdíjat, 1928. a Pállik Béla-díjat nyerte el. Mint grafikus, számos díjat nyert különböző helyegpályázatokon is. Magyar- és spanyolvonatkozású festményei főként színeik elevenségével tűntek fel. Nagobbmértetű dekoratív kompozíciókkal is szép sikerei voltak. A debreceni Dérymúzeum és a berettyóújfalui kórház üvegmozaikjait H. készítette. Festői iránya az impresszionizmus és neoreálizmus között mozog. H. az Orsz. Magyar Kir. Iparműv. Isk. rendes tanára. A La Fontain-társaság elnöki tanácstagja, a Képzőművészeti Társulat és a Képzőműv. egy. tagja. Számos grafikai munkája a Szépműv. Múzeum tulajdonában van.

Hári Pál, orvos, egyet. ny. rendes tanár, szül. Bpest, 1869 aug. 29. Középiszkoláinak elvégzése után a bpesti és bécsi egyetemen tanult. 1894. Bécsben orvostudorrá avatták. Előbb Bors, majd Bókay tanár mellett folytatott gyógyszer-tani tanulmányokat, később Tangl tanár kórtani intézetének tanár-

segéde lett. 1911. adjunktussá nevezték ki, 1907. pedig az élet- és kórbonctan m.-tanárává képesítették. 1913. ny. rendk. tanár lett és 1915 óta ny. r. tanár. A normális és kóros anyagcsere, valamint az élet- és kórbonctan köréből vett értekezései szakkörökben nagy feltűnést keltettek. Az *élet- és kórvegytan tankönyve* c. munkáját az egyetemen használják.

Harkányi Béla (báró), egyet. m. tanár, szül. Bpest, 1869 ápr. 11. Középiskolai tanulmányait Budapesten, az egyetemet Budapesten, Strasszburghban és Leipzigben végezte. Bölcsészettudományi oklevelet a bpesti egyetemen nyert, majd Németországban, Franciaországban és Északamerikában tanulmányutat tett. 1899—1902. mint obszervátor működött az ógyallai obszervatóriumban. 1907. a budapesti tud. egyetemen asztronómia és asztrofizika magántanárává képesítették. 1911 óta a *M. T. Akadémia* lev. tagja. A hazai és külföldi szakfolyóiratokban az asztronómia és az asztrofizika tárgyköréből több tudományos értekezése és ismertető írásműve jelent meg.

Harkányi János (báró, taktaharkányi), v. miniszter, felsőházi tag, szül. Taktaharkány (Zemplén m.), 1859. Középiskolai és főiskolai tanulmányainak befejezése után birtoka kezelését vette át. 1896. a facseti kerület szabadelpvűparti programmal országgyűlési képviselőjévé választotta. 1901. ismét régi kerületét képviselte a Házban. 1902. lemondott mandátumáról és a *Magyar Cukoripar r.-t.* elnöki tisztét vállalta. 1903. a király a főrendiház örökös tagjává nevezte ki. 1913. a Tisza-kormány kereskedelmi miniszteri tárcáját vállalta el. 1917. lemondott miniszterségéről. A *Ganz-féle villamosági r.-t.* és az *Első Magyar Általános Biztosító r.-t.* igazgatósági tagja. Felsőházi taggá az örökös-jogú förendi családok választották.

Harkányi Sándor (báró, taktaharkányi), nagybirtokos, felsőházi póttag, szül. Bpest, 1887 febr. 21. Tanulmányainak elvégzése után birtokainak kezelését vette át. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített. Érdemeit több kitüntetéssel jutalmazták. 1916. aranyarkantyús vitézzé avatták. A főrendiház tagjál hívta be. Az örökös-jogú családok választották felsőházi póttaggá.

Harmath Jenő, (keszi), ítélőtáblai tanácselnök, szül. Kézdivásárhelyen, 1870 márc. 22. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Sepsiszentgyörgyön, Marosvásárhelyt és Kolozsvárt végezte. 1892 óta teljesít igazságügyi szolgálatot. Mint bíró és ügyész főként Erdélyben működött. Az összeomlás idején a fogarasi járásbírósg elnöke volt. A román megszálláskor megtagadta a hűségfogadalmat. Budapestre költözött és azóta itt működik. 1923. az ítélőtáblához helyezték át, hol három évben át Degré Miklós dr. (I. o.) sajtótaná-

csának tagja volt. 1926. a II. büntető tanács elnökévé nevezték ki. Közéleti munkásságának elismerésül a hadi ékterményes vöröskereszt ezüst díszérmével és a II. oszt. hadi érdemkereszttel tüntették ki. A jogi szakirodalom jeles munkása. Több büntető- és magánjogi cikket és tanulmányt írt különböző szakfolyóiratokba. Önálló műve: *Az osztrák polgári törvénykönyv magyarázata.*

Harmathy Károly, ügyvéd, szül. Nagyvárad, 1882 nov. 4. Középiskoláit és a jogot szülővárosában végezte, majd Kolozsvárott jogtudori oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezte után mint ügyvédjelölt Nagyváradon működött. Az ügyvédi oklevelet Budapesten szerezte meg. Azután 1906. évtől a *Pesti Magy. Keresk. Bank* jelzálogosztályában volt tisztviselő, majd a *Kassa-Oderbergi* vasút jogi osztályának vezetője. 1921 óta mint ügyvéd magángyakorlatot folytat és 1924. évben a *Ferenc József Pénztárhoz* segédtitkárnak nevezték ki. 1926 óta ott a jogügyi osztály vezetője lett s 1928 óta a *M. B. I.* titkára s a jogügyi osztályt vezeti.

Harrer Ferenc, nyug. székesfőv. alpolgármester, egyet. m.-tanár, volt miniszter, közgazg. jogi író, szül. Bpest, 1874 jún. 2. Középiskoláit a fővárosban végezte, majd megszerelte a jogi és államtudományi doktorátust. 1896. a székesfőváros szolgálatába lépett, ahol fokozatos előléptések után, 1911. tanácsnokká választották meg. 1917. a leégett Gyöngyös város újjáépítésének vezetésére kormánybiztosi megbízatást kapott. 1918. alpolgármesterré választották. A Károlyi-kormány 1918. bécsi magyar követé nevezte ki. 1919. a Berinkey-kormányban elvállalta a külügyminiszteri tárcát. A forradalom után a Peidl-kormány a székesfőv. polgármesteri teendőket ellátásával bízta meg. 1920. nyugalomba vonult. H. közszolgálati működése mellett szakavatott művelője volt a közigazgatási jognak. E téren kifejtett működésének elismerésül a bpesti egyetemen a magyar közjog m.-tanárává képesítették. Főbb művei: *A kisajátítási jog* (egyetemi pályadíjat nyert), *Közigazgatási jog és szociológia*, *A parlamenti választói jog terjedelme a nagyobb európai államokban*, *Az állami szervezet alapjai*, valamint *A német városi szervezet kifejlődése és mai alakja.*

Harsányi Gyula, ügyvéd, ny. polgármester, szül. Szolnok, 1864. Középiskoláinak elvégzése után Budapesten jogtudományi oklevelet nyert, majd 1891. ügyvédi vizsgát tett. Utána ügyvédi irodát nyitott Szolnokon és város közügyeiben is tevékeny részt vett. Munkásságának elismerésül 1911. a város polgármesterévé választották, mely minőségében megalapozta a város modern fejlődését. Sok városi intézmény létesülése fűződik H. nevéhez. A háborús idők és a kommun anyyira megviselték, hogy 1921. nyugdíjaztatását kérte. Azóta gazdálkodással foglal-

kozik és ügyvédi gyakorlatot is folytat. A Tiszavidéki Hitelintézet, a Mezőgazdasági takarékszövetkezet és a Külső Szolnokmegyei Takarékpénztár felügyelőbizottságának tagja.

Harsányi József, kir. járásbírói elnök, szül. Abaújszántó, 1877. ápr. 12. Középiskoláit és a jogakadémiát Sárospatakon végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint járásbíró gyakornok Abaújszántón működött, majd Rimaszombaton, később Szigetvár aljegyzője lett. 1901. a letenyi kir. járásbíróvához került hasonminőségben, 1908. Vasvárra aljárásbíróvá, ahol járásbíróvá lépett elő, 1913. Körömdre került, ahol a járásbírói vezetésével bízott meg, később ezen bíróságnak elnöke lett. A ref. egyházmegye tanügyi bizottságának tagja. A város társadalmi életében tevékeny részt vesz.

Harsányi Zsolt, író, szül. Komorompán 1887. jan. 27. Középiskoláit Egerben és Sárospatakon, egyet. tanulmányait Kolozsváron végezte, majd írói és újságírói pályára lépett. Főként műfordításaival tűnt fel. Regény, színdarab, operett és dalszöveg fordításai általánosan ismeretesek. Lefordította Byron *Iffju Harold zárándokútja* c. munkáját. Mikszáth *Vén gazember*, *Beszterce ostroma* és a *Nosztli fiú esete Tóth Marival* c. regényeiből sikeres darabokat dramatisztált. 1904. a M. Tud. Akadémia Kazinczy-díját, 1927. pedig a Vojnits-díját nyerte el. Nevezetesebb önálló művei: *Az arany holló*, *A féltékeny költő* (regények), *Shakespeare a New-Yorkban*, *Színházi kis lexikon*, *Humoreszkek*, *A zenélő óra* háromfelvonásos színdarabjai, továbbá kabarédarabok és tanulmányok. *H.* neve a magyar kabaréirodalom fejlődésével elválaszthatatlanul összeforrt. Egyidőben kis darabjaival és országos híre emelkedett színpadjaival a bpesti kis színpadoknak legtöbbet játszott szerzője volt. Jelenleg a *Pesti Hírlap* belső munkatársa és jófízu, magyaros humorú írásai közkedvelt olvasmányok.

Hartlauer Jenő, gyógyszerész, szül. Temesváron, 1899. máj. 27. Középiskoláit szülővárosában, az egyetemet Bpsten végezte, ahol gyógyszerészi oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után mint gyógyszerészgyakornok Temesváron működött, majd Budapesten gyógyszerészi gyakorlatot folytatott. 1925 óta a bpesti *Megváltó* c. gyógyszerész-társaság elnöke.

Hartmann Imre, gordonkaművész, szül. Bpsten, 1895. aug. 26. Középiskoláit és a Zeneakadémiát a fővárosban végezte, ahol művészi oklevelet nyert. 1916. a M. kir. Operaház tagja lett, közben több hangversenyt rendezett. 1917. Olaszországban, Németországban, Angliában, Spanyolországban, Hollandiában, Svájcban és Amerikában számos városban hangversenyeivel nagy sikert aratott. A Lehner-kwartett tagja.

Hartyáni Imre, földbirtokos, szül. Cegléd, 1851. Középiskoláit Budapesten, a gaz-

dasági akadémiát Keszthelyen végezte. Cegléd egyik legkiválóbb mezőgazdája, az ő nevéhez fűződik a környék legszebb mintagazdaságának felállítására. A városi közelet kimagasló alakja. Tagja a vm. törv. hat. és a városi képviselőtestületnek, mindenkor elnöke a Cegléden működő katonai sorozóbizottságnak. A ceglédi ref. egyházmegye főgondnoka.

Háry Gyula, festőművész, szül. Zalaegerszeg, 1864. szept. 20. középiskoláit Kőszegen és Bpsten, festészeti tanulmányait Bpsten végezte, majd Lotz mesteriskolájának növendéke lett. Külföldi tanulmányútja után Bpsten mint festő, iparművész és illusztrátor dolgozik. A párisi világiállításán mint ékszerésziparművész a csoport nagy aranyérmét nyerte el. 1902. a Műcsarnokban kiállított képeit az Eszterházy-díjjal, 1926. a kis aranyéremmel jutalmazták. *H.* nemcsak a festészet, hanem a technika terén is sok maradandó értéket alkotott. Számos találmánya közül legértékesebb az ú. n. parabolikus hyperboloid, amelyről *dr. Oswald* a charlottenburgi egyetem világhírű hidraulikus speciálistája megállapította, hogy ez a csavarfelület 75% abszolút határfokát 2600 fordulatnál is megtartja. Újabban a művészi szövegszöveggel is foglalkozik. Több festménye van a Képzőművészeti Múzeumban és királyi palotában. A festőművészetben a derűs, meleg, napsütéses színek mestere.

Hász Brokárd (P.), kármelita tartományi főnök, szül. Kisbér, 1888. márc. 29. Középiskoláit Komáromban, Tatán és Zomborban végezte, teológiai főiskoláit Budapesten. Pappá szenteltetett Kalocsán, 1911. 1912-től a budapesti rendház tagja, hol 1917-ig mint Magister Clericorum és alperjel, a teológia lectora működik. 1917. megválasztják a magyar rendtartomány főnökévé. 1920., 1925. és 1926-ban résztvesz a római Generalis Capitulumon, mint magyar Procurator Provinciae. A kath. egyházi folyóiratok rendes munkatársa.

Haszler Károly, gimnáziumi igazg., szül. Mokrinban (Torontál m.), 1879. jan. 29. Középiskoláit Nagyikindán és Szegeden, a bölcsészeti fakultást pedig a budapesti tudományegyetemen végezte. Lőcsén, Nagyváradon és Budapesten tanároskodott, majd Pest-erzsébeten gimnáziumi igazgató lett. Jelenleg a budapesti IX. ker. áll. Fáy András reál-gimnázium igazgatója. *H.* értékes alakja a magyar pedagógiai karnak.

Hasznos József, r.-t. ügyv. alelnök, szül. Jászalsószentgyörgy, 1869. Bpsten jogi doktorátust, majd ügyvédi oklevelet szerzett. Szolnokon nyitott ügyvédi irodát és csakhamar a *Szolnoki Hítelbank* ügyésze, majd ügyv. alelnöke lett. A város és megyebizottság tagja, a *Jászkarajenő és Vidéke Takarékpénztár r.-t.* alelnöke.

Hatvani Ferenc (báró), festőművész, szül. Bpsten, 1881. okt. 29. Középiskolai tanulmá-

nyainak befejezése után Bpsten, majd Nagybanján, később Párizsban folytatott művészeti tanulmányokat. 1896. szerepelt először kiállításon. Különösen női aktjai keltettek komoly érdeklődést. Festési módját a szobrászati formának és a konturok lendületének kihangsúlyozása jellemzik. Előadásmódja tárgyias. Műveivel több kiállításot nyert.

Hatvany Lajos (báró, hatvani), író, szül. Bpest, 1880 okt. 28. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti egyetem bölcsészeti karán Gyulai Pál tanítványa volt. 1905. doktorrá avatták, majd nyelvészeti tanulmányokat folytatott. 1908. nagy feltűnést keltett *Die Wissenschaft des Nicht-Wissenswerten* című műve, amelyben hadat üzent a filológia német művelői ellen. Kitűnő irodalmi judiciumával felismerte azt a nagy erőt, amely Ady Endre és a köréje csoportosult írók előretörésében rejtett és a *Nyugat* hasábjain lelkes agitációt kezdett az akkor még meg nem értett, modern magyar költők mellett. Irodalmi munkásságának talán legértékesebb és legmaradandóbb része az az önzetlen fáradás, amellyel egyfelől közelebb hozta a közönséget az olvasmányokhoz, másfelől méltó érvényesüléshez segítette az új utakat kereső magyar írókat. Nemcsak a *Nyugatban* és később a *Pesi Naplóban* harcolt az érdekükben, hanem a berlini *Neue Rundschau* és az általa szerkesztett *Jung Ungarn* hasábjain is. Ugyanakkor nem kisebb érdeklődéssel foglalkozott a régi magyar írók munkásságával és egymás után jelentek meg kritikái és esztétikai tanulmányai, úgyszintén szépirodalmi kötetei H. irodalmi hitvallásának bizonyosságára. Önálló művei: *Én és a könyvek*, *Gyulai Pál estéje*, *Hírek* (elbeszélések), *A nyjom* (színmű), *Feleségek felesége*, *Petőfi, mint vőlegény*, *Gyalu grófnő* (regény), *Ady világa*, *Csendes napok*, *hangos esték*, *Das verwundete Land* és az *Urak és emberek* c. regényciklusa. Több munkája németül is megjelent. A szűz c. vígjátékát a Magyar Színház, *Die Berühmten* c. színdarabját pedig a müncheni Künstlertheater mutatta be. A Károlyi-forradalom alatt mint a *Pesti Napló* főszerkesztője, csatlakozott a Nemzeti Tanácshoz. A forradalom után Bécsbe költözött, ahol a *Jövő* c. lapban éles támadásokat intézett a forradalom utáni magyar kormányok ellen. E miatt az ügyészség eljárást indított ellene. Lektorai működésének legutóbbi eredménye Markovics Rodionnak, a Szibériai garnizon szerzőjének felfedezése volt.

Hauer Ferenc, osztályvezető, főfelügyelő, szül. Bpest, 1870 nov. 19. Középiskoláit Budapesten végezte. Pályáját a bpesti ált. vill. r.-t.-nál kezdte, amelyet később a főváros vett át. 1918 a *Bpest Szföv. Elektromos Művek* főfelügyelőjévé és az áramszámlási osztály vezetőjévé nevezték ki.

Hauer Gyula, h. államtitkár, szül. Budapest, 1874 febr. 17. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése után doktorrá avatták. 1893. a központi állampénztár szolgálatába lépett. 1897. a pestvidéki pénzügyigazgatósághoz került. 1907. a pénzügyminisztériumba helyezték. Fokozatos előléptetések után 1918. min. tanácsossá nevezték ki. Az összeomlás után az Ausztriával szemben fennálló pénzügyi kérdéseket rendezte. A Nyugatmagyarországgal kapcsolatos pénzügyi és kártérítési ügyekben intézkedő döntőbírótság előtt a kormány állandó képviselőjeként szerepelt. 1927. h. államtitkári rangra emelkedett. A likvidációs bizottság egyik vezetője.

Havadi Barnabás, felsőkeresk. isk. igazgató, szül. Léka, 1879 okt. 4. Középiskoláit Győrött, a tanárképzőt pedig Pannonhalmán végezte. Tanári működését 1902. Győrött kezdte meg. 1913 óta a székesfőváros iskoláiban működik, 1927 óta mint a VII., Kertész-utcai II. Rákóczi Ferenc felsőkereskedelmi iskola igazgatója. A *Székesföv. Keresk. Isk. Tanárok Körének* elnöke.

Havas András Károly, író és hírlapíró, szül. Budapest, 1895. november 11. Erettségi után a Műegyetemen folytatta tanulmányait. A háborúban katonai szolgálatot teljesített. 1918. került haza 22 havi orosz fogság után és hírlapíró lett. Több magyar lap munkatársa volt s 1924. a Pester Lloyd belső munkatársa lett. Önálló munkái közül az *Árnyékok* c. regénye a *Nyugatban*, és mintegy 50 tárcája az *Újság*, *Pesti Hírlap* és *Pester Lloyd* c. lapokban jelent meg. Nevezetesebb műfordításai: *Arcübasev*; *A végső ponton*; *Gorkij: Az emberek között*; *Tolsztoj: Feltámadás*, *Anna Karenina*; *Andrejev: Novellák* stb.

Havas Bertold, r.-t. vezérigazg. szül. Szenicén, 1874 jan. 15. Középiskoláit Nagyszombatban, jogi tanulmányait pedig Bpsten és Kolozsvárott végezte. Pályafutását Sátoraljaújhelyen kezdte, majd rövidesen a *Dévai Közgazdasági bank r.-t.* vezérigazgatója lett. 1916. meghívták a külső *Szolnokmegyei Takarékpénztár* élére, azóta a vm. közigazgatási életének egyik jelentékeny tényezője, a vm. törvényhatósági bizottságának és a városi képviselőtestület tagja. A Külső Szolnokmegyei Takarékpénztár és a Lábassy-féle Mezőgazdasági Ipar- és Gépgyár r.-t. vezérigazgatója.

Havas István, polgári iskolai tanulmányi felügyelő, szül. Csárad, 1875 márc. 12. A középiskolát és a tanítóképzőt Léván végezte, s tanulmányait Bpstenen folytatta, itt a tanítói, majd később a tanári pályára lépett. 1895. kezdte meg működését. Különböző iskolákban tanított, majd igazgatóvá nevezték ki. Ma az ötezret kitevő polgáriiskolai tanárság szellemi vezére. Pedagógiai működése mellett kora ifjúsága óta foglalkozik az iro-

dalommal, Verseivel, regényeivel és elbeszéléseivel igen jó nevet szerzett. Számos könyvalakban megjelent munkája közül a legnevezetesebbek: *Útban, Part felé, Virágénekek, Magyar hegedű* (költemények), *Az ivadék, Tomajfűredi aranynapok* (elbeszélések), valamint *Töretlen úton, A császár óbestere és Az opálggyűrű* c. regények. Ezenkívül számos ifjúsági regényt és elbeszélést írt. H. a magyar irodalom egyik legtermékenyebb munkása. Írásait hazafias szellem és a magyar néplelék igaz ismerete hatja át.

Havas Jenő, vezérigazg., okl. mérnök, szül. Losonc, 1881 dec. 16. Középiskoláit Losoncon, egyetemi tanulmányait Budapesten és Stuttgartban végezte. 1901. *L. Schuller Göppingen gépgyárnak* mérnöke lett. Később Amerikában helyezkedett el. 1905. hazatért és a *Budafoki Zománcrúgyár* üzemvezető mérnöke és 1908. műszaki igazgatója lett. A háborút a fronton küzdötte végig, a bronz és az ezüst Signum Laudist, a kor. ar. érdemkeresztet és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. 1927 óta a *Budafoki Zománczott Edénysajtó és Fémárúgyár, Hercz és Fiai r.-t.* vezérigazgatója és igazgatósági tagja. Budafok város képviselői tagja és számos vállalat igazgatóságában foglal helyet.

Havas Jenő, (farkasalmási), h. államtitkár, szül. Balassagyarmaton, 1882 nov. 13. Losoncon érettségizett és 1905. a kolozsvári egyetemen szerezte doktori oklevelét. Utána a pénzügyminisztériumba nevezték ki és 15 évi szolgálat után min. tanácsossá, 1927. pedig rendkívül eredményes működésének elismeréséül h. államtitkárrá lépett elő. Jelenleg a pénzügyminisztérium elnöki osztályának vezetője, melynek élén a legkényesebb és legbizalmasabb természetű ügyeknek az intézése tartozik a hatáskörébe. Munkásságáért több ízben részesedett legfelső kitüntetésben. Nógrád vármegye thatósági bizottságának a tagja.

Havas Kálmán, ügyvéd, ny. kir. járásbíró, szül. Mende, 1880 szept. 30. Középiskoláit Vácott és Budapesten, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után mint joggyakornok Nagykátán működött, majd Bpstre került. 1910—1918. a nagykáta járásbíróság bírójává volt. A háborúban mint tart. npf. huszárszázados harctéri szolgálatot teljesített, ezüst és bronz Signum Laudissal a kardokkal és a Károly-csapatkeresztel tüntették ki. 1918 óta mint gyakorlóügyvéd Nagykátán működik. A község társadalmi életének jelentékeny alakja.

Havas Károly, ügyvéd, szül. 1884. 1906. jogi doktorátust, 1911. ügyvédi oklevelet szerzett. Azután több éven át Angliában, Franciaországban és az Egyes. Államokban folytatott jogi tanulmányokat. A háborúban mint tüzértiszt vett részt és több kitüntést kapott. A háború utáni évek néhány nagyobb szabású vagyoni elleni bűnügyben figyelmet

keltett védelmével. Az ügyvédi kamara választmányi tagja.

Havas Miksa, ny. ker. akadémiai tanár, kamarai revizor, szül. Székesfehérvár 1861 jan. 12. Középiskoláit Székesfehérvárott és Győrött végezte, majd a műegyetemen tanult. Később megszerezte a kereskedelmi iskolai tanári oklevelet. Tanulmányainak befejezése után a pozsonyi keresk. akadémia tanára lett, majd a bpesti keresk. akadémia került, ahol egyszersmind a keresk. szeminárium vezetője. Nyugalombavonulása után a Hazai Általános Katonai Biztosító r.-t. igazgatója lett. Széleskörű munkásságot folytat. Tankönyveit általánosan használják. Nevezetesebb önálló művei: *A mezőgazdasági hitel, Pénz és valuta, Osztrák-Magyar Bank, Kamatszámítás, Közgazdasági tudnivalók, Kereskedelmi számtan, Irodai munkálatok és politikai számtan, Értéktözsde* c. munkáját a Magyar Tud. Akadémia a Fáy-féle díjjal jutalmazta. Nagy közgazdasági tudását, mint hitess törv.-széki könyvszakértő, keresk. és iparkamarai revizor is értékesítette. A *Magyar Cobden-Szövetség* igazgatója.

Havasy Béla, járásbírósi elnök, szül. Kiscell, 1879. Középiskoláit Szombathelyen, az egyetemet Bpsten végezte, ahol jogtud. és bírói oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után Bpsten működött. 1901. mint törvényszéki aljegyző Szombathelyre került, ahol 1908. járásbíró, majd 1911. törvényszéki bíró lett. 1914 óta a celldömölki kir. járásbírósi elnöke. A helyi társadalmi életben tevékeny részt vesz. A r. k. egyház világi elnöke.

Havel Jenő, ügyész. alelnök, szül. Zombor, 1873 márc. 12. Középiskoláit Zomborban, jogi tanulmányait Kolozsvárott végezte, a bírói vizsgát Bpsten tette le. Mint joggyakornok a szegedi kir. törvényszéken kezdte működését, ahonnan Apatiuba helyezték. Később Orsovára nevezték ki járásbírónak. Több évi működés után, mint törvényszéki bíró előbb Zomborba, majd Ujvidékre került. 1919. a hűségeskü megtadása miatt Ujvidékről kiutasították. A pestvidéki kir. ügyészségen, mint ügyész nyert beosztást. 1924. ügyészségi alelnökké nevezték ki.

Haverland Antal, gyáros, szül. Bátorke-szi, 1861. Keresk. tengerészeti iskolát és haditengerészeti gépésziskolát végzett Triestben. 1898. megalapította Bpsten az első magyarországi felvonógyárat. A bpesti *Lakatos Ipartestület* alelnöke, az *Ikosz* társelnöke, a *Kisiparosok Hitelintézetének* igazg. tagja. Gyárának készítményeivel számos díjat nyert.

Háy Gyula, író, szül. Abony, 1900 máj. 5. Középiskolai tanulmányait Cegléden végezte, majd Drezdában és Berlinben festészeti tanulmányokat folytatott. Hajlama később az irodalom felé vonzotta, mely téren szép-

irodalmi munkáival, kritikai és esztétikai tanulmányaival szép sikereket ért el.

Hayde Gyula, h. államtitkár, pénzügyigazgató, szül. Késmárk, 1863. A jogi doktorátus megszerzése után Léván lett p.-ü. fogalmazó. Rövidesen ítélkari minőségben a bpesti p.-ü. igazgatósághoz osztották be. Itt szeszfőzői képesítést nyert és a pénzügyminisztérium szeszadellenőrző biztosa lett. 1900. pénzügyi tanácsosi rangban a közp. díj- és illetékkiszabási osztály főnökévé nevezték ki. Működéséért kir. tanácsosi méltóságra emelték, majd a zombori pénzügyigazgatóság élére állították. 1923. h. a budapesti m. kir. pénzügyigazgatóság és a lottójövedék vezetője. 1924. h. államtitkári címet kapott. A székesfőv. th. biz. tagja.

Haydin Albert (ipolynyéki), II. oszt. főkonzuli és miniszterrezidenci címekkel felruh. I. oszt. konzul, szül. Bpest, 1884 aug. 28. A konzuli akadémia befejezése után a pittsburgi követségen nyert beosztást, mint attasé, ahol 3 és félévi működés után Moszkvába, majd Bukarestbe helyezték át. 1917. külügyminisztériumi szolgálatra rendelték be, majd még ugyanazon évben Lausanneba vezényelték. 1928 óta Rio de Janeiróban a kir. követség vezetője.

Hazai Samu (báró), ny. vezérezredes, felsőházi tag, szül. Rimaszombat, 1851 dec. 26. Középiskolai és kereskedelmi akadémiai tanulmányainak befejezése után a Ludovika Akadémia, majd a bécsi katonai hadiiskola növendéke volt. Vezérkari tiszt minőségben magasabb parancsnokságoknál, a honv. minisztériumban, továbbá a katonai nevelő- és képzőintézetekben és a csapatnál teljesített szolgálatot. 1910. honvédelmi miniszterré nevezték ki. Minisztersége idején a magyar véderőtörvénynek a honvédség fejlesztésére irányuló rendelkezéseit teljes igyekezettel törekedett megvalósítani. A háború alatt a haderőpótlások folytonosságát felbecsülhetetlen értékű hozzájárítással intézte. 1917. a honvédelmi miniszteri állásától megvált, mert az egész Osztrák-Magyar Monarchia fegyveres erejének pótlásügyi fővezetésével bízták meg. Minisztersége alatt Losonc mandátumával került az országgyűlésbe. Nyugalmozott vezérezredes, valóságos belső titkos tanácsos. A Lipót-rend nagykeresztjének, az I. o. vaskoronarendnek, az I. o. katonai érdemkeresztnek tulajdonosa. Felsőházi taggá a kormányzó nevezte ki.

Hätler Géza, bankigazgató, szül. Bpest, 1883 ápr. 12. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, ahol jogi doktorátust szerzett. Tanulmányainak befejezése után a *Magyar Jelzálog Hitelbank* kötelékébe lépett, ahol fokozatos előléptetések után 1920. igazgatóhelyettesé nevezték ki. Ugyanabban a minőségben működik ma is. Közgazdasági tudását báró Madarassy-Beck

Nándor, Széll Kálmán, Khuen-Héderváry Károly, báró Madarassy-Beck Gyula és Enyedy Béni elnökök mellett fejlesztette ki. Az emissziós üzlet, valamint a községi és jelzálogkölcsönüzlet egyik legalaposabb ismerője és e téren széleskörű irodalmi működést fejt ki.

Hébelt Ede, ügyvéd, volt egyet. m-tanár és nemz.-gyűl. képviselő, szül. Bpest, 1879 febr. 16. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti, berlini és londoni egyetemeken jogi tanulmányokat folytatott. Jogi doktorátusának és ügyvédi oklevelének megszerzése után 1903. ügyvédi irodát nyitott. 1908. kinevezték az eperjesi jogakadémia tanárává. 1915. a bpesti egyetemen a magyar magánjog m.-tanárává képesítették, de 1920. a kommun alatt tanusított magatartása miatt, felfüggesztették. A második nemzetgyűlésen Sopron képviselője volt, szoc.-dem. programmal. Önálló művei: *Tanulmányok a jogügyletről*, *Jogegyezségi törekvések*, *Törvényes-e a népbiztosok perében alkalmazott gyorsított eljárás? Könyvtári bajok a jogakadémiaikon és a Programbeszéd.*

Hécey Péter (hécei), magy. kir. államr. tan., szül. Kolozsvár, 1890 aug. 20. Középisk. és egyetemi tanulmányait Kolozsvárott végezte. 1911. megszerezte a jogtudori oklevelet. 1912. a rendőri pályára lépett. 1914. rendőrtisztviselővé nevezték ki. 1918. rendőrkapitánnyá, 1928. rendőrfőtanácsossá lépett elő. A főkapitányság sajtóirodájának vezetője. Érdekes és nagyfontosságú szakcikkek különböző rendőri szaklapokban jelennek meg.

Hecht Benedek, ügyv. igazg., szül. Bpest, 1903 dec. 17. A Kereskedelmi Akadémia elvégzése után a *Hecht Bankház r.-t.* szolgálatába lépett, ahol mint ügyvezető igazgató működik.

Hecht Ernő, ügyvéd, szül. Bpest, 1863. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte és ugyanitt szerezte jogtudori oklevelét. Bpsten nyitotta meg ügyvédi irodáját. 1897—1919. tagja volt a székesfőv. t. hatóságának. A főváros IX. kerületének volt választási elnöke évtizedeken át. Hosszú éveken át ügyésze, majd alelnöke volt a FTC-nek. A kiub sportpályájának megteremtésében nagy része van. Adóügyekben elismert szakteknitély.

Héder Lajos, ügyvéd, szül. Máramaros-sziget, 1871 ápr. 5. Jogi tanulmányait Bpsten, Németországban, Párisban és Londonban végezte. 1898. ügyvéd lett. A legelőkelőbb fővárosi ügyvédek egyike. Számos nagyszabású perben védőként szerepelt. A Kúria fegyelmi tanácsának 12 év óta tagja; a Belvárosi Takarékpénztár alelnöke és jogtanácsosa.

Héderváry Lehel, (hévizgyörki), v. orszgy. képvis., kir. közjegyző, szül. Újpest, 1876 jún. 1. Egyet. tanulmányainak befeje-

zése után az ügyvédi és újságírói pályára lépett. 1901. a gödöllői ker. országgyűlési képviselőjévé választotta. Kerületét három országgyűlési időszakra keresztül képviselte. Mint ilyen, mentelmi és igazságügyi előadó volt, végül a pénzügyi bizottság tagja. A darabont korszak alatt letartóztatták. Pest vármegye törvényhatósági ülésén az obstrukció alkalmával a darabont őrség kapitánya karddal súlyosan megsebesítette. 1914. pártja megbízásából gr. Károlyi Mihályt Amerikába kísérte. Visszafelé a hajón elfogták és Brestben három évig fogságban tartották. 1917. gróf Károlyi és pártját elhagyva, azok leghevesebb ellenzéke lett. A Tanácsköztársaság alatt Bétsben ellenforradalmi tevékenységet folytatott. A kommün bukása után teljesen visszavonult a politikai élettől. 1929. Újpestre kir. közjegyzővé nevezték ki és azóta itt működik.

Hedry Lőrinc (hedrii de genere Aba), főispán, szül. Kassa, 1887. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a kassai jogakadémia, majd a kolozsvári tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, ahol államtudományi doktorátust nyert. Pályafutását Abaúj vármegye szolgálatában kezdte. 1915. a központi járás h. főszolgabírája lett. A háború alatt tart. főhadnagyi rangban harcéri szolgálatot teljesített. Hadiérdemeit több kitüntetéssel jutalmazták. 1919. vármegyei másodfőjegyző lett. 1920. nyugdíjba vonult. A második nemzetgyűlésben a szépsi kerületet egységspárti programmal képviselte. 1926. régi kerülete országgyűl. képviselőjévé is megválasztotta. 1927. Heves m. főispánjává nevezték ki. A kassai közgazgatási tanfolyamnak hosszabb ideig tanára volt.

Hegedűs Gyula, író és lapszerkesztő, szül. Szeged, 1887 márc. 22. Gimnáziumi tanulmányait Pozsonyban, a tudományegyetem jogi karát Bpsten végezte. Hírlapírói pályafutását 1906. a *Budapesti Napló* kötelekében kezdte, majd a *Pesti Napló* rendőri rovatvezetője lett, később a lap fővárosi rovatát vezette. 1915. a *Budapesti Hírlap* rovatvezetőjeként működött. 1919. a *Magyarsághoz* hívták meg, ahol előbb a lap s.-szerkesztője volt és 1920 óta mint szerkesztő tevékenykedik. A magyar újságírógárda legtehetségesebb tagjai közé tartozik és jeles művelője a szépirodalomnak is. Művei régebben a *Nyugat* hasábjain jelentek meg. Önálló művei: *Strófák három macskáról* és *Pesti mesék*. Az újságírórend egyik vezérégyénisége, a *Magyar Újságírók Egyesülete*, az *Ötthon Írók és Hírlapírók Köre* és a *Pátria-kör* alelnöke.

Hegedűs Gyula, színművész szül. Kéty, 1870 febr. 3. Iskolai tanulmányainak befejezése után a győnki szolgabíróságnál jegyzői irnok lett, majd vándorszínesznek csapott fel. 18 éves korában feljött a fővárosba és a Színiakadémia növendéke lett. Színmű-

vészeti tanulmányainak befejezése után a szolnoki szintársulathoz került, majd Pápán, Debrecenben, Pozsonyban, végül a kolozsvári *Nemzeti Színház* színpadán működött. 1894—95., amikor a kolozsvári színház igazgatója, Ditrói Mór megnyitotta a *Vígszínházat*, H.-t is leszerződtette. Különböző szerepeiben mesteri alakításával csakhamar felült és a Vígszínház kiváló együttesének főerőssége lett. Elete legnagyobb sikerét Molnár Ferenc Ördög c. színművének címszerepében aratta. Jellemzős szerepeiben megrázó mélységgel ábrázol különféle karaktereket és művészi alakítása minden darabban óriási hatást váltott ki. Rendkívül értékes művészi munkásságáért a kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. 1927. szülőfaluja, *Kéty*, díszpolgárává választotta meg.

Hegedűs József, ügyvéd, szül. Serajevo, 1886 júl. 25. Középiskoláit Zomborban, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1912. ügyvédi vizsgát tett. A háború kitörésekor önként jelentkezett szolgálattételre. Megkapta a nagy-ézüst vitézségi érmet, a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmet. Mint honv.-huszárhadn. szerelt le és Bpsten ügyvédi irodát nyitott. 1920. beválasztották a székesfőváros th. bizottságába. A *Lipótvárosi Demokrata Kör* ügyv. elnöke. Irodalmi téren élénk tevékenységet fejt ki. Közgazdasági, pénzügyi és jogi tanulmányokkal foglalkozik. Tagja a fővárosi katonai- és jogügyi, közgazdasági, kikötőügyi és az V/B. adófelsőzlamlási bizottságának.

Hegedűs Kálmán (zendrei), ügyvéd, országgyűl. képv., szül. Szolnok, 1877. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a berlini, majd a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, ahol jogi doktorrá avatták. 1903. a Jászvidéki Takarékpénztár vezérigazgatója lett. 1910. a halasi kerület munkapárti programmal képviselőjévé választotta. Az országgyűlésben számos bizottság tagjaként működött. A koronázási hitlevél szerkesztésében is résztvett. Külföldi tanulmányútja alkalmával id. Chamberlainnel agitációs körutat tett. 1920. birtokainak kezelését vette át. 1926. a jászapáti kerület egységspárti programmal az országgyűlésbe küldte. A polg. hadiérdemkereszt és más kitüntetések tulajdonosa. Politikai cikkeit a napilapok közlik.

Hegedűs Loránt, ny. pénzügyminiszter, szül. Bpest, 1872 jún. 28. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése és államtudományi doktorátusának elnyerése után a pénzügyminisztérium szolgálatában kezdte meg pályafutását. 1899. hosszabb európai és amerikai tanulmányutat tett. Hazatéréseit az erdélyi, a romániai, majd a szlavóniai kivándorlási kérdés tanulmányozása követte. 1898. a pápai kerület orsz.-gyűl. képviselőjévé választotta. 1900. a párisi kiállítás nemzetgazdasági zsűrijében Magyarországot képviselte. 1901. Pápa városa képviselői mandá-

tumát ismét elnyerte. 1905. a választásokon kisebbségben maradt, de hírlapírói cikkeivel résztvett a politikában. 1910. a sepsiszentgyörgyi kerület munkapárti programmal képviselőjévé választotta. 1913. a *Pesti Magyar Keresk. Bank* ügyvezető igazgatói tisztét foglalta el és a bpesti tud. egyetemen, mint a pénzügytan magántanára fejtett ki tevékenységet. 1917. a választójog kiterjesztése érdekében jelentős munkásságot végzett. A forradalom kitörésekor mint a Gy. O. Sz. egyik vezetője, úgy a maga, mint a szövetség nevében megtagadta a forradalmi eskü letételét. A kommunizmus alatt magatartása miatt le volt tartóztatva. A proletárdiktatúra bukása után a T. É. B. E. megalakításában vett részt, majd annak elnökgazgatója lett. 1920. előbb a kormányt és a gazdasági érdekképviseletet képviselte a neuylli béketárgyalásokon, majd mint a második Teleky-kormány pénzügyminisztere, nagy pénzügyi terveinek megvalósításához kezdett. A nemzetgyűlésben tartott hatalmas expozéja nagy hatást váltott ki nemcsak itthon, de külföldön is. A korona rohamos zuhanását sikerült megakadályoznia. Tárcáját a Bethlen-kormányban is megtartotta. Pénzügyi tervei, amelyekkel az országnak jobbrafordulását célozta, a nehéz viszonyok következtében sikertelenségbe fulladtak és 1921. lemondott a miniszterségről. Irodalmi munkássága sokirányú, széleskörű és hatalmas kultúráról tanuskodik. Tanulmányainak egy részével több pályadíjat és kitüntetést nyert. Rövid terjedelmű cikkein kívül számos önálló műve jelent meg. Kiválóak: *A magyar egyenesadók reformja, Magyarország megcsontítása, Európa veszedelme, A magyarság jövője a háború után, Magyar éjszakák, Lesz-e béke?, A halhatatlanok útja, Mikor a háború meghal* (politikai regény). *Kossuth* című drámáját, amely Herceg Ferenc Híd c. drámájának felelete volt, a Nemzeti Színház mutatta be szívből fakadt siker kíséretében. Jelenleg a *Pesti Hirlap* főmunkatársa. A Kisfaludy Társaság rendes tagja. A Magyar Tud. Akadémia levelező tagja. A T. É. B. E. elnöke. Nagy munkásságot fejt ki a ref. egyház életében, gyakran prédikált vidéki templomokban és különböző egyházi gyülekezetekben.

Hegedüs Miklós, r.-t. igazg., szül. Csaca, 1880 okt. 31. Középiskoláit Túrócszentmártonban, a felsőipariszkolát Kassán végezte. Utána a Máv. Gépgyárnak szolgálatába lépett, ahonnan a Schlick-Nicholson-gépgyárba került és 1910-ig, mint műhelyfőnök teljesített szolgálatot. 1910-ben az Egyesült Izzó szolgálatába lépett, ahol mint műhelyfőnök, később mint cégvezető, majd mint üzemigazgató fejtett ki értékes műszaki tevékenységet. Az Egyesült Izzó telefonosztályából megalakult Standard Villamossági r.-t.-nél folytatja most ily irányú működését.

Hegedüs Miklós, rend. int. főorvos, szül. Miskolc, 1886 júl. 21. Középiskoláit Miskolcon, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. 1910. orvosi diplomát szerzett. 1911—1914. mint kórházi alorvos működött. A háború kitörésekor harctéri szolgálatra jelentkezett és különböző hadikórházakban ezredorvosként teljesített szolgálatot. Több katonai kitüntetés és a II. oszt. vöröskereszt tulajdonosa. 1919. a Teleia rendelő intézet főorvosává nevezték ki. 1926. a Budai Klub alelnöke lett. Jelentékeny szakirodalmi munkásságot fejt ki.

Hegedüs Sándor (ifj.), regény- és drámaíró, szül. Bpest, 1875 aug. 21. Mérnöki oklevelének megszerzése után nagy utazásokat tett Európa különböző államaiban. Hazatérve, csak irodalommal foglalkozott. A *Petőfi Társaság* tagjai sorába választotta, majd 1921. a *Kisfaludi Társaság* tagja lett. Főbb művei: *Alakok a ködhomályban, A vesztett csata, A réztornyú kastély, Az összerelem, A pézsmaszagú ember*. Darabjai közül az *Ikarosz* és *Az élve temetkező* címűeket a Nemzeti Színház, a *rab c.* a Magyar Színház és a *Kalandor c.* darabját a Vígszínház mutatta be.

Hegyi Emánuel (veszprémi és hegyi), Zeneművészeti Főiskolai tanár, szül. Pozsony, 1877 márc. 25. Középiskolai tanulmányait Pozsonyban és Máramaroszigeten végezte. 1901. jogtudományi államvizsgát tett. Mint a máramaroszigeti törvszék joggyakornoka kezdte igazságügyi szolgálatát. 1910. a Zeneművészeti főiskolán tanári oklevelet szerzett, majd külföldi tanulmányútra indult. Nagysikerű hangversenykörutairól visszatérve, 1912. az Orsz. Magy. Kir. Zeneművészeti Főiskola zongoraszakára tanárnak hívták meg. Pedagógusi működése mellett, mint előadóművész is állandóan szerepel a hangversenydobogón. A háború alatt összes hangversenyének jövedelmét jótékonycélokra fordította. Tevékeny részt vett az ellenforradalmi mozgalmakban. A német besületrend tulajdonosa.

Hegyi Gyula, ügyvéd, Nagyvárad th. i. ügyésze, szül. Nagyvárad, 1884 nov. 9. Szülővárosában végezte középiskoláit, majd jogi tanulmányokat folytatott Nagyváradon, Bécsben, Heidelbergben és végül Kolozsvárott, ahol jogi doktorátust szerzett. 1911. ügyvédi irodát nyitott Nagyváradon. A háború alatt a temesvári és budapesti hadosztálybíróságoknál működött. Az összeomlás után Bpsten folytatta ügyvédi gyakorlatát. A *Biztosítási és Közgazdasági Lapok* h. szerkesztője.

Hegymegei-Kiss György, kir. járásbíró, tiszteletbeli kir. ítélő táblabíró, kúriai tanácsjegyző, szül. Bpest, 1881 júl. 20. Egyetemi tanulmányait Bpsten végezte és ugyan-csak itt tette le a bírói vizsgát is. Tanulmányainak befejezése után 1904. bírói pályára lépett. Először a IV. ker. járásbírószágon működött, mint joggyakornok. 1910. a bpesti

tvszékhez jegyzőnek nevezték ki. 1913. a Kúriához osztották be, mint tanácsjegyzőt, 1918. kapta meg járásbírói kinevezését. Az újpesti ref. egyház tanácsosa.

Hegymegi Kiss Pál, ny. h. államtitkár, országgyűl. képviselő, szül. Porcsalma, 1886. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a debreceni jogakadémia, majd a kolozsvári tud. egyetem hallgatója volt, ahol 1909. sub auspiciis regis a jogi és államtudományok doktorává avatták. Működését közigazgatási pályán kezdte. 1912. a belügyminisztériumba helyezték. 1917. a minisztérium városi közigazgatási ügyosztályának vezetését látta el. Erdemeit min. oszt. tanácsosi ranggal jutalmazták. A háború alatt a II. o. polg. hadiérdemkereszttel és a koronás arany érdemkereszttel tüntették ki. A forradalom alatt min. tanácsos és a menekült jegyzők és közigazgatási tisztviselők kormánybiztosa lett. Később h. államtitkári rangra emelkedett és rövid ideig a belügyminisztérium rendőri osztályának főnöki teendőit is ellátta. A második nemzetgyűlésen függetlenségpárti programmal Debrecen II-ik kerületét képviselte. 1926. Debrecen város ellenzéki programmal országgyűl. képviselőjévé választotta. Debrecen város törv.-hat. biz. tagja s a városi polgárság balszárnyának vezére.

Helgel Albert, ügyvéd, szül. Kolozsvár, 1890. Katonai pályára lépett. A háború kitörésekor honvédhuszárszázados volt. Hosszú időt töltött a harctéren, súlyosan megsesesült. Megkapta a katonai érdemkeresztet, a Signum Laudist, a Károly-csapatteresztet és a sebesülési érmet. A háború befejezése után mint 100%-os rokkant, nyugdíjba vonult. Azután jogi tanulmányokat folytatott és 1921. a budapesti tud. egyetemen jogtudori oklevelet szerzett. 1923. avatták ügyvéddé és a fővárosban nyitotta meg irodáját. Több katonai bűnügyben feltűnést kellett védelmével.

Hein István, ügyvéd, szül. Budapest, 1882. ápr. 25. Egyetemi tanulmányait a bpesti, berlini, oxfordi, cambridgei és a párisi Sorbonne egyetemen végezte. A bpesti egyetemen jog- és államtudori, valamint ügyvédi oklevelet szerzett. Tanulmányai befejeztével atyja irodájában működött, melyet 1915 óta önállóan vezet. Résztvett a *Corvin-áruház* megalapításában. Jelenleg a hágai nemzetközi bíróság előtt a hercegrímás birtokvisszaszerzési perét vezeti. A háborúban hadikórházat rendezett be, felállította az első kórházvonatot. Csernoch János hercegrímásnak jogtanácsosa volt. A Szt. Imre-kolégium és az V. ker. egyházközség v. tagja. A Corvin-áruház igazg. tagja, a Kasselik-alapítvány ügyésze és gondnoka.

Heinrich Antal, ügyvéd, volt orszgy. képviselő, szül. Bpest, 1877. máj. 3. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti,

berlini és hallei egyetemek jogi karának hallgatója volt és Bpsten ügyvédi vizsgát tett. 1900. bírósági szolgálatba lépett. 1906. gyakorlóügyvéd lett Bpsten, majd alkotmánypárti programmal a temesrékási kerületet képviselte az országgyűlésben. 1910. munkapárti programmal megválasztotta régi kerülete. 1915. katonai szolgálatra vonult be. Később hadbíróként teljesített szolgálatot. Jogi tárgyú cikkei különböző hírlapokban jelentek meg. M. kir. kormányfőtanácsos.

Heinrich Dezső (ómoravicai), nagykereskedő, felsőházi tag, szül. Bpest, 1873. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetemen a jog- és államtudományok doktorává avatták. Mint ügyvéd kezdte pályafutását, majd a bpesti Heinrich-cég kötelékébe lépett. A háború alatt az Orsz. Vaselosztó Bizottságban, Hegeyeshalmi Lajos mellett fejtett ki tevékenységet. A forradalom után a Nemzeti Polgár Párt szervezési munkája miatt a kommunisták letartóztatták. 1922. kormányfőtanácsosi címet nyert. A magyar közgazdasági életben vezetőserepet tölt be. A *Keresk. Testület* elnöke, az *Országos Magyar Keresk. Egyesület* alelnöke, a *Keresk. Akadémia* vezérőlbizottságának tagja. Számos pénzintézet és nagyvállalat igazgatóságában foglal helyet. A kormányzó nevezte ki felsőházi taggá.

Heinrich Ignác, r.-t. vezérigazg., szül. Sasvár, 1875. Középiskoláit és a kereskedelmi akadémiát Bécsben végezte, majd textilipari tanulmányokat folytatott. 1899. szalgyszövégyárat alapított. Gyára rövid idő alatt a kereslet kielégítésére kicsinynek bizonyult, úgyhogy 1901. megalapította a több, mint 200 munkást foglalkoztató Unió Textilművek r.-t.-ot, amelynek vezérigazgatója lett. A magyar kereskedelem terén elért kiváló teljesítményéért több elismerésben részesült. A *Szalaggyárak Eladási Részvénytársaságának*, a *Gyáriparosok Orsz. Szövetségének* alelnöke.

Héjj Imre, ügyvéd, országgyűlési képviselő, szül. Bpest, 1884. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol jogi és államtudományi doktorátust szerzett. Külföldi tanulmányútja után 1911. ügyvédi vizsgát tett és azóta a fővárosban folytat gyakorlatot. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített és magatartásáért a kisezüst vilézségi éremmel és a kardokkal díszített bronzzal Signum Laudisszal tüntették ki. Az összeomlás után a földművespárt szervezésében vett részt. Munkatársa volt a *Barázda* c. agrár hetilapnak. Szervező munkáját a kommün kitörése után is folytatta és egy ízben Mezőkövesden a kommunisták letartóztatták és halálra ítélték. Az ítélet végrehajtása elől csak a különös véletlen folytán menekülhetett meg. A sikertelen Lemberkovits-féle ellenforradalom után Bécsbe, majd Szegedre menekült, ahol a Nemzeti Bizott-

mány jegyzője lett. 1920-ig a Nemzeti Hadsereg kötelékében szolgált. Résztvett az *Országos Széchenyi-Szövetség* megalapításában és a kisgazdatársadalom megszervezésében. Számos gazdaszövetkezetet és gazdakört alapított. Az első nemzetgyűlésen kisgazdapárti programmal a beregszászi kerületet, a második nemzetgyűlésen egységspárti programmal a balatonfüredi kerületet képviselte. Mindkét nemzetgyűlésnek jegyzője volt. Az országgyűlésre a balatonfüredi kerület küldte be. Az *Új Barázda* és a *Vasárnap* főmunkatársa volt. M. kir. gazd. főtanácsos.

Héjjas Iván (vitéz), földbirtokos, országgyűlési képviselő, született Kecskemét, 1890 január 19. Középiskolai tanulmányainak befejezése után atyja gazdaságában kezdte meg működését. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített, számos kitüntetést szerzett és mint repülőfőhadnagy szerelt le. A forradalom alatt megszervezte a kecskemétkörnyéki ellenforradalmat és a kommunisták üldözése elől Szegedre menekült. A kommün bukása után a nemzeti hadsereg karhatalmi osztágpárancsnoka lett és a Duna-Tisza közén teljesített szolgálatot. 1921. a nyugatmagyarországi elenállásnak megszervezője és vezére volt. A kecskeméti szabadsapatokkal a hátra vonult; nagyrészt H. működésének köszönhető a velencei egyezmény létrehozása és így Sopron megmentése is. 1926. a kunszentmiklósi kerület keresztény ellenzéki programmal orsz.-gyűl. képviselőjévé választotta. A parlamentben nem igen szerepel, mert felfogása szerint a mai elenyésző csekély ellenzék a túlsúlyban levő kormánypárttal szemben nem érvényesülhet. Az *Éme* egyik megalapítója és vezetője.

Hekler Antal, egyet. ny. r. tanár, művészettörténész, szül. Bpest, 1882 febr. 1. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti, majd a müncheni tud. egyetemek hallgatója lett. A Pázmány Péter Tud. Egyetem művészettörténeti tanszékének tanára. Tanulmányainak tárgya nagy részben a klasszikus művészet. Munkásságának eredményét előadásokon kívül a legjelentősebb bel- és külföldi folyóiratokban közli. Könyvalakban megjelent írásai: *A M. Tud. Akad. és művészettörténet, Istenezmény és portré a görög művészetben, A klasszicizmus jelentősége és terjedése az ókori művészetben, Lionardo da Vinci, Michel Angelo, Phidias művészete, Römische weibliche Gewandstatuen, A szobrászati stílus problémái, Die Bildniskunst der Griechen und Römer, Portraits antiques, Greek and roman portraits, Görög és római arcképszobrászat, Die Kunst des Phidias, Die Sammlung antiker Skulpturen in Budapest.* Mondanivalóit messzemenően pontos felépítés mellett, művészi formába öltöztetve adja közre. Külföldön is elismert szaktekinély.

Helbing Ferenc, grafikus, festőművész, szül. Érsekújvár, 1870 dec. 25. Középiskolái elvégzése után a Széfvárosi Iparrajziskolát és az Iparművészeti Iskolát látogatta. Tanulmányait, Budapesten, Bécsben és Münchenben folytatta, melyek elvégzése után több bpesti nyomdávalat művészeti vezetője lett. Úttörő munkát végzett hazánkban a modern merkantil grafika megteremtésében. 1902. a *Székesfővárosi Iparrajziskola* tanára lett. 1906. az *Iparművészeti Iskola* grafikai tanszékére kapott meghívást. Tanszékének megszervezésével rövid idő alatt olyan eredményeket ért el, hogy a lipcei rajzoktatásügyi kiállításon az iskola grafikai munkáinak bemutatása után, a világ különböző részeiből kérték szakoktatásának és rendszerének mintáját. 1927. az *Iparművészeti Iskola* igazgatójává választották. A magyar posta összes bélyegei kevés kivételével az ő tervei után készültek. Grafikai pályázatokon számos díjat nyert. Megnyerte a genfi *Nemzetközi Posta Egyesület* válasz-szelvény tervpályázatának első díját. Résztvett a *Műcsarnok* és a *Nemzeti Szalon* kiállításain. Nevezetesebb alkotásai: *Ádám és Éva, Circe, Haldokló hatyú, Alvó nők, Assisi Szent Ferenc.* Több grafikai lapja van a Szépművészeti Múzeum birtokában. Üvegfestési terveivel je jelentékeny sikert aratott. A monzai kiállításon grafikai munkájáért kitüntető elismerést, a milánói kiállításon aranyérmét és díszoklevelet kapott. Az *Orsz. Képzőművészeti Tanácsnak* és a *Műemlékek Országos Bizottságának* tagja. Művészetében a rajz és szín harmóniáját keresi. Grafikai szakkikerei különböző szaklapokban jelentek meg.

Hell Lajos, igazg. szül. Kisvárdán, 1876. Középiskolái után 1896. elvégezte a budapesti Keleti Akadémiát. Később a magyar kormány Egyiptom, Kelet-Afrika, Kis-Ázsia és Szíria közigazdasági viszonyainak tanulmányozására küldötte ki. Ezalatt számos cikket írt a Levante gazdasági viszonyairól. 1902 óta különböző gazdasági vállalatok igazgatóságában foglal helyet. A háborút mint a róla elnevezett „Hell-zászlóalj” parancsnoka küzdötte végig. Több haditett fűződik nevéhez. Vitézségéért megkapta: a III. oszt. katonai érdemkeresztet, az ezüst és bronz Signum Laudist és a Károly-csapatkeresztet. Önálló művei: *Egyiptom politikai, közigazdasági, nép- és földrajzi leírása. Az élelmiszer, állat- és terményértékesítés kézikönyve. Az okszerű mezőgazdasági termelés, kivitel és értékesítés, Az olcsó és célszerű közlelemzés és táplálkozás, Az állatok és állati termékek értékesítése stb. stb.*

Hellebronth Antal (vitéz, tiszabeői) ny. tüzérségi tábornok, felsőházi tag, szül. Tiszabeő. A bpesti kadetiskolában, majd a tüzérségi kadetiskolában végezte tanulmányait, miközben gyakorlati technikai ismereteket szerzett. 1881. hadapród-tiszthelyetteség, rö-

idesen pedig hadnaggyá lépett elő. Fokozatos előléptetések után a nagyszabeni 8. izérezred parancsnokává nevezték ki, majd bécsi tüzértörzskarhoz került. 1917. az 1. z. honv. tábori ágyúezred parancsnokságával bízták meg. A háború alatt hadszíntéri zolgálatot teljesített és résztvett az uzsoki harcokban. 1916. a VII. hadsereg tüzérségi parancsnokává nevezték ki, majd Szurmayer Ándor honv. minisztersége alatt Budapestre helyezték, mint honv. tüzérségi felügyelőt. Az összeomlás után, előbb Bécsbe, majd Szegeyre menekült, ahol a Nemzeti Hadsereg megszervezése körül fejtett ki értékes munkásságot. 1919. altábornaggyá és a Nemzeti Hadsereg tüzérségi felügyelőjévé nevezték ki. 1922. tüzérségi tábornokká lépett elő. 1923. vitézzé avatták. 1926. a Vitézi Szék őrzskapitánya és vitéz Nagy Pál helyettese lett. Számos magas katonai kitüntetés tulajdonosa.

Heller Antal, rendőrtanácsos, szül. Zsámbék, 1882. Középkoláit és egyet. tanulmányait Budapesten végezte, majd mint gyakornok Pest vármegye szolgálatába lépett. 1913. Szentendre város rendőrkapitányává nevezték ki és azóta itt fejt ki értékes közbiztonsági tevékenységét.

Heller Farkas Henrik, műegyet. ny. r. tanár, szül. Budapest, 1877 máj. 9. Tanulmányainak befejezése után a bpesti keresk. és iparkamara fogalmazója lett. 1901. a földművelésügyi minisztériumhoz került. 1907. a műegyetemen a keresk. és iparpolitika m.-tanárává, 1914. a közgazdaságtan és pénzügytan rendk., 1917. pedig ny. r. tanárává nevezték ki. 1922. résztvett a genfi nemzetközi munkaügyi értekezleten a kormány megbízásából. Főbb művei: *A határhaszon elmélete* (az Akadémia Ullmann-díját nyerte), *A társ. kérdés megoldásának útjai*, *Valutapolitika*, *Szociálpolitika*, *Pénzügytan*, *Pénzügyi politika*, *Vámpolitika*, *Magyarország szociálpolitikája és a Közgazdaságtan* (az Akadémia Sztrókey-díjának nyertese). Szerkesztője a *Közzgazd.* Szemlének.

Heller Ferenc, főjegyző, szül. Szent-hubert, 1886 máj. 24. Középkoláit Szege-den, a közigazgatási tanfolyamot Nagybecskerekén végezte. Tanulmányainak befejezése után különböző helyeken mint segédjegyző működött. 1916. Soltra került, ahol 1918 óta mint a község főjegyzője fejt ki értékes tevékenységet. Számos társadalmi és kulturális egyesület tagja. A népművelődési egyesületek előadója.

Heller László, rt. igazg., szül. Temesgyarmat, 1883. Középkolai tanulmányait Szabadkán és Nagybecskerekén végezte. Eleinte a mezőgazdasági pályán működött, majd Budapestre jött és a bankszakmában helyezkedett el. 1914. a *Kispesti Bank és Takarékpénztár* igazgatójának hívta meg, s azóta itt működik. Tevékeny részt vesz a város

társadalmi életében, a Kispesti Keresk. Egyesületének, a Kispesti Polg. Kaszinónak társelnöke, az Általános Áruforgalmi Társaságnak, a Különlegességi Sajtgyárnak igazgatója, a Derby sajt- és vajtermelő r.-t.-nak igazgatósági tagja, városi képvis. tag.

Heller Marcell, textilgyári igazg., szül. Győr, 1882. Iskoláit szülővárosában végezte, majd a kereskedelmi pályára lépett. A háborúból való visszatérése után a *Schillinger Miksa r.-t.* igazgatójává nevezték ki. 1924. az *Angyalföldi Textilművek r.-t.-nak* igazgatója. A magyar textilipar legkitűnőbb szakembereinek egyike.

Heltai Jenő, író, szül. 1871. Újságíróként kezdte működését és Heine-ízű verseivel keltette fel a közönség érdeklődését. 1892. adta ki első *Modern dalok* c. verseskötetét. Költészetet hozta a magyar irodalom számára a könnyed franciás áramlatot. Virtuozitásig erő egyszerűsége és a meglepődést nem ismerő fölénye hamar talált közönségre. Egyéni ízü humorral rendelkezik és morális mondani- valóit is pikáns szellemi édességbe csomagolja. Számos pompás és ötletes regénye jelent meg. Sikeres színdarabjaival külföldön is elismerést aratott. Figurái a nagyvárosi éjszaka életéből valók, akiknek legmélyebb emóciójuk a szenvedő és talán jól is eső bánatosság. Hosszú ideig működött az Athenaeum könyvkiadóvállalat igazgatójaként. Önálló művei: *Obsitos*, *Versek*, *Asszony körül*, *Family Hotel*, *A hét sovány esztendő*, *Írók*, *színésznők*, *és más csirkefogók*, *Jaguár*, *Lim-lom*, *Nyári rege*, *Egy operett története*, *Papírkosár*, *A 111-es*, *Tündérlaki lányok*, *Az utolsó bohém*, *Arcok és álarok*, *Kis cukrászda*, *Masamód*, *Naftalin*, stb. A Magyar Színpadi Szerzők Egyesületének elnöke. 1928. a francia-magyar irodalmi kapcsolatok kiépítéséért a francia köztársaság elnöke a beszületrenddel tüntette ki.

Hemm János, jezsuita házgondnok, szül. Bácsszentiván, 1891 márc. 24. Középkoláit Kalocsán, a teológiát Angliában végezte. Pappá szenteltetése után Kalocsán hittanár volt. 1922. amerikai és kanadai missziós útra ment, közben mint a *Kereszt Újság* munkatársa értékes tevékenységet fejtett ki. 1927. hazatérése után házgondnoki minőségben Bpestre helyezték. A *Katolikus Missziók* c. egyházi lap szerkesztője.

Henckel Lajos, magy. kir. rendőrfőtan., szül. Irsa 1882 aug. 24. Középkoláit és az egyetemet Bpsten végezte, ahol államtud. oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után rendőri pályára lépett. A háború alatt az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság rendészeti osztályának volt a vezetője. 1923. főtanácsossá nevezték ki. Jelenleg a főkapitányságon mint a II. fokú fellebbezési rendőri büntetőbírótság előadója működik s a kihágási osztály vezetőjének helyettese. Cikkei a rendőri szaklapokban

jelentek meg. A vöröskereszt hadidíszítményes ezüst díszermének és a jubileumi emlékkeresztnek tulajdonosa.

Hencz Ferenc, kúriai bíró, tvszéki elnök, szül. Zalaegerszeg, 1869 aug. 8. Középiskoláit Szombathelyen, az egyetemet Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után a zirci, majd a tapolcai járásbíróshoz, innét pedig tanácsjegyző-albírói minőségben a győri kir. ítélőtáblához került. 1907. a veszprémi kir. törvényszéknél, mint bíró, majd mint a szombathelyi kir. járásbíróshoz vezetője, 1913. pedig mint a győri kir. ítélőtábla elnöki titkára működött. 1914 óta a győri kir. törvényszék elnöke. A proletárdiktatúra alatt hivatalából eltávolították és kötéltálati halálra ítélték. Nagy körültekintéssel tölti be hivatását s a városban általános népszerűségnek örvend. Tagja a Győrött működő összes hazafias, társadalmi és jótékony egyesületeknek. A bírói pályán egész generációt nevelt a magyar igazságszolgáltatásnak, köztük több országos nevű és vezető állásban levő bíró vallja őt mesterének. Az igazságügyet érintő kérdésekben 1913 óta tett javaslataival illetékes helyen elismert közhasznú szolgálatot végzett.

Hencz Károly (nagy-eörvistyei), földbirtokos, szül. Elek, 1877 okt. 31. Középiskoláinak elvégzése után a kolozsvári és budapesti egyetemeken jogi tanulmányokat folytatott, majd megszerezte a jogi doktorátust. Tanulmányainak befejezése után hosszabb külföldi tanulmányutat tett, Magyarországra visszatérve, politikával kezdett foglalkozni és 1905. a lövői kerület néppárti programmal, 1910. pedig Zsolna munkapárti programmal képviselőjévé választotta. A proletárdiktatúra idején Szegedre menekült, ahol H. kezdeményezte az ellenforradalmi kormány megalapítását. Az első nemzetgyűlésen a szécsényi kerületet képviselte nemzetipárti programmal.

Hende Vince, festőművész, szül. Kecskemét, 1892 ápr. 17. Művészeti tanulmányait Bpsten és Firenzében végezte. Mint üveg-freskófestő tűnt fel. Nevezetesebb alkotásai: *ablakfestmények* a parlament elnöki fogadó-jában, a bpesti Gellért-fürdő nagycsarnokában; *freskók* a miskolci *Nemzeti Színházban* és számos más hazai középületben. *Horthy Miklóst* ábrázoló falfestménye a parlament elnöki hivatalában. Ezenkívül számos linoleummetszetet, illusztrációt, ornamentális természeti interieurkifestést készített. Rajzai a Szépművészeti Múzeum grafikai gyűjteményében, temperaképei a Fővárosi Múzeumban vannak. Az Ipolyi-féle történelmi díjnak és az egyházművészeti festészeti díjnak nyertese. A *Cellini Művész Társaság* alapító-tagja.

Hennig Alfréd, kir. tvszéki elnök, szül. Lajtakáta, 1871 szept. 10. Középiskoláit és jogi tanulmányait Pozsonyban végezte. Ta-

nulmányainak befejezése után Pozsonyban joggyakornok, 1890. Zalaegerszegen, majd 1897. Alsólendván bírósági aljegyző volt. 1899. mint tanácsjegyző a győri ítélőtáblánál működött. 1900. veszprémi tvszéki albíró, 1902. enyingi albíró, 1905. nezsideri járásbíró és 1912. szombathelyi járásbíró lett. 1928 óta mint a nagykanizsai tvszék elnöke fejt ki értékes igazságszolgáltatási tevékenységet.

Hennyey Vilmos (henyei) ny. államtitkár, szül. Bécs, 1864. júl. 31. Tanulmányainak befejezése után 1884. a keresk. minisztérium szolgálatába lépett, ahol a posta-osztályhoz került. Beosztásában főként a külföldi ügyekkel foglalkozott és 20 éven át H. jelent meg a magyar kormány képviselőjében a külföldi posta- és távirtda-kongresszusokon. Ezen a tárgyalásokon nagy előnyére szolgált, hogy számos európai nyelvet tökéletesen beszél. 1911. a műegyetemen magántanárrá képesítették s ugyancsak a műegyetemnek meghívott előadója lett. Értékes szakirodalmi munkásságot fejt ki, megírta a magyar posta történetét is. A proletárdiktatúra alatt a kommunisták egy hónapon át fogságban tartották. 1919. h. államtitkárrá nevezték ki. 1920. a reparációs bizottság elnöke volt, később pedig a pénzügyminisztériumba helyezték át, főosztályfőnöki minőségben. 1921. nyugalomba vonult. Közszolgálati érdemeinek elismeréséül számos magas kitüntetésben részesült.

Henszelmann Elek, aligazg, szül. Békés, 1888 aug. 17. Középiskoláit Békésen, egyet. tanulmányait Kolozsvárott végezte, 1912. Diósgyőrött közs. orvos lett. 1914. bevonult és a háború végéig, mint tüzérszázados-orsvósnök teljesített szolgálatot. 1921. a Budapest Szföv. Fertőtlenítő Intézet kötelekébe lépett, ahová 1922. aligazgatóvá választották. A II. o. porosz vöröskereszt és a Károly-csapal-kereszt tulajdonosa.

Herczegh Béla, ügyvéd, orszgy. képv. szül. Szabadka, 1874. Középiskoláit Kolozsvárott, jogi tanulmányait a kolozsvári és budapesti egyetemeken végezte. Az ügyvédi vizsga letétele után Kisújszálláson kezdte meg ügyvédi működését. Jász-Nagykun-Szolnok megye törvényhatóságának és közigazgatási bizottságának tagja. A második nemzetgyűlésre a kunhegyesi kerület választotta képviselővé. E nemzetgyűlésen, mint az igazságügyi, közgazdasági, mentelmi és igazolási bizottságok tagja működött. Kerülete 1926. egységpárti programmal egyhangúlag választotta meg. Az országgyűlésen az összeférhetetlenségi zsűrinek is tagja s az igazságügyi bizottság a magánjogi törvénykönyv javaslatának egyik előadójaként választotta. A szövetkezeti mozgalmakban is szerepel és a református egyházi életben is jelentős szerepet tölt be. A heves-nagy-

kunsági ref. egyházmegye gondnoka. Tagja a kir. Kúria ügyvédi tanácsának.

Herczeg Ferenc, író, szül. Versec, 1863. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt. Tanulmányait első regényének — Fenn és lenn — sikere miatt nem fejezte be. A bpesti tud. egyetem később díszdoktorává avatta. Írói pályájának elején az *Uj Idők* c. szépirodalmi folyóirat főszerkesztője lett. Írásai a magyar közönség legkedvesebb olvasmányai közé tartoznak. Élesszemű, biztos tollú író. Legszívesebben a magyar vidék életéből meríti anyagát. Írói egyéniségének forrongása idején már komolyabb problémák foglalkoztatták. Számos történelmi regényben juttatta kifejezésre a magyar szellemi élet fordulójáról való megfigyeléseit. Színdarabjaiban emelkedett művészetének színvonala. *Bizánc* c. drámájának Konstantin császára H. legjelentékenyebb alakjai közé tartozik. A *híd* c. magyar történelmi darabjában a szabadságharcot megelőző időket helyezte mérész megvilágításba. Az 1925. *Vígszínházban* előadott *Majomszínház* c. szatirájában meglepő felszabadultsággal saját világfelfogását pellenézte ki. *Északi fény* c. regényében rajzolja meg a forradalmasított és forradalom utáni magyarságot napipolitikai szemszögből. Művei: *Álomország, Andor és András, Aranyhegedű, A fehér páva, Gyurka és Sándor, Gyurkovics fiúk, Gyurkovics lányok, Hon-szerzők, Idegenek között, A királyné futárja, Lánsszky motor, Lélekrablás, Magdaléna két élete, A milói Vénusz karja, Mutamur, Napnyugati mesék, Pogányok, Szabolcs házassága, Simon Zsuzsa, Szelek szárnyán, Szerelmesek, Tűz a pusztában, Aranyborjú, Áru László király, Déryné, A dolovai nőböl leánya, A három testőr, A holicci Cupidó, A két róka, Ocskay brigadéros, A költő és halál, Sirocco, Tilla.* Számos regényét, vígjátékát, drámáját fordították idegen nyelvre és külföldi sikerei is jelentősek. 1929. a *Magyar Revíziós Liga* elnökévé választották és a *Budapesti Hírlap* irodalmi főmunkatársa lett.

Herczeg Jenő, színművész és rendező, szül. Bpest, 1886 márc. 12. Középiskoláinak befejezése után a Színművészeti Akadémiát, majd a berlini Hochschule für Regiekunstot végezte el. Hazatérve, 1908. a Thália-színház tagja lett. Vidéki működése után 1912. a Nagy Endre, majd az Apolló-kabaréhoz szerződött és 1923 óta, mint a Teréz-körúti Színpad tagja és rendezője működik. Egészséges humora, természetes, könnyed játékmódora és mély emberábrázoló készsége révén méltán lett népszerűvé.

Herendi Artur, hírlapíró, szül. Nyitra-zsámbokré, 1873 nov. 29. A kereskedelmi akadémia elvégzése után hosszú éveken át a Magyar Jelzőlog Hitelbank tisztviselője, illetőleg h. igazgatója volt. Ez idő alatt élénk hírlapírói tevékenységet is fejtett ki, melyet

a *Fővárosi Lapoknál* és a *Magyar Géniusznál* kezdett. 1896. jelent meg „*Fényben-Arnyban*“ c. verseskötete. Sok éven át munkatársa volt a *Magyar Ujságnak*, valamint a *Magyar Nemzetnek*. H. volt a megteremtője a napilapokban az önálló sportrovatnak. Az 1903. megindult *Az Ujság* c. lapnak kezdetétől fogva belső dolgozótársa, sportrovatának vezetője és egyik színi bírálója. Évekig alelnöke volt a Magyar Labdarúgók Szövetségének és 1912. a stockholmi olimpiai játékok idején a svéd király kitüntetésben részesítette. Egyik alapítója és elnöke volt a magyar Sporthírlap-írók Szindikátusának és örökös tiszteletbeli elnöke a Magyar Sportújságírók Egyesületének.

Herepey-Csákányi Győző, egyet. m.-tanár, szül. Nyírbátor, 1885 júl. 17. Középiskoláit Sepsiszentgyörgyön, az egyetemet Budapesten végezte, ahol orvostud. oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után, mint díjas gyakornok néhai Bársony János tanár szülészeti és nőgyógyászati klinikáján működött. A háború alatt, mint ezredorvos-főnök harctéri szolgálatot teljesített. A Signum Laudisszal, a koronás arany érdemkeresztel, a Károly-csapatkeresztel és a Vöröskereszt II. oszt. díszjelvényével tüntették ki. A leszerelés után mint műtőnövendék Dollinger, majd Kuzmik tanár klinikáján működött. 1921. München, Freiburg, Heidelberg, Frankfurt és Berlin egyet. klinikáin a mellkasebészet tanulmányozásával foglalkozott. Hazatérése után minden erejét a tüdőtuberkulózis sebészeti úton való gyógyeljárásainak kidolgozására és megismertetésére fordította. Laboratóriumi, biológiai és klinikai vizsgálatok alapján új megállapításokat tett az illanó olajok baktériumölő képességéről és a sebészetben való felhasználásáról. Ezen munkásságának érdeméül a bpesti tud. egyetem a nyak és mellkas sebészete c. tárgykörből magántanárrá képesítette. 1925 óta az O. T. I. egyik sebészeti osztályának vezetője. A *Tüdőtuberkulózis sebészete* c. munkájával úttörő munkát végzett a tüdőtuberkulózis-sebészet módszereinek kidolgozásával és ismertetésével. Számos orvostudományi cikke jelent meg bel- és külföldi tudományos folyóiratokban. A *Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületének* választmányi, az O. T. I. orvosi tanácsának rendes tagja.

Herrmann Erich, gépészmérn., műegyet. adjunktus, szül. Bpest, 1894 nov. 13. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Gépészmérnöki oklevelet szerzett. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített. Arany érdemkeresztel és a Károly-csapatkeresztel tüntették ki. Gépészmérnöki működését a Magyar Állami Gépgyár szolgálatában kezdte, majd a Hoffher és Schrantz mezőgazdasági gépgyár kötelékébe lépett. 1922. meghívást kapott a bpesti műegyetem gépelemek tanszékéhez adjunktusnak, majd

átvette a mechanika III. folyam tárgyának tanári helyettesítését, mint e tanszék előadója. Főkép a matematikai rugalmasság kérdésével foglalkozik. Szaklapokban és folyóiratokban gyakran jelennek meg tanulmányai.

Herman József, műgyet. m. tanár, az Elektromos Művek igazgatója, szül. Bpest, 1880 jan. 18. Középiskoláit és műgyet. tanulmányait a fővárosban végezte. Katonai szolgálatot a haditengerészetnél teljesített. A *Lipótvárosi Keresztény Kaszinó* társelnöke, a külső lipótvárosi r. k. egyházközség elnöke. Jelentős szakirodalmi munkásságot fejtett ki. *Elektromos telepkezelés* c. munkája 1927. jelent meg három kötetben, amelyek mint tankönyvek szerepelnek. Szakcikkei a folyóiratokban jelennek meg.

Herman Lipót, festőművész, szül. Nagy-Szent-Miklós, 1884 ápr. 24. Iskoláit Szegeden végezte. 1901—1905-ig az Országos Mintarajziskolában tanult és mint annak növendéke feltűnt anyja arcképével. 1905. a müncheni Ashe-iskolát végezte, majd Berlinben, Hollandiában és Németországban volt hosszabb időn át tanulmányúton. 1918. a Műcsarnok kiállításán elnyerte az Erzsébetvárosi Kaszinó díját. 1905 óta vesz részt Európá legtöbb fővárosának képképző kiállításain. Az Ernst-Múzeumban két ízben rendezett kollektív kiállítást, főként barokkstilű akt kompozícióival, valamint allegorikus és bibliai képeivel és tájfestményeivel. Anyjának még növendék korában festett arcképét a Szépművészeti Múzeum vette meg, ezenkívül számos képe és rajza e múzeum tulajdona. A kecskeméti művésztelep egyik megalapítója volt. Ugyancsak tevékeny részt vett a Szinyei Merse Társaság alapításában. 1921. albumban adta ki rajzai legjavát. A háborút végigküzdötte és megkapta a nagy ezüst vitézségi érmet. Később mint hadifestő működött. Ez időben több háborús festményt alkotott. A Pesti Napló közli művészeti cikkeit.

Herrmann Miksa egy. nyilv. r. tanár, v. kereskedelemügyi miniszter, született Selmechánya, 1868 okt. 30. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bécsi műegyetem hallgatója volt, ahol gépészmérnöki oklevelet szerzett. Működését, mint a bécsi műegyetem asszisztense kezdte, majd a Schlutz és Goebel-féle bécsi vasgyárnál fejtett ki tevékenységét. Hazaérkezése után a Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasút Társasághoz került, ahol rövidesen a gép- és híd-szerkezeti üzem főmérnöke lett. Közben a gyakorlati bányászat terén bővítette ismereteit. 1899. a selmechányai bányászati és erdészeti főiskola rendkívüli tanára, majd 1900. rendes tanára lett. Két évig működött, mint a főiskola rektora. 1912. a budapesti József-műegyetem nyilvános rendes tanárául hívta meg. 1917—1921. a gépészmérnöki kar dékánja volt. Az első nemzetgyűlésben Sajó-

szentpétert képviselte. 1922. a kerület egységspárti programmal ismét képviselőjévé választotta. 1923. a *M. Mérnök- és Építészegylet* elnöke, majd 1924. a *Mérnöki Kamara* elnöke lett. A nemzetgyűlésen a kereskedelmi tárca költségvetésének előadója volt és H. terjesztette elő a mérnöki kamaráról, továbbá a petróleumszerződésekről szóló javaslatot is. 1926. Sopron orsz.-gyűl. képviselője lett. Ugyanebben az évben elvállalta a Bethlen-kormányban a kereskedelemügyi tárcát. Minisztersége alatt nagy utépítési terveket valósított meg és a Talbot-féle központi villamoserő-telep felépítését kezdte meg. Ezenkívül számos intézkedést tett az ipari és kereskedelmi élet fejlesztése érdekében. 1929. megvált tárcájától. H. több ízben külföldi tanulmányútat tett, a földgázkutak tanulmányozása, a gépkonstrukció legmagasabbfokú tudományának elsajátítására. Szakirodalmi téren hatalmas és értékes munkásságot végzett. Tanulmányai a bel- és külföldi szaklapokban jelennek meg. Irodalmi munkásságát a Magyar Mérnök- és Építészegylet a Hollán-díjjal és aranyéremmel tüntette ki. A Magyar Mérnök- és Építészegylet közlönyének rendes munkatársa volt. Neve sebb önálló művei: *Gépelemek*, *Szénellátásunk problémái*, *Bevezetés a gépek szerkesztésébe*. Ezenkívül különböző közgazdasági és társadalmi vonatkozású cikke jelent meg.

Herquet Rezső, építő és iparművész, szül. Budapest, 1884 máj. 5. Középiskoláit Budapesten, a Faipari Szakiskolát Újpesten végezte. Tanulmányainak elvégzése után külföldre ment, és ott 14 évig, mint tervező működött. Kítűnő rajkészsége a belső építéssel felé vonzotta. Dolgozott: Bécsben, Berlinben, Párisban és Münchenben. Azután Konstantinápolyba ment. Hazatérve a *Gellért-fürdő* díszítési munkálataiban vett részt, majd a *Belvárosi Színházat* és néhány magánpalotát épített. Terveit rendkívül finom stílusérzék és kiforrt elegancia jellemzi.

Hersch Samu, nagvvállalkozó, szül. Medgyes, 1861 szept. 17. Tanulmányinak befejezése után medgyesi földbirtokán telepedett le, majd Bpsten nagvvállalkozó lett. Itt a Kertész-utcai *Zsinagóga* díszelnöke és a székesfőváros törv.-hat. bizottság tagja volt. Jelenleg a gödöllői izr. hitközség díszelnöke és a *Szentegylet* választmányi tagja. Közismert jótékonyágával nagy megbecsülést szerzett nevének. A polg. arany érdemkereszt tulajdonosa.

Hervay István (lőgérgatonyi), nyug. alispán, felsőházi tag, szül. Battonya, 1862. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után Csanád megye kötelékébe lépett. 1904. az alispáni székbe emelkedett. 1907. kir. udvari tanácsosi címet nyert. 1922. nyugdíjba vonult. Működése alatt létesültek az alföldi munkaházak, a makói színház, a csanád-

megyei közkórház és a *DEMKE* internátus. Felsőházi taggá megyéje törvényhatósága választotta.

Herz Henrik, vezérigazg., szül. Bpsten, 1886 ápr. 22. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a bpesti egyetemen jogi doktorátust nyert. 1907—1912. titkár volt az *Oszták Magyar Allamvasutaknál*. Később vezérigazgatója lett, az *Első Magyar Papíripar r.-t.-nak*. Igazgatósági tagja: az *Első Magyar Papíripar r.-t.-nak*, a *Diósgyőri papírgyár r.-t.-nak*, a *Zernest Papírgyár r.-t.-nak*, a *Magyaróvári Műselyemgyárnak*, a *Schuler József r.-t.-nak*, a *Magyar Acélíró toll, Tolszár és Indigómásoló Papírgyárnak* és a *Fibrina r.-t.-nak*. Kereskedelmi tanácsos.

Herz Ottó, zongoraművész, szül. Eperjes, 1894 dec. 31. Iskolai tanulmányait Eperjesen végezte, majd Pozsonyban jogtudományi oklevelet nyert. Tanulmányainak elvégzése közben a prágai konzervatóriumban Hoffmeister tanítványa lett. 1912. lépett fel először Prágában, Észak-Magyarországon pedig kb. nyolcvan hangversenyt adott. A háborúban a kassai hadbírósnál mint hadnagy teljesített szolgálatot. 1925. Budapestre jött. A leghíresebb művésznőknek és művészeknek, mint Hubay Jenő, Paul Bender, Adolf Busch, Piccaver, Kiepura, stb. zongorakísérője.

Herzfeld Dezső, r.-t. vezérigazgató, szül. Balassagyarmat, 1878. Középiskolái elvégzése után a Hunnia gépgyár tisztviselői karába lépett. 1898. a Magyar Takarékpénztár és Jelzáloghitelbank tisztviselője lett, majd 1901. a Belvárosi Takarékpénztárhoz került, ahol igazgatói rangig emelkedett. 1914. a Phöbus villamossági r.-t. igazgatójává nevezték ki. A háború alatt, nagy érdemeket szerzett a budapestkörnyéki helységek világító árammal való ellátása körül. A Belvárosi Takarékpénztár, Részvénytársaság Villamossági és Közlekedési vállalatok számára az Artic Általános r.-t. Ipari célokra, a Budapestvidéki Villamossági r.-t., a Ciklop Építő r.-t., a Ciklop-garage r.-t. igazg. tagja.

Herzog Miksa, gépészmérnök, a budapesti HÉV. igazgató-helyettese, szül. Kolozsvárott, 1884 dec. 26. A fővárosban végezte gimnáziumi és műegyetemi tanulmányait. 1907-ben szerezte a kir. József Műegyetemen gépészmérnöki oklevelét. Több évi magángyakorlat után a MÁV. szolgálatába lépett, majd a budapesti HÉV. hívta meg forgalmi osztálya élére. E minőségben élénk részt vett a HÉV. vonalainak villamosítási és fejlesztési munkálataiban. 1922 óta a szervezési és mechanizálási munkálatokkal is foglalkozik és azok tanulmányozására hosszabb időt töltött külföldön. A szakirodalomban is fejt ki tevékenységet. Vasúti, szervezési és pszichotechnikai kérdésekről írt számos figyelemreméltó cikket.

Hess Pál, Újpest város h. polgármestere, főjegyző, szül. Tamási, 1884 jan. 25. Középiskolai tanulmányait Veszprémben, az egyetemet Budapesten és Kolozsvárott végezte, ahol jogtudori oklevelet nyert. 1909. mint gyakornok Újpest város szolgálatába lépett. Hosszabb ideig mint árvaszéki ülnök működött. A háborúban frontszolgálatot teljesített és sebesülése következtében rokkantá nyilvánították. A Károly-csapatkereszet és a sebesülési érmet kapta meg. 1920. helyettes főjegyző, majd az autonómia felfüggesztésének egyik időszakában helyettes polgármester volt. 1922. főjegyzővé választották és ma is e minőségében fejt ki közhivatali tevékenységét.

Hetényi-Heidelberg Albert, zeneszerző és műfordító. Szül. Wienben, 1875 ápr. 18. Iglauban végezte középiskoláit, Budapesten pedig a zeneakadémiát, hol Koessler János tanítványa volt. Egyike legtermékenyebb sanzon szerzőinknek. Több mint 500 dalt költött és országosan ismertté tette nevét. Több operettet írt. A magyar librettisták külföldi propagálásában jelentős része van. Petőfi- és Ady-dalait melódikus finomság és hangulatos romantika jellemzi. II. hét kötet Adyt, 588 verset ültetett át német nyelvre. Jelenleg a Bethlen-színház karnagya.

Hethéssy Elek, járásorvos, szül. Zala-lövő, 1871 márc. 22. Középiskoláit Szombathelyen, az egyetemet Bpsten végezte, ahol orv.-tud. oklevelet nyert. 1918. Celldömölkön járásorvossá és tb. megyei főorvossá nevezték ki. Értékes munkásságának eredményeképpen számos elismerésben részesült.

Hets Béla, ny. magy. kir. honv. hadbíró-tábornok, szül. Győr, 1868 júl. 7. Középisk. tanulmányainak befejezése után a győri kir. jogakadémia hallgatója volt. 1890. katonai önkéntesévé szolgált le. 1892. befejezte jogi tanulmányait és a 23. sz. tábori vadászszázalaj tart. hadnagyaként a pozsonyi honvédbírószághoz hadbíró-gyakornokká nevezték ki. 1894. letette a honv. hadbírói vizsgát és honvédfőhadnagy-hadbíróvá léptették elő. 1904—10. a Magy. Kir. Honv. Ludovika Akadémián a jog- és államtudományok tanára volt, majd a budapesti honvéderkületi bíróság vezetője. 1914. ezredes-hadbírói rangra emelkedett és a legfelsőbb honv.-tvszék tanácsosává nevezték ki. Tényleges szolgálatának ideje alatt, hosszabb ideig a honv. minisztériumban is teljesített szolgálatot. 1918. nyugállományba helyezték. 1921. hadbíró-tábornoki címet nyert. Értékes szolgálatainak jutalmául a Ferenc József rend hdm. tiszti-keresztjével és a kat. érdeméremmel tüntették ki. Több ipari vállalatnak igazg. és számos társadalmi egyesület működésében vesz részt.

Heuduska Rezső, rt. igazg. szül. Bpest, 1874 okt. 7. Iskolai tanulmányait a fővárosban végezte, majd a szőlőtermelés és a borászat terén fejtett ki értékes tevékenységét.

1904. a *Gyöngyös-Visontai Bortermelő Szövetkezet*, 1911. az *Egri Bortermelő r.-t.-ot*, 1909. a bécsi *Intern. Weinhandels A.-G.-t.*, és 1922. a *Naszályi-Hatvani szőlőtelepet* létesítette. Erdemeinek elismeréséül m. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. Különböző szaklapokban számos szakcikke jelent meg.

Hevesy Gusztáv, várm. főjegyző, szül. Eger, 1875 febr. 18. Középiskolai tanulmányainak befejezése után az egri jogakadémia, majd a bpesti tud. egyetem hallgatója volt. 1899. Heves megyénél, mint közíg. gyakornok kezdte meg működését. 1901. szolgabíróvá választották. 1906. a törv.-hatóság aljegyzővé választotta meg. A háború alatt vármegyéje katonai ügyeit intézte. Sikeres működésért a közös hadügy- és a honv. minisztérium elismerésben részesítette. 1917. főjegyzővé léptették elő. 1925. vm. főjegyző lett. A vármegye villamosítása érdekében értékes munkásságot fejtett ki. A II. o. polgári hadikétfélményes érdemkereszt tulajdonosa.

Hevesi Ferenc, székesfehérvári főrabbi, szül. 1898. A rabbiképző elvégzése után, tanulmányait a bpesti egyetemen folytatta, ahol bölcsészeti doktorátust nyert. 1920 óta a budapesti izr. hitk. fiúárva-házi templomának hitshónoka. 1922. székesfehérvári főrabbi. A XI. izr. községi kerület előljárója, hitéleti és kulturális bizottságának társelnöke, az OMIKE elnöki tanácsának és kultúrotthonának igazgatósági tagja, az IMIT főtitkára. Vallási műve: *A Jelenések könyvéből, Szenvedés, Igazság.*

Hevesi Sándor, író, a Nemzeti Színház igazgatója, szül. Nagykanizsa, 1873 máj. 3. A bpesti egyetemen hallgatta a jogot és a filozófiát, közben hírlapírói működést is fejtett ki. A doktori diploma elnyerése után egyideig mint tanár működött. 1902. a Nemzeti Színház, 1907. a Népszínház-Vígopera, 1908. újból a Nemzeti Színház rendezője volt, 1912. pedig a M. Kir. Operaház főrendezőjévé nevezték ki, igazgatói hatáskörrel. A háború után újból a Nemzeti Színház rendezője lett és Ambrus Zoltán nyugalombavonulása óta az igazgatói széket őrli be. H. nevéhez fűződik a Kamara Színház megrementése. A legkiválóbb drámai rendezők közé tartozik, különösen nagy érdemei vannak Shakespeare drámáinak népszerűsítése körül. Számos angol és francia drámát fordított magyarra. Önálló színműveit a Nemzeti Színházon kívül több fővárosi színházban játszották. Számos nagyszerű színpadi művei közül a legismertebbek: *Császár és komédiás, Hadifogoly, Elzevir, Görögtűz és Amor játéka* (ballett koreográfia). Ezekon kívül Jókai több dramatizált regényét vitte színpadra. Műfordításai közül különösen Molière és Shaw emelkednek ki. Egyéb irodalmi munkái: *A színjátszás művészete, Dráma és színpad* és *Az előadás művészete.*

Hevesi Simon, főrabbi, szül. Aszód, 1868 márc. 23. A rabbiképzőintézetben befejezett gimnáziumi tanulmányai után a bpesti tud. egyetem hallgatója volt. 1892. doktorrá, 1894. rabbivá avatták. 1894—97. a kassai hitközség, 1897—1905. a lugosi hitközség rabbija volt. 1905 a *Pesti Izr. Hitközség* választotta rabbijává. Az *Orsz. Rabbiképző Intézet* tanára és vezérőlbizottságának tagja. Az *Orsz. Rabbiegyesület* elnöke, megalapította az *Orsz. Magyar Izr. Közművelődési Egyesületet*. A *Magyar Zsidó Szemle* és egyéb vallásos folyóirat társszerkesztője. A magyar zsidó társadalmi élet és a magyar zsidóság kulturális mozgalmainak egyik vezéralakja. Nagyszámú felekezeti és kulturális intézmény elnöke és vezetőségi tagja, 1927. a *Pesti Izr. Hitközség* vezető főrabbiává nevezte ki. Ékeszavú hitshónok. Értékes filozófiai és hit-tudományi tanulmányokat végzett. Kantról és Majmuni útmutatójáról írt tanulmányai a tudományos körök elismerését váltották ki. Főbb önálló munkái: *Sir ha-Sirium, Jób könyvének problémája, Etika a Talmudban*, (Blau Lajos és Weisz Miksa társaságában), *Kant Imánuel, Dalalat Alhairin.*

Hézszer Aurél, egyet. m.-tanár, geográfus, szül. Tállya, 1887 okt. 21. Emberföldrajzi tanulmányokkal foglalkozik. Lefordította Brunhes: *La Géographie humaine* c. alapvető munkáját. Ily tárgyú önálló értekezései a szaklapokban jelentek meg. Széles körben elterjedt közép- és felsőkereskedelmi iskolai tankönyveiben a modern geográfiai felfogást jó pedagógiai érzéssel igyekszik érvényre juttatni. A budapesti *középiskolai tanárvizsgáló bizottság* tagja, a *Földrajzi Közlemények* jelenlegi szerkesztője.

Hikisch Rezső, építész, szül. Bpest, 1876. Középiskolái és műegyetemi tanulmányainak befejezése után Drezdában Wallot, és Münchenben Fischer mester mellett folytatott építészeti stúdiumokat. Járt Francia- és Olaszországban is, majd 1902. hazajött és 1905. önálló irodát nyitott. Építészeti működése során számos díjat nyert és többek közt a halasi városháza, színház és szálloda, a budapesti Astoria-szálló, valamint az Erzsébet királyné margitszigeti emlékműve H. alkotása.

Hikker Gyula, gyáros, szül. Bpest, 1878 márc. 21. Iskolai tanulmányait Bpsten végezte. Külföldi tanulmányútja után önállósította magát. Az *Orsz. Gépipari Kiállítás*on készítményeit aranyérmekkel és dícsérő oklevéllel tüntették ki. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és számos kitüntetésben részesült. Székesfővárosi biz. póttag, a *VII. ker. Polgári Kaszinó* igazgatósági tagja és a *Lakatos Ipartestület* tanoncvizsgáztató bizottságának alelnöke.

Hillebrand Móric, esperesplébános, szül. Pozsony, 1875 jún. 30. Középiskoláit Nagyszombatban, teológiai tanulmányait Vácott végezte. 1901. pappá szentelték. Eleinte különböző helyeken, mint káplán működött,

majd az újpesti gr. Károlyi-kórház lelki igazgatója lett. 1915 óta Rákosliget első plébánosa. Az egyházközség megszervezése, templom, plébánia létesítése fűződik nevéhez. 1925. esperessé nevezték ki.

Hilscher Rezső, egyet. magántanár, szül. Bpest, 1890 jan. 18. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, majd Újpest közszolgálatába lépett mint aljegyző és mint gyermekvédelmi és tanügyi referens. Az 1920. év óta az egyetem közgazdaságtudományi karán a szociálpolitikai tanszék adjunktusa, 1928. pedig egyetemi magántanárrá képesítették, az alkalmazott szociálpolitikából. Az Egyetem szociálpolitikai intézetnek munkájában hivatalosan résztvesz. Két társadalomtudományi könyve jelent meg, az azóta megszűnt *Szegényügy* c. lap szerkesztője, *A Magyar Külpolitika* című lapban hosszú időn át vezette a „Szociális mozgalmak” rovatát. Szakcikkei napilapokban és folyóiratokban jelennek meg.

Hindy Zoltán, (nagy- és kishindi), O. T. I. igazgató, szül. Bpsten, 1880 máj. 17. Középiskoláit és jogi tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1905. ügyvédi vizsgát tett. 1905. pénzügyi fogalmazóvá nevezték ki és 1917. mint titkár működött és még ez évben nyugalomba vonulva, Esztergom város orszgyül. képviselőjévé választották, 1918 óta ügyvédi gyakorlatot folytat és 1928. az O. T. I. jogügyi igazgatójává nevezték ki. Képviseleté alatt keresztülvitte az egyetemi ifjúság harcéri tanulmányi szabadságának rendszeresítését. Az egyetemi ifjúság szociális intézményeinek működésében tevékeny részt vesz. A kat. társadalmi életnek egyik jelentékeny tagja, az Orsz. Pázmány Egyesület alelnöke, az Orsz. Kat. Szövetség és a Központi Kat. Kör igazgatója. A Ferenc József-rend lovagkeresztese, a koronás arany érdemkereszt és az Officier de l'Instruction Publique kiténtelés tulajdonosa. Mint politikai írónak az *Alkotmány*, a *Nemzeti Ujság* és az *Uj Lap* hasábjain jelentek meg cikkei. A tanácsköz-társaság idején 1919 április 19-étől augusztus 3-áig politikai fogoly volt.

Hirling Gyula, bankvezérigazg. szül. Hatvan, 1873 ápr. 6. Középiskoláit Késmárkon végezte, majd a bankpályára lépett. 25 éven át felelős szerkesztője volt a *Hatvan és Vidéke* c. lapnak, azonkívül pénzügyi szaklapokban cikkei jelentek meg. A háború alatt mint tart. főhadnagy katonai szolgálatot teljesített. Hatvan társadalmi és kulturális életének kiemelkedő egyénisége. A vármegyei törv.hat. biz. és a városi képv.-test. tagja. Az egyházközség alelnöke. A tűzoltótestület főparancsnoka, tb. vmegyei. tűzrendészeti felügyelő, az Orsz. *Tűzoltószövetség* elnökségi előadója. A *Vöröskereszt* hatvani fiókjának, a *Faksznak* és az *Adófelszámolási Bizottságnak* elnöke.

Hirmann Ferenc, gyáros, szül. Baja, 1885 okt. 10. Iskolai tanulmányait szülőhelyén

végezte. 1880. nyitotta meg műhelyét Budapesten, 1889. a főváros és az állami üzemek részére dolgozott. Résztvett az *Erzsébet-híd*, a clevelandi *Kossuth-szobor*, az *Andrássy-úti* és a debreceni *BocsKay-szobor* munkálataiban. 1911. gyárat alapított. A MÁV. részére H. szállítja a világítási központi fűtési berendezéseket és az összes fémvereteket. Az ipar-területi életben élénk tevékenységet fejt ki. A *Bádogosok Ipartestületének* elnöke. A *Kis-és Középgyárosok Egyesületének* alelnöke, egyháztanácsos, az Orsz. *Ipartestület* igazgatósági tagja. 1926. kereskedelmi tanácsossá nevezték ki.

Hirsch Károly, okl. mérnök, r.-t. ügyv. igazgató, szül. Bécs, 1876 aug. 14. Középiskoláit Bpsten, a műegyetemet és az egyetemet Zürichben végezte, utóbbin bölcsészeti oklevelet nyert. Tanulmányainak elvégzése után a *Budapest Salgótarjáni Vasöntő r.-t.* mérnöke lett. 1905. a vállalat bpesti telephelyének vezetését vette át. A vállalat fejlesztése érdekében erőteljes tevékenységet fejtett ki és munkásságának eredményeképpen 1908. a vállalat igazgatójává nevezték ki.

Hittig Lajos, polg. isk. igazg., szül. Szécsényben. A polgári iskolai tanárképző megnyitási és természettudományi szakának elvégzése után, 1892. a főváros szolgálatába lépett. 1908. polg. isk. igazgató lett. A Luther Társaság tankönyvpályázatán számtan- és mértan-nyelvek megírására kapott megbízást, melyek azóta 8 kiadást értek meg. A pesti ág. hitv. ev. egyháznak 24 éve gondnoka, az Orsz. Polg. Isk. Tanáregylet igazgatótanácsának tagja.

Hittrich Ödön ny. főgimnáziumi igazgató, c. főigazgató, szül. Komárom, 1865 márc. 9. Középiskoláit Pozsonyban, az egyetemet pedig Budapesten végezte, ahol tanári oklevelet szerzett. Pedagógiai működését 1889. Hajduböszörményben kezdte meg, mint h. tanár. 1891. Selmecbányára került, majd 1893. a budapesti ev. főgimnázium tanárává, 1914. az intézet igazgatójává nevezték ki és 1928. nyugalomba vonult. Ugyanakkor megkapta a c. főigazgatói címet. Nagy érdemei vannak az evangélikus főgimnázium internátusának fejlesztése körül. Számos egyházi és kulturális egyesület élén tevékenykedik. Az ev. egyház kerületi tanfelügyelője és az ev. iskolaszék elnöke. Irt. nagyszámú cikket és több tankönyvet. A II. oszti. polgári hadiérdemkereszt tulajdonosa.

Hochenburger Antal (lékai), ny. altábornagy-hadbíró, szül. Léka, 1859. Középiskoláit Aradon végezte, majd Grázban jogi tanulmányokat folytatott. Közszolgálati működését a hadbírósnágnál kezdte, mint gyakornok, később hadbírói minőségben a szegeci csendőrbíróshoz helyezték, majd Budapestre került az I. ker. Honvédparancsnokság kötelékébe. Később a pozsonyi csendőrbírósnágnál, a IV. honvédkerületnél,

majd a honvédelmi minisztérium XV. ügyosztályában teljesített szolgálatot, azután a zágrábi VII. honvédkerület parancsnokságához osztották be, mint alezredes. Innen újból a honvédelmi minisztériumba reuclték be, ahol a XV. ügyosztályban működött és ahonnan, mint ezredes, a honvéd főparancsnoksághoz, mint ennek igazságügyi előadója helyeztetett át. Ebben a minőségében neveztek ki tábornokká. Később visszahelyezték a honvédelmi minisztériumba, mely hatóság III. csoportjának főnöke lett. Később altábornaggyá neveztek ki. 1919. vonult nyugalmába. Tényleges szolgálatát megkapta a Signum Laudist, a Ferencz József-rend tiszti keresztjét, a III. o. Vaskorona-rendet, a Lipót-rendet, a III. o. Német Vaskorona-rendet és más kitüntetéseket is szerzett. H. nagy szerepet játszik egyházi és társadalmi téren. A székesfőv. törv.-hat. bizottságnak tagja, a Városmajor róm. kat. egyházközség világi elnöke.

Hock László, igazg., szül. Dereske, 1878 márc. 6. A felsőipariskolát Bpsten végezte. 1906. fővárosi díjnok, 1912. kezelőtiszt lett. 1923. kinevezték a Bpest Székesfőv. Nép-szálló igazgatójává. A háború alatt, mint népfelkelő főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített. A Károly-csapatkereszttel és a III. o. polgári hadiérdemkereszttel tüntették ki. Az igazgatása alatt álló intézményt a forradalmak után ismét háború előtti nivóra emelte. Vezetője a Károly király gyermeknyaralattási akciónak, a Szfővi tiszti-étkezdének és az Erdélyrészi menekültek élmeztetésének.

Hockel Emil, ügyvéd, szül. Medgyes, 1888 okt. 7. Középkiskoláit és az egyetemet Kolozsvárott végezte, ahol ügyvédi oklevelet nyert. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és magatartásáért 2 Signum Laudis-szal, a katonai érdemkereszttel, a II. o. ezüst és a bronz vitézségi éremmel tüntették ki. A leszerelés után Budafokon ügyvédi irodát nyitott, majd 1927. vármegyei tb. ügyész lett. A város sportéletének fejlesztésében tevékeny részt vett. A társadalmi élet számtalosa tagja.

Hodászy Béla, az Uránia-Színház vezérigazgatója, szül. Szombathelyen, 1882 okt. 28. Középkiskoláit Szombathelyen, főiskoláit a budapesti tud. egyetem bölcsészeti karán végezte, ahol bölcsésztdoktori és tanári oklevelet szerzett. Utána a szombathelyi premontrai főgimnázium tanára volt. 1908. az Uránia Magyar Tudományos Színház titkárává, 1922. igazgatójává, 1924. pedig vezérigazgatójává nevezték ki. H. 2 évtizeden át nagy körültekintéssel töltötte be fontos állását és nagy szerepe van az Uránia színjáratának emelésében az ország legválságosabb idején. H. rendes tagja az Országos kir. Mozgóképvizsgáló Bizottságnak.

Hodinka Antal, egy. nyilv. r. tanár, felsőházi pöttag, szül. Ladamér (Zemplén m.),

1864 jan. 13. Középkiskolai és teológiai tanulmányainak befejezése után doktorrá avatták. 1889. a Nemzeti Múzeum szolgálatában kezdte meg pályafutását, majd a közös pénzügyminisztérium bécsi levéltárába helyezték. Később a cs. és kir. családi hitbizomány könyvtárában működött. 1906. a bpesti egyetemen magántanári képesítést nyert, majd a pozsonyi jogakadémia tanárául hívta meg. 1910. a Magy. Tud. Akadémia levelezőtagjává választotta. 1914. a pozsonyi Erzsébet tud. egyetem magyar történelem tanszékét, mint ny. r. tanár foglalta el. Jelenleg a pécsi egyetemen működik. Nevesebb önálló művei: *A szerb fejedelemiség viszonya Magyarországhoz, Tanulmányok a bosnyák djakovári püspökség történetéből, A szerb történelem forrásai és első kora*, stb. Műveivel több díjat nyert.

Hódossy Gedeon (hodosi), orvos, orszgy. képvis., szül. Bpest, 1868. Középkiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem orvosi karán orvostudorrá avatták. Ismereteit Európa nagy egyetemén bővítette. Működését mint közegészségügyi felügyelő kezdte. 1914. egészségügyi főfelügyelővé lépett elő. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. Érdemeit a II. o. hadi-ékitményes Vöröskereszt kitüntetéssel jutalmazták. A kommunizmus bukása után a népjóléti minisztériumba osztották be min. tanácsosi rangban. 1926. egységespárti programmal országgyűl. képviselővé választották. Számos szociális és közegészségügyi vonatkozású cikket írt. Szépirodalommal is foglalkozik.

Hoffenreich Lajos, szerkesztő és lapkiadó, szül. Bpest, 1902 dec. 21. Középkiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Kiadásában számos vegyeszeti és textilszaklap jelenik meg. Így Bpsten: *Chemische Rundschau*, Lipcsében: *Die Reichstoffindustrie*, Chemnitzben: *Der Stricker und Wirker*, Lodzban: *Die Polnische Textilindustrie*.

Hoffer László, országgyűlési képviselő, szül. Kiskunfélegyháza, 1891. Középkiskoláinak elvégzése után a bpesti egyetemen tanult és megszerezte a jogi doktorátust. Tanulmányainak befejezése után Ausztriában, Olasz-, Német- és Csehországban, valamint a Balkánon nagyobb utazást tett. A háború alatt különböző harctereken szolgált, több ízben kitüntette magát. A háború után Pest vármegyében tb. főszolgabíróvá választották meg. 1926. a lajosmizsei kerület, egységespárti programmal képviselőjéül választotta.

Hoffer Mihály, városi műszaki tanácsos, szül. Gyöngyös. Tanulmányainak elvégzése után mint községi mérnök Újpest szolgálatába lépett. A várossá való átalakuláskor műszaki tanácsnokká választották meg, több ízben mint helyettes polgármester vezette a város ügyeit. Mindenben, ami Újpesten 3 évtizeden keresztül létesült, jelentős munkát végzett. Újpest rohamos és nagyarányú fejlődése nagymértékben az ő munkásságá-

nak köszönhető. Nevéhez fűződik az utcák burkolása, csatornázások, vágóhid, a város-háza, stb. felépítése.

Hoffer Sándor, r.-t. igazg., szül. Mezőberény, 1879 nov. 14. Iskolai tanulmányait Szarvason és Bpsten végezte, amely után több magánvállalatnál, mint tisztviselő működött. 1899. a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének* tisztviselői karába lépett, ahol csakhamar igazgatói rangot ért el.

Hoffmann Mihály, szakíró és lapszerkesztő, szül. Nagyatád, 1861 ápr. 11. Fialat korában Somogy megyében jegyző volt, majd Bpestre került és a hírlapírói pályára lépett. A nyolcvanas években H. eszméje volt a regále megváltás, amelynek tervei később alapul szolgáltak a tényleg bekövetkezett regale megváltás végrehajtásánál. 1890. megalapította az Adóügyi Szaklap c. pénzügyi politikai hetilapot. Az új adótörvények előkészítésénél is bevonták a tanácskozásba. Mint a magyar szakirodalom egyik úttörője, nagyon sok közhasznú szakmunkával gazdagította a pénzügyi irodalmat. Főbb munkái: *A fogyasztási-Ital és Italmérési Adók Rendszeres Ismertetése, Állami Italmérési Jövedék, Das Staatliche Schankgefälle in Ungarn, Croatien und Slavonien, Kereskedelmi Ismeretek Tára*. Közhasznú irodalmi tevékenységeit 1909. királyi tanácsosi címmel tüntették ki. A háború alatt megszervezte az első árvizsgáló bizottságot, amelynek elnöke volt. Elnöke a *Fűszerkereskedők Országos Egyesületének* és társelnöke a *Központi Demokrata Körnek*.

Hoffmann Pál, gordonkaművész, szül. Nyíregyháza, 1892 jún. 7. Középiskoláit Nyíregyházán végezte. Zeneművészeti tanulmányait a debreceni Zenedében kezdte, majd a Bpesti Zeneművészeti Főiskolán Kerpely Jenő vezetése alatt fejezte be. Első hangversenyét 1922. adta és azóta vidéki városokban és külföldön is jelentős sikereket ért el.

Hojtás Ödön, ügyvéd, szül. Temesvár, 1882. Jogi tanulmányait Bpsten végezte és 1908. ügyvédi oklevelet szerzett. A háború alatt mint tart. hadnagy szolgált és a bronz és kisezüst vitézségi érmet, a bronz és ezüst Signum Laudist és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. Bpsten folytat ügyvédi gyakorlatot. A kommún bukása után mint védő szerepelt Kalmár Henrik népbiztos és László Jenő dr. politikai bűnperében. Több nagyszabású jogi tanulmányt írt.

Holczer László, ügyvéd, szül. Szolnok, 1890 máj. 9. Középiskoláit szülővárosában, jogi tanulmányait Bpsten és Berlinben végezte. A háború alatt mint hadbíró katonai szolgálatot teljesített. 1918. ügyvédi vizsgát tett és jelenleg főleg polgári perekkel foglalkozik.

Hollfeld Henrik, ny. h. államtitkár, szül. Bpest, 1866 febr. 7. Tanulmányainak befejezése után 1890. a honvédelmi miniszter-

rium szolgálatába lépett. Fokozatos előléptetések után 1919. min. tanácsossá nevezték ki. 1923. h. államtitkárrá léptették elő. Jelentős munkásságot fejtett ki a véderőtörvény előkészítésére kiküldött bizottságban és a törvény végrehajtása terén. A BBTE alapító tagja és másodelnöke. Munkásságát több ízben kitüntetéssel jutalmazták.

Holitscher Károly (csetényi), földbirtokos, szül. Bpest, 1878 ápr. 26. Középiskoláinak és gazdasági tanulmányainak elvégzése után csetényi birtokának vezércső vette át. Veszprém megye közeletében jelentékeny szerepet játszik. A megyei törv. hat. nak és a közigazgatási bizottságnak tagja, Veszprém vármegye felsőházi póttagja. A zirci kerület 1910. képviselőjévé választotta. A *Veszprém-megyei Gazdasági Egyesületnek* és a *Felső-Dunántúli Mezőgazdasági Kamarának* alelnöke, a *Veszprém-megyei Takarékpénztár igazgatóságának* és a *Zircvidéki Takarékpénztárnak* elnöke. Értékes mezőgazdasági működésének elismerésül m. kir. gazdasági főtanácsosi címmel tüntették ki.

Holitscher Szigfrid, budapesti kir. közjegyző, szül. Bpest, 1871 febr. 22. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1895. jog- és államtud. doktorátust szerzett. 1897. letette az ügyvédi vizsgát. Kétévi ügyvédi gyakorlat után 1899. közjegyzőhelyettes lett, majd 1912. kir. közjegyzővé nevezték ki Budapestre. 1903—1918. a fővárosi th. biz. tagja volt. Résztvett a magyar polgári törvénykönyv, valamint az 1918. és 1920. évi illetéktörvények előmunkálataiban. 1906. megjelent műve: *A váltóóvás reformja*. Társzerzője az 1911. Halleban megjelent *Das öffentliche Urkundewesen der europäischen Staaten* c. munkának. *A Jogállam, Jogtudományi Közlöny, Adó- és Illetékügyi Szemle* című szaklapokban megjelent számos cikke. Egyik előadója volt a *Magyar Jogászegyletben* 1929. a *Magyar Magánjogi Törvénykönyv* javaslatáról tartott előadássorozatnak. A *Budapesti Kir. Közjegyzői Kamara* elnökhelyettese. 1922. kiváló érdemeinek elismerésül a kormányfőtanácsosi címet kapta.

Holländer Sándor, ügyvéd, szül. Arad, 1890 jún. 14. Középiskoláit Aradon, egyet. tanulmányait Bpsten, Berlinben és Párisban végezte. Jogi doktorátusának megszerzése után Párisba ment, ahol az egyetemen kívül az újságíró főiskola hallgatója let. Hazatérve, a *Pesti Napló* kötelékébe lépett, ahol öt éven át mint parlamenti tudósító és színházi kritikus működött. 1918. a *Világ* politikai rovatvezetője volt. A kommún alatt Berlinben és Bécsben dolgozott. Hazatérése óta ügyvédi gyakorlatot folytat.

Hollendonner Ferenc, botanikus, egyet. m.-tan., szül. Csehi, 1882 okt. 10. A bpesti egyetemen tanult, majd 1905. a műegyetem növénytan tanszékén tanársegéd volt. 1907.

középiskolai tanári oklevelet és bölcsészeti-doktorátust szerzett. Főként a növények szövetlana körébe vágó kutatásokkal foglalkozott és ebbe a tárgykörbe tartozó tanulmányai és értekezései különböző szakfolyóiratokban jelentek meg. 1914. a műegyetemen magántanárrá képesítették. 1916. bpesti reáliskolai, majd 1921. a polg. iskolai tanárképző főiskola rendes tanára lett. 1922. a bpesti tud. egyetemen magántanári képesítést nyert. 1929., amikor a polgári iskolai tanárképző-főiskolát Szegedre helyezték át, H. főiskolai tanári címének megtartása mellett, a VI. ker. Kölcsey Ferenc állami reálgymnáziumban nyert beosztást. Főbb önálló munkái: *Növényészettani és mikrotechnikai eljárások, A jenyőfélék fájának összehasonlító szövetana, A magyarországi praehistorikus fák és faszemek mikroszkópos vizsgálata.*

Holló Izidor, r.-t. ügyv. igazg., szül. Balassagyarmat, 1880. Iskolai tanulmányait szülővárosában és Bpsten végezte, majd a közgazdasági pályára lépett. 25 évig a *Balassagyarmati Népbanknál* működött. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba került. 1924. a *Balassagyarmati Takarékpénztár*hoz hívták meg, ahol jelenleg mint ügyvezető-igazgató működik.

Hollóp János, okl. mérnök, városi tanácsnok, szül. Bpest, 1890 szept. 4. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti Műegyetemen mérnöki oklevelet szerzett. 1915. a *Pestvármegyei Dunalecsapoló Bizottság* mérnöke lett. A háborúban a román és orosz harcuk között. Erdemeit a Signum Laudissal jutalmazták. 1918. a *M. Kir. Háromszögélő Hivatal* főmérnökévé nevezték ki. 1923. Kispeszt város műszaki tanácsnoka lett. Számos közhasznú építkezés és műszaki újítás fűződik nevéhez. Szaklapok állandó munkatársa.

Hollós János, gimn. igazg., szül. Győrvérfa, 1867 ápr. 30. Középiskoláit Sopronban, a teológiát és az egyetemet Kolozsvárott végezte, majd a jeni egyetemen folytatott tanulmányokat. 1913 óta, mint a soproni reálgymnázium igazgatója fejt ki értékes pedagógiai tevékenységet. A Soproni Torna Egyesület elnöke és az Országos Tornaszövetség alelnöke.

Hollós József, ny. államtitk., szül. Gyöngyös, 1862 dec. 2. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti Műegyetemen gépészmérnöki oklevelet nyert. Pályafutását az államvasutak kötelékében kezdte. 1887. a pécsi posta- és távirdaigazgatóság szolgálatába lépett. 1893. hosszabb tanulmányutat tett Amerikában. Hazatérése után a kereskedelmi minisztérium tisztviselője lett. 1913. a bpesti Műegyetem magántanárává képesítették. 1918. a posta és távirda vezérigazgatói székébe ültették. 1920. államtitkári rangban nyugalomba vonult. A háború kitörésekor az első rádióállomások építésével

bízták meg. Magyarország nagyobb villamosműveinek létrehozása körül H. tevékenykedett. Szakirodalmi téren is jelentős munkásságot végzett. A III. o. vaskorona-rend tulajdonosa. *

Hollósy Béla, gimn. igazg., szül. Tata, 1876 ápr. 22. Középiskoláit Kecskeméten, az egyetemet Kolozsvárott végezte. Több vidéki városban mint tanár működött, majd 1911. a fővárosba helyezték. Előbb a Gizella királyné leánygimnáziumban tanított. 1924. a Szilágyi Erzsébet-leánygimnázium igazgatójává nevezték ki. 1927. tankerületi főigazgatói címet kapott. Tagja a fővárosi közoktatásügyi bizottságnak és a T. A. N. Sz. igazgatóságának.

Holzer Sándor, nagyiparos, keresk. tanácsos, szfv. t.-h. biz. tag, szül. Budapest, 1869. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után Berlinben, Párisban és Londonban folytatott gazdasági tanulmányokat. Hazatérve atyja vállalatába lépett és nagy szakértelemmel fejlesztette azt mai nivójára. 1903. udvari szállítótá lették meg. A kereskedelmi érdekképviseletnek kebelében élénk tevékenységet fejt ki. Tagja a budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának és a Budapesti székely özszes külkereskedelmi kamaráknak. Az 1919. megalakult Női Ruhakészítők Országos Szövetsége H.-nak köszönheti létrejöttét. A testület megalakulásakor elnökévé választotta. Ezt a tisztségét ma is rendkívüli körülményekkel tölti be. Két cikluson át a Női Ruhakészítők Ipartestületének elnöke is volt. Erős nemzeti érzése miatt a tanácskörtársaság alatt túszként 5 hienn keresztül fogvatartották. A belvárosi polgárok bizalmából 1912 óta megszakítás nélkül tagja a szfv. t.-h. bizottságának. Cégének 1929-ben volt fennállásának 60 esztendősi jubileuma.

Hóman Bálint, történétíró, múzeumi főigazgató, egyetemi nyilv. r. tanár, szül. Budapest, 1885 dec. 29. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti egyetemen bölcsész tudori oklevelet szerzett, majd az egyetemi könyvtár tisztjévé nevezték ki. 1915. egyetemi könyvtárőr, 1922. az Orsz. Széchényi könyvtár igazgatója, 1923. a *Magyar Nemzeti Múzeum* főigazgatója lett. 1925. a budapesti egyetem nyilv. r. tanárává nevezték ki. A történettudományok terén kifejtett értékes működésének elismeréséül a *M. Tud. Akadémia* és a *Szent István Akadémia* tagjává választotta. H. elnöke a *Magyar Néprajzi Társaságnak* és alelnöke a *Minerva* szellemtörténetkutató társaságnak. Főbb művei: *A magyar városok az Arpádok korában, Östörténetünk keleti forrásai, Az első állami egyenes adó, A társadalmi osztályok Szent István államában, Magyar pénztörténet 1000—1325-ig* (az Akadémia Marczibányi-díját nyerte el), *A magyar nép neve és a magyar királyság címe a középkori latinságban, Tudományos történetírásunk megalapítása,*

A *székelyek eredete*, A magyarok honfoglalása és A magyar hunhagyomány és hunmonda, Magyar történet (7 köt.). A Magyar Történettudomány Kézikönyvének szerkesztője.

Homonnai II. Márton, magy. kir. r.-felügyelő. Mint a diadalmas magyar vízipólcsoapat tagja, sok sikert ért el. Magyar és holland úszóbajnokságokat is nyert.

Homonnay Tivadar, orszgy. képvis., szül. Kalocsa, 1888. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetemen a jog- és államtudományok tudorává avatták. Működését az államvasutak kötelekében kezdte, mint fogalmazó. Később titkár lett, majd felügyelővé nevezték ki. A kommunizmus alatt ellenforradalmi magatartásáért állásától felfüggesztették. H. azonban a fővárosban maradt és megalakította a *Ker. Szoc. Vasutasok Orsz. Gazdasági Egyesületét*, amelynek elnökévé választották. 1919. Clark ántántmegbízott elé H. vezette az ország megcsonkítása ellen tiltakozó tömeget. Az első nemzetgyűlésbe a főváros északi kerülete választotta be. A botbüntetésről szóló törvényjavaslatot, amelyet a Ház elvetett, H. nyújtotta be. A második nemzetgyűlésen és az országgyűlésen is régi kerületét képviseli. Számos társadalmi, kulturális és sportegyesület, köztük a *Magyar Úszósövetség* elnöke.

Honfy Lajos, adóhivatali igazg., szül. Keszegfalva, 1873 febr. 22. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a bpesti államrendőrségnél, majd a Komárommegyei udvardi járás szolgabírói hivatalában működött. 1898. lépett a székesfőváros szolgálatába, ahol 1919. adóhivatali tiszté, 1911. pedig főtiszté választották. A háború alatt a pénzügyi ügyosztályban dolgozott és keresztlülte a közlekedési adók bevezetését. 1915. számtanácsossá választották és 1918. a III. o. polg. hadiérdemkereszttel tüntették ki. A forgalmiadószedés megszervezése és megindítása a H. nevéhez fűződik. Ugyancsak ő vezette be a főváros adókezelésébe az 1923. életbeléptetett kereseti adót. 1924. főszámtanácsossá, 1927. adóhivatali igazgatóvá választották és a fővárosi adóhivatalok élére állították. Ebben a minőségében végrehajtotta a fővárosi adóhivatalok decentralizációját és a géprendszer bevezetésével elősegítette a fővárosi adókezelés gyors lebonyolítását.

Hoór Károly (horóci), szemorvos, egyet. ny. r. tanár, felsőházi tag, szül. Bpest, 1858 júl. 16. A bpesti egyetemen 1884. avatták orvosdoktorrá, majd kat.-orvosi szolgálatba lépett. 1885–1887. Bécsben, Fuchs Ernő tanár mellett dolgozott, majd a bpesti XVII. helyőrségi kórház szemészeti osztályának vezetője lett, mint ezredorvos 1890. a bpesti egyetemen a szem fénytörési és alkalmazkodási képességei c. tárgykörből m. tanárrá képesítették. 1894. a kolozsvári egyetemen a szemészet ny. r. tanára lett. 1901. a trachoma

tanulmányozására Egyiptomba utazott, majd német, francia, svájci és olasz egyetemeken tanulmányozta a szemgyógyászati módszereket. 1908. a bpesti egyetem II. szemészeti tanszékére hívták meg. 1912. magyar nemes-séggel tüntették ki. 1927. az egyetem a felsőház tagjává választotta. H. több mint száz értekezést írt a szemészet köréből. Egyik munkáját 1890. a katonai egészségügyi tanács aranyéremmel tüntette ki. Főbb művei: *A szemészet tankönyve*, *Szemészeti műtéttan*, *A numerus clauzus* és a Grosz Emilrel együtt írta a *Szemészeti kézikönyv c. szakmunkát*.

Horánszky Lajos, volt orszgy. képvis., szül. 1871 jún. 3. Tanulmányainak befejezése után a Magyar Agrár Bank szolgálatába lépett. 1901. szabadelvűpárti programmal orsz.-gyűl. képviselővé választották. 1919. a budai *Auróra Kört*, majd a Tisza István emlékbizottságot alapította, később pedig a *Tisza István Társaskör* létesítése érdekében működött. 1924. a Társaskör vezető igazgatójává, 1925. a *Kisfaludy Társaság* rendes tagjává választották. Széleskörű és terjedelmes történetírói munkásságot fejtett ki. Több önálló műve jelent meg, köztük *Bacsányi János és kora*.

Hornyánszky Gyula, egy. nyilv. r. tanár, szül. Bpest, 1869 szept. 22. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetemen 1892. tanári oklevelet nyert, majd Párisba utazott, tanulmányainak kiegészítése végett. Hazaérkezése után rövid ideig oktatói tevékenységet fejtett ki. 1901. a Döpfeld-féle archeológiai expedícióval beutazta a Peloponnesost. 1902. a bpesti tud. egyetemen magántanárrá képesítették. 1909. a Magy. Tudományos Akadémia levelezőtagjává választotta. 1913. a kolozsvári egyetem a klasszika filológia tanszékére tanárral hívta meg. 1926. a bpesti tud. egyetemre nyilv. tanárrá nevezték ki. Számos kultúr- és történetfilozófiai vonatkozású tanulmányát közölték a különböző szak- és folyóiratok. Önálló művei: *A Homerosi beszédek tömeglélektani vonatkozásukban*, *A görög felvilágosodás tudománya*, *Hippokrates*.

Horovitz József, főrabbi, szül. Agó (Bars m.), 1880 febr. 5. Középiskoláit, az Orsz. Rabbiképző Főiskolát és az egyetemet Bpsten végezte, ahol bölcsészettudorú és hittudományi oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után mint rabbi Karánsebesen kezdte működését. 1911 óta Szombathely főrabbija. Több egyházi kultúrintézmény létesítése fűződik nevéhez. Az *Orsz. Rabbi Egyesület* választmányának és az *Orsz. Izraelita Bizottságnak* tagja. Önálló munkái: *Kitáb al Muhtavi*, *Ünnepnapok*, *Igazi szeretet*. Cikkei a felekezeti lapokban jelentek meg.

Horovitz Richárd, a Művészfilmkölcsönzővállalat igazgató-tulajdonosa, szül. Nagyszombat, 1887 jan. 7. Középiskoláit szülővárosában végezte, majd Lipcsében a grafikai főiskola növendéke volt. Utána a könyvke-

reskedői pályára lépett. 1913. alapította vállalatát, amely másfélévtizedes fennállása óta a külföldi filmtiermelés legjobb darabjait hozta forgalomba. A háborúban mint tart. főhadnagy teljesített szolgálatot és a koronás arany érdemkereszttel tüntették ki. A Filmkölcshözök Egyesületében értékes munkát fejt ki, mint ügyvezető alelnök. Szakcikkei nagy tájékozottságra vallanak. A Magyar Filmklub igazgatóságának tagja.

Horusitzky Henrik, állami geológus, szül. Ujjezd, 1870 aug. 3. Középiskoláit Privigyén és Besztercebányán, a gazdasági akadémiát Magyaróvároitt végezte, majd Berlinben és Münchenben folytatta szaktanulmányait. 1895-ben mint agrogeológust a m. kir. Földtani Intézethez hívták meg. Ebben a minőségben főtevékenysége a Kis Magyar Alföld agrogeológiai térképezése volt, s később kutatásai sorába a hidrogeológiát és a barlangkutatást is bekapcsolta. Először mutatott rá a barlangok foszfortartalmú kitöltésének, mint műtrágyának fontosságára. Tanulmányozta a talajvíz mozgásának kérdéseit és ezzel kapcsolatban javaslatba hozza Budapest talajvízmentesítése végett a Hungária-körúton egy hajózható vízgyűjtő-csatorna kiépítését. Elnyerte a főbányatanácsosi címet és mint a *M. Kir. Földtani Intézet igazgatója* vonult nyugalomba. A *Szent István Akadémia* rendes, számos tudományos társulat választmányi tagja. Ertekezései és agrogeológiai térképei a *M. Kir. Földtani Intézet* kiadásában és különböző tudományos folyóiratokban jelentek meg. Kutatásait továbbra is a Földtani Intézetben folytatja.

Horthy Béla (nagybányai), festőművész, szül. Mezőkaszony, 1871 febr. 4. Középiskolai és jogi tanulmányait Bpsten végezte. Művészi kiképzését Münchenben, Párisban és Nagybányán nyerte. 1891 óta kiállítóművész. Főbb munkái a bpesti, bécsi és helsingforsi múzeumban vannak. Résztvett a háborúban és a Ferenc József-rend hadiékítményes lovakkeresztjét és a vitézségi érmet kapta meg. A Johannita-rend lovagja, a Mariánus-kereszt tulajdonosa. Leginkább arcképfestéssel és a plen-air figurális tájképfestéssel foglalkozik. Nevezetesebb képei: *Búcsú, Lópatkolás, Őszi napsugárban*. Mint szakkikkíró is élénk tevékenységet fejt ki. A fővárosi lapok hasábjain társadalmi, politikai és művészeti kérdésekről cikkei jelennek meg. 1905–10. a tenkei kerület orszgy. képviselője volt.

Horthy István (vitéz, nagybányai), ny. lovassági tábornok, földbirtokos, felsőházi tag, szül. Kenderes (Szolnok vm.), 1858 dec. 21. Középiskolai tanulmányainak befejezése, valamint önkéntesi évének leszolgálása után a bpesti egyetemen jogtudományi államvizsgát tett, majd tényleges katonai szolgálatba lépett. Fokozatos előléptetések után 1906. törzsisztté nevezték ki. 1916. tábornokká lépett elő. A háború alatt harctéri szolgálá-

tot teljesített. Hősi magatartásáért csak-lamar kineveztek tábornokká, majd megkapta a Lipót-rendet, a magyar érdemrend III. osztályát, a Signum Laudist, a vaskoronarendet, a katonai érdemkeresztet és még számos katonai kitüntetést. A kommunizmus alatt Székesfehérvárott tartózkodott és az ellenforradalom megszervezésében vett részt. A rend helyreállításakor lovassági felügyelő lett. 1921. altábornaggyá nevezték ki, ugyanakkor háborús érdemeiért vitézzé avatták. Később lovassági tábornoki rangban nyugalomba vonult és azóta kenderesi birtokán gazdálkodik. Szolnok megye törv. hat. bizottságának virilisi tagja. A *Vitézek Mezőgazdasági Szövetkezetének* igazgatója, az *Úrlobások Szövetkezetének* elnökségi tagja és számos egyházi, valamint társadalmi egyesület vezető tagja. A *Tiszáninneni Ref. Egyházkerület* főgondnoka volt. Jásznagykunszolnok megye választotta felsőházi taggá.

Horthy István (ifj., vitéz, nagybányai), okl. gépészmérnök, szül. Póla, 1904. Horthy Miklós kormányzó fia. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után Bpsten gépészmérnöki oklevelet szerzett. A Weiss Manfréd-féle gyárban folytatott mérnöki gyakorlatot, majd Amerikában vállalt mérnöki állást, szaktudásának tökéletesítése céljából. A legkiválóbb magyar motorkerékpáros versenyzők egyike, aki legelőször vette diadalra a magyar gyártmányú gépeket. Számptalan díjat nyert. Mint kiváló sportfériút, több sportegyesület vezetőségébe választották be.

Horthy Miklós (nagybányai), Magyarországi kormányzója, a Vitézek főkapitánya, kir. kamarás, szül. Kenderesen, 1868 június 18. Az elemi iskolát Debrecenben, középiskolai tanulmányait Sopronban végezte, majd a fiumei tengerészeti akadémia növendéke lett. 1886 október 1-én, mint tengerészhadapród, a monarchia haditengerészetének kötelékébe lépett. A különböző hadihajóikon teljesített szolgálata alatt, úgyszólván a világ minden részébe eljutott. 1908–1909-ben a *Taurus* cirkáló parancsnoka. 1909. novemberében I. Ferenc József a korvettkapitányi rangban szolgáló Horthy Miklóst, a Monarchia haditengerészetének akkori főparancsnoka, gróf Montecuccoli ajánlására, szárnysegédévé nevezte ki. 1912–1913-iki balkáni válság idején kiváltságos beosztása ellenére önként jelentkezett a flottához és a *Budapest* csatahajó parancsnokságát vette át. A válság elsimulása után visszatért az udvarhoz, ahol 1914. májusáig teljesített szárnysegédi szolgálatot. A háború kitérőre idején sorhajókapitányi rangban a *Habsburg* csatahajónak volt a parancsnoka, majd ugyanezen év végén a *Novara* parancsnoka lett. Ettől az időtől már szédítő ível lendül felfelétörő pályafutása. A Monarchia haditengerészetének új, dicsőséges korszaka kezdődött Horthy Mik-

lós háborús működésével. Haláltmegvető bátorsággal és hatalmas taktikai érzéssel rengeteg hadivállalkozást hajtott végre. A háború elején, 1915. májusában, az ellenséges flotta kijátszásával Horthy Miklós a *Novarával* az U—8. jelzésű búvárhajót *Cephalóniaszigetig* vontatta le és ezzel az osztrák-magyar tengeri haderőt jelentős előnyhöz juttatta. Nem sokkal később egy másik nagyjelentőségű haditettel vonta magára a figyelmet. 1915. május 23-án, az olasz hadüzenet éjszakáján, az osztrák-magyar flotta hajóegységeit hét csoportba osztva, egységes támadásba kezdett az olasz partok ellen. Az egyik csoport, a Horthy Miklós parancsnoklata alatt álló *Novara* hajóval az élen, *Ravenának*, *Porto-Corsini* nevű kikötőjét bombázta, majd a kikötőt, magával a *Novarával* is két kilométernyire megközelítve, ágyúzta. 1915. decemberében Horthy Miklós a *San Giovanni di Medua-i* bravurjával *Lovcsen* bevételét tette lehetővé az osztrák-magyar csapatok számára. *San Giovanni di Medua* kikötőjének megtámadásával a *Novarából*, négy torpedórombolóból és három torpedónaszádból álló hajórajjal indult a kikötőt védelmező ellenséges haderő ellen és éjszakai rajtaütéssel döntő csapást mért arra. A kikötőben horgonyzó 15 nagyobb hajót és 14 kisebb tengeri járművet teljesen megsemmisítette és elsüllyesztette. Az elsüllyesztett hajók legnagyobbikán a *Lovcsen* védelmére szánt nagymennyiségű hadiszer volt felhalmozva, amelynek megsemmisítése biztosította azután a *Lovcsen* elfoglalását. A monarchia legfényesebb tengeri csatája: az *Otrantói* ütközet diadalmos megvívása ugyancsak az ő nevéhez fűződik. Horthy Miklós 5 hajójával egy 17 egységből álló ellenséges hajóraj ellen vette fel a küzdelmet és egy álló napig tartó ádáz viaskodás után a háromszoros túlerőben levő ellenséget visszavonulásra kényszerítette. Harc közben magát Horthyt is megsebesítette a *Novara* parancsnoki tornya mögé csapódott gránát szilánkjá, de ez nem akadályozta meg a további küzdelemben, mert orvossal sebeit bekötöztette és hordágyon a parancsnoki híd elé vitette magát, tovább vezényelte az ütközetet, mindaddig, míg eszméletét el nem vesztette. Amikor ismét magához tért, újra átvette a parancsnokságot és az ütközetet diadalra vezette. Az ellenség két cirkálóját, valamint két torpedórombolóját megsemmisítette és ezenkívül azt is elérte, hogy az ántánt az eddigi záróvonalat az *Otrantói-szoros* délibb részére volt kénytelen visszavonni.

Tengerészeti pályafutásának legnagyobb kitüntetéséhez 1918. februárjában jutott, amikor a király kiváló érdemeit, kimagasló képességeit, valamint személye iránt a tengerésztisztek és a matrózok körében megnyilvánuló feltétlen bizalmat és rajongást tekintve, Horthy Miklóst ellentengernagyi

rangra emelte és az osztrák-magyar flotta élére állította.

Rendjelei és kitüntetései: a katonai Mária Terézia-rend lovagkeresztje, a Magyar Erdemkereszt a kardokkal, a hadidíszítményes Lipót-rend lovagkeresztje a kardokkal, a hadidíszítményes III. oszt. Vaskoronarend a kardokkal, hadidíszítményes III. oszt. Katonai Erdemkereszt a kardokkal, bronz Katonai Erdemérem a katonai érdemkereszt szalagján a kardokkal, bronz Katonai Erdemérem a piros szalagon, Károly-csapatkereszt, sebessülési érem egy sávval, II. oszt. tiszt katonai szolgálatijel, Jubileumi emlékérem a fegyveres erők számára, katonai Jubileumi kereszt, 1912—1913. emlékkereszt, a Souverain máltai katonai lovagrend nagykeresztje, Johanna-rend díszkommandátora, I. oszt. porosz királyi Vaskereszt, II. oszt. porosz királyi Vaskereszt, II. oszt. porosz királyi Vörös Sas-rend a kardokkal, III. oszt. porosz királyi Koronarend, II. oszt. bajor Szent Mihály-rend, Ottomán császári Imtiáz-érem a kardokkal, Ottomán császári Vas-félgold, II. és III. oszt. Medjidjeh-rend, II. oszt. belga Korona-rend, II. oszt. montenegrói Daniló-rend a csillaggal, montenegrói Jubileumi érem és az eszt Szabadság-kereszt I. osztálya.

A forradalom kitörése után Horthy Miklós tengernagy az atyjától örökölt kenderesi birtokára vonult vissza, ahonnan 1919. júniusában Szegedre ment és Károlyi Gyula gróf kormányában a hadügyminiszteri tárcát vállalta el.

Hadügyminisztersége idején kezdte meg a Nemzeti Hadsereg szervezését. Károlyi Gyula gróf lemondása után a következő szegei kabinetben már nem vállalta a hadügyminiszteri tárcát, hanem a Nemzeti Hadsereg fővezére lett. A kommün bukása után augusztus hó elején a fővezérség Siófokra helyezte át székhelyét, ahonnan a megszálló román csapatok kivonulása után Horthy Miklós fővezér a Nemzeti Hadsereg élén 1919. november 16-án az ország és a főváros népének örömmujongása és lelkesedése közepette vonult be Budapestre. 1920. március 1-én a nemzetgyűlés Horthy Miklós fővezért titkos szavazással Magyarország kormányzójává választotta. Ezzel a ténnyel a magyar nemzet történetének új fejezete kezdődött. A hosszú háborún, a forradalmon, a véres emlékü proletárdiktatúrán és a román megszállás szenvedésein keresztülvergődött ország megmentése még nem fejeződött be azzal, hogy végeszakadt a bolsevista rémuralomnak. Termelőeszközök és üzemanyagok hiányában a mezőgazdasági és ipari termelés csak nehezen talált utat a termelőmunka folytatására. A közigazgatás, az alkotmányos élet és a jogrend helyreállításának nagy munkája várakozott a magyar nemzet vezetőire, élükön a kormányzóval. Ezeknek a bajoknak orvoslásában lankadatlan buzgalommal mindenütt

előljárt Magyarország kormányzója, aki mint legfőbb Hadúr elrendelte, hogy a nemzeti szellemű, fegyelmezett hadseregből a politizálást kiküszöböljék. Neki köszönhető, hogy Magyarország honvédsége Középeurópa, számban ugyan csekély, de modern felszerelésben és megbízhatóságában egyik első hadserege lett. Később a háború hősei érdemeinek elismerésére és jutalmazására megalapította a Vitézi Széket, melynek főkapitánya lett. Mint kormányzó, ő irányította a nemzeti megújulás gigantikus munkáját és azzal, hogy Bethlen István grófort állította a kormány élére, tette lehetővé az ország gazdasági újjáépítését. Így szüntek meg a forradalmak által felszabadult szenvedélyek káros kilengései és fokozatosan lehetővé vált az ország pénzügyi egyensúlyának helyreállása és a társadalmi béke. Kormányzói működésében, a legnehezebb bel- és külpolitikai ügyekkel szemben mindig higgadt és megfontolt államférfiúként, nemzetének egyetemes érdekeit tartja szem előtt. Minden nemescélú társadalmi akciót tekintélyének teljes súlyával támogat. Az alsóbb társadalmi osztályok gazdasági helyzetének emelésére és javítására irányuló mozgalmakat a legnagyobb megértéssel támogatja és különös gondot fordított az ifjúság testnevelésére. Az országnak jóformán valamennyi tudományos, társadalmi és művészeti intézménye meg is ragad minden alkalmat arra, hogy ragaszkodásáról és feltétlen bizalmáról biztosítsa. Felesége, akit 1901-ben Aradon vezetett oltárhoz, jószáshelyi Purgly Magdolna, férje oldala mellett a magyar társadalom jólétegyes célú mozgalmait irányítja.

Horthy Miklós (ifj., vitéz, nagybányai), az Angol-Magyar Bank aligazgatója, szül. Póla, 1907. Horthy Miklós kormányzó fia. Tanulmányainak befejezése után az *Angol-Magyar Bank* szolgálatába lépett, ahol ezidő szerint is, mint aligazgató, működik. Élénk részt vesz vallása hitéletében, több egyházi tisztséget tölt be. A magyar motorsport kiváló művelői közé tartozik, mint versenyző számos díjat nyert. A *Hungária Automobil Klub* alelnöke. Több vállalat igazgatóságában foglal helyet.

Horvay János, (mecsekajai), szobrászművész, szül. Pécs, 1873 máj. 29. Tanulmányait Bpsten és a bécsi képzőművészeti akadémián végezte. Először 1894. állított ki a bpesti Múcsarnokban. 1897. Bpstre költözött, ahol a királyi vár számára szobrokat készített. A ceglédi Kossuth-szoborpályázatra küldött műve, amelyet 1901. I. díjjal tüntettek ki, országszerte nagy feltűnést keltett. A pécsi Zsolnay-, a rozsnói Andrassy Dénesné- és a kassai Honvédszobor-pályázaton I. díjat nyert. 1908. az utóbbi évtizedeknek legnagyobb pályázatát, a bpesti Kossuth-szobor I. díját nyerte meg és megbízták a pályamű kivitelével. Ugyanakkor a genfi nemzetközi Kálvin-szoborpályázaton díjat nyert. 1913. a Nemzeti Szalonban több mű-

vét állította ki, amelyek közül a Kossuth-szobor egyik mellékcsoportja aranyérmert nyert. Ezután gyorsan országos nevet szerzett magának és a legtöbb vidéki város őt bízta meg a Kossuth-emlékművek kivitelével. Értékes munkát fejtett ki ezenkívül temetői emlékszobrok és emlékművek megmintázásával is. A hatalmas Kossuth-emlékmű kompozícióját díszes ünnepségek között 1928. leplezték le Bpsten. H. készítette a new-yorki Kossuth-szobrot, melyet a város polgármestere ünnepélyes formák között 1928. vett át. 1917. a magyar nemességet és 1924. pedig magy. kir. kormányfőtanácsosi címet kapott.

Horváth Andor, főszolgabíró, szül. Németboly, 1872 nov. 14. Középközlőit Kolozsvárott, az egyetemet Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után a belügyminisztériumban működött. 1899. Vas vármegyében szolgabíró volt. 1915 óta a községi járás főszolgabírója. Több járási egyesület vezetőségi tagja. Közigazgatási szakcikkei különböző lapokban jelentek meg.

Horváth András (bikoli), államr. kapitány, az V. ker. kapitányság rendőri büntetőbírája, szül. Bpest, 1887 okt. 5. Tanulmányait Bpsten végezte. A bpesti tud. egyetemen államtudori oklevelet szerzett. 1913. a rendőrség szolgálatába lépett. Résztvett a háborúban. A hadiékítményes katonai érdemkereszt III. o. a kardokkal, a bronz vitézségi érem, a Károly-csapatkereszt, a sebesülési érem és a kardokkal díszített hadiékítményes bronz érdemérem tulajdonosa. 1926. lakásügyi büntetőbíró lett. A főváros egész területére kiterjedő összes lakásügyi kihágások H. hatáskörébe tartoznak.

Horváth Antal, magy. kir. államrend. főtanácsos, szül. Felsőgalla, 1877 máj. 13. Középközlőit Tatán és Budapesten, egyetemi tanulmányait a bpesti tud. egyetemen végezte. Államtudományi államvizsgát tett. 1899. mint díjnok lépett az államrendőrség szolgálatába, ahol ebben, majd későbbben fogalmazógyakornoki minőségben 1905-ig a közig. osztálynál, azután pedig mint fogalmazó a VI. ker. kapitányságnál és utána az erkölcsrendészeti központi bíróságnál működött 1913-ig, azóta a bünygyi osztály sértülési csoportjánál van, amelynek 1919. vezetője lett. 1928 óta a bünygyi oszt. helyettes vezetője. A polgári hadiérdemkereszt, a hadiékítményes vöröskereszt és a jubileumi emlékérem tulajdonosa.

Horváth Árpád, (székelykeresztúri), szobrászművész, szül. Székelykeresztúron, 1898 nov. 1. Művészeti tanulmányait a székelyudvarhelyi kő- és agyagipari szakiskolában kezdte el, majd az Iparművészeti Főiskolán folytatta, végül a Képzőművészeti Főiskolán mint Stróbl Alajos tanítványa végezte. Stróbl mellett két évig mint tanársegéd működött, majd állami támogatással Olaszországban négy éven át tanulmányokat folytatott. Olasz-

országi munkái közül a „*Játszadó gyermek*“ című kompozíója a carrarai kiállítás egyik szenzációja volt. Hazatérése óta a Múcsarnoknak és a Nemzeti Szalonnak állandó kiállítója. Nevezetesebb műalkolásai: „*Az ő szekere*“, „*Vágy*“ és „*A legény*“, mely utóbbi művét gr. Bethlen István szerezte meg gyűjteménye számára. Művészetét egyéni meglátás és a vonalak erőteljes lendülete jellemzi. Nagy érdeme, hogy munkáit maga faragja márványba.

Horváth Barna, egyet. ny. rendk. tanár, szül. Bpest, 1896 aug. 25. Középiskolai és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Ugyanott jogtudori, majd ügyvédi oklevelet szerzett. A háború alatt kat. szolgálatot teljesített. 1919. kincstári jogügyi s.-fogalmazó lett, majd 1923. közalapítványi ügyész. 1925. a szegedi egyetem jogbölcseletről, 1927. pedig a bpesti egyetem etikából m.-tanárrá képesítette. 1926. a közok. min. tudománypolit. osztályába rendelték be. Később az egyetem gazd. hivatalának min. biztosává nevezték ki. 1927—29. a bécsi Collégium Hungaricum tagja volt. 1929. Londonban tett tanulmányutát. Visszatérése óta a jogbölcselet ny. rendk. tanára a szegedi egyetemen.

Horváth Béla, szobrász és festőművész, szül. Pinkafő, 1888 márc. 25. Középiskoláit Szombathelyen, képzőművészeti tanulmányait Bpsten, Münchenben és Párisban végezte. 1909. a párisi Szalonban állította ki első szobrát és festményét. Belgiumi és hollandiai tanulmányútja után hazatért és eleinte iparművészeti tevékenységet folytatott. *Labdarúgó* c. szobrát a szófiai múzeum vásárolta meg. 1914. készült el a *Római ifjú* c. szobra, amelyet az állam vásárolt meg a királyi vár számára. 1917 óta állandó kiállítója a *Múcsarnoknak*, ahol képeivel és szobraival szerepel. *Téli táj* és *Budapesti táj* c. képeit a székesfőváros vásárolta meg. Hősi emlékművei különböző vidéki városokban állanak. A Kerepesi-temetőben számos síremléket készített. A székesfehérvári Árpád-fürdő nagyméretű freskóinak alkotója. Mint festő az impresszionista irány híve, a szobrászatban pedig a tömegharmónia ritmikus megoldásában a klasszikus iskola követője. Számos művészeti díj nyertese. A *Magyar Képzőművészek Egyesületének*, az *Orsz. Iparművészeti Társulatnak* és az *Iparművészek Testületének* választmányi tagja, a „*Nemzeti Szalon*“ alapító tagja.

Horváth Béla, ügyvéd, Veszprém város tiszti főügyésze, szül. Zirc, 1878 jún. 16. Középiskoláit Veszprémben, jogi tanulmányait a bpesti egyetemen végezte, ahol jogtudori oklevelet nyert, majd ügyvédi vizsgát tett. 1900. mint rendőrfogalmazó Veszprém város szolgálatába lépett. 1905. városi ügyész irodavezetője, 1911. h. polgármester, 1921. tiszti főügyész lett. A Veszprém megyei Takarékpénztár, a Herendi porcellángyár igazgatósági tagja és ügyésze. a veszprémi püspök-

ség és a r. kat. egyházmegye ügyésze, a *Veszprém Vármegye* c. lap felelős- és főszerkesztője 15 éven át.

Horváth Elek, ny. h. államtitkár, szül. 1863 febr. 24. A budapesti egyetemen fejezte be jogi tanulmányait. Állami szolgálatát 1886. a belügyminisztériumban kezdte meg, ahol rangban fokozatosan emelkedve, 1927. h. államtitkár lett és ebben a rangban vonult nyugalomba. Működése alatt az összes belügyi törvényjavaslatok elkészítésénél tevékeny részt vett. Egyideig a rendőrségi osztály főnöke volt. 1920 óta az Orsz. Mozgóképvizsgáló Bizottság elnöki tisztét tölti be.

Horváth Endre, grafikus, szül. Bazin, 1896 márc. 3. Művészeti tanulmányait Bpsten, az Iparművészeti Iskolán végezte. Több plakátpályázaton I. díjat nyert. Első kiállítását 1924. az Iparművészeti Múzeumban rendezte. Nevezetesebb metszetei: *Veronika kendője*, *Halászbástya*, *Lánchíd*, *Ipoly partja*, *Mint ex libris-tervező* is ismeretes. Művészetét abszolút finomság és határozott vonalvezetés jellemzi.

Horváth Ferenc, törvényszéki bíró, szül. Kolozsvárott, 1882. Régi erdélyi nemesi család sarja. Középiskoláit és jogi tanulmányait szülővárosában végezte. Ugyanott szerezte jogtudori oklevelét. 1913. tett bírói vizsgát Budapesten. Utána igazságügyi szolgálatba lépett és 1914. a tordai törvényszék bírójává nevezték ki. A román megszálláskor kilépett a bíróságtól, de Erdélyben maradt. Megtulta a kertészetet és a Torda-Aranyos vármegyei magyar gazdasági egyesület kertészetének és méhészetének vezetőjévé lett. Hazafias magatartása és nemzeti propagandája miatt a megszálló román hatalom a kolozsvári fellegrvár börtönébe vetette, majd a Szamosújvári fegyházban hosszabb politikai fogságot szenvedett. Kiszabadulva, a tordai börtöngyár munkása, majd tisztviselője, végül igazgatója volt. 1927. a román hatóságok üldözése elől Magyarországra menekült. Csakhamar reaktiváltak és a budapesti büntető-törvényszék vádtanácsának bírójává nevezték ki. Azóta e minőségében számos nagyszabású bűnper előadója volt.

Horváth Géza, szobrászművész, szül. Marosvásárhely, 1879. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti képzőművészeti iskolákat látogatta, majd hosszabb ideig külföldi tanulmányúton volt. Több hazai és külföldi tárlaton kitüntetést nyert. Ismertebb alkotásai: a nyáradszeredai *Bocska-szobor* és éremművészeti munkái közül a *Markovich Iván-* és *Lascár-érem*.

Horváth Géza (brezovici) orvos, felsőházi póttag, szül. Csécs, 1847 nov. 23. Középiskolai tanulmányainak befejezése után, a bécsi tud. egyetemen orvosi diplomát nyert. 1875. Forró, majd Vranó járásorvosa lett. 1894 óta a M. Tud. Akadémia r. tagja. 1895. a Nemzeti Múzeum állattani osztályának igazgató-örvévé nevezték ki.

1912. udvari tanácsosi címet nyert. 1919. a Tud. Akad. matematikai-tanácstudományi osztályának elnökévé választották. 1895. nyugalomba vonult. Az orsz. fillokszera kísérleti állomás megszervezője. Hymenopterológiai tárgyú tanulmányait számos idegen nyelvre fordították le. Felsőházi póttaggá a Magy. Tud. Akadémia választotta. Számos hazai és külföldi rendjel tulajdonosa.

Horváth Géza (brezovici), ny. múzeumi igazgató, felsőházi póttag, szül. Csécs, 1847 nov. 23. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bécsi egyetem orvostudományi karán tanult és 1872. orvosi diplomát szerzett. Hazatérve a Nemzeti Múzeum állattárhoz nevezték ki. 1875. Forró, majd 1878. Varannó járásorvosul nevezték ki. Ezenközben is kitartó szorgalommal folytatta rovartanai tanulmányait. 1877. a Magy. Tud. Akadémia levelező, 1894. pedig rendes tagjává választotta. Az Orsz. filloxera kísérleti állomás felállításával és megszervezésével H.-t bízták meg. 1895. a Nemzeti Múzeum állattani osztályának igazgató-örvévé nevezték ki. 1919. a Magy. Tud. Akadémia matematikai-természettudományi osztálya elnökévé választotta meg. Nagyszámú tanulmányai és értékezései magyar, francia, angol, német, horvát, olasz, spanyol és latin nyelven jelentek meg. Érdemei elismerésül az uralkodó az udv. tanácsosi címet adományozta és ezenkívül számos hazai és külföldi rendjellel tüntették ki. 1925. nyugalomba vonult. A Magy. Tud. Akadémia választotta felsőházi póttaggá.

Horváth Gyula, ügyvéd, szül. Sárbogárd, 1867. Tanulmányainak befejezése után beutazta Németországot és hosszabb időt töltött Berlinben. 1892. ügyvédi vizsgát tett és Budapesten ügyvédi gyakorlatot kezdett. Szervezője volt a *Magyar Jogász és a Törvénytudományi Újság*, valamint a *Rendőri Újság* c. lapoknak. Nagy szerepet játszott a darabont-kormány ellen vívott küzdelmekben. 1901. a csákvári kerület képviselőjévé választotta a függetlenségi és 48-as párt programjával. Attól kezdve a régi országgyűlésen megszákítás nélkül ezt a kerületet képviselte.

Horváth István, ügyvéd, szül. Sztárán, 1892 aug. 11. Jogi tanulmányait a bpesti tud. és a berlini Humboldt-egyetemen végezte. 1920. ügyvéd lett. Közben, 1912. a *Pesti Naplónál* mint színházi és zenekritikus, 1915. a Magyar Államias Hitelezési bank jogügyi osztályában működött, majd 1916. a bpesti törvénytudományi kerület, ahol mint törvényszéki titkár hagyta el állását. Azóta ügyvédi tevékenységét folytat. Ügyésze a Nagybatonyi-Újlaki r.-t.-nak, a Thonet-Mundus Konzernnek és a Vigszínháznak, jogtanácsosa a *Széchenyi-, Lónyay- és Karátszonyi-családoknak* és számos nagy vállalatnak. A nemzetközi jog és a egyes döntőbírássággal kapcsolatos jogi tanulmányai megérdemelt feltűnést keltettek.

Horváth István, az Orsz. Társadalombiztosító Intézet alelnöke, szül. Bácsbokod, 1882 dec. 10. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint doktori oklevelének elnyerése után 1907. az igazságügy-minisztérium kötetelékében kezdte meg pályafutását. Később a Legfőbb Állami Számvevőszékhez osztották be. A háború alatt tart. főhadnagyi rangban harctéri szolgálót teljesített. Több ízben megsebesült, végül orosz fogságba esett. Hadiérdemeit több kitüntetéssel jutalmazták. Hazaérkezése után a Népjóléti Minisztériumban folytatta működését. A fegyverszüneti bizottság tárgyalásain minisztériumát képviselte. Hosszabb ideig a minisztérium elnöki osztályán dolgozott. Az Ország. Társadalombiztosító Intézetnek létesülése óta alelnöke.

Horváth János, szőlőbirtokos, szül. Szany, 1869 szept. 8. Középiskoláinak elvégzése után Bpest szfv. szolgálatába állott. 1907. Gyömrőn telepedett le, ahol jelentős községi és kulturális tevékenységet fejt ki. Pest vmegye törv.-hatóságának tagja, a *Gyömrői Közművek igazgatója*. A környékbeli iskolák és egyházi intézmények létesítéséhez jelentős adományával járult hozzá.

Horváth János, egyet. ny. r. tanár, szül. Margitta, 1878 jún. 24. Középiskoláit Debrecenben és Körmöcbányán, az egyetemet Budapesten és Párisban végezte. 1901. bölcsészeti doktori, 1903. középiskolai tanári oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után mint reáliskolai tanár Bpsten működött, majd 1909. a B. Eötvös József kollégiumban a magyar irodalomtörténet szakvezető tanára lett. A háború alatt, mint főhadnagyi harctéri szolgálatot teljesített és több kitüntetésben részesült. 1923 óta a bpesti tud. egyetemen a magyar irodalomtörténet ny. r. tanára. Jelentősebb irodalmi munkái: *Ady és a legújabb magyar líra*, *Aranytól Adyig*, *Magyar ritmus*, *jövevény-versidom*, *Petőfi Sándor*, *A magyar irodalmi népiesség Faludtól Petőfőig* és *A középkori magyar nyelv ritmusa*, stb. Számos irodalmi munkája a különféle szakfolyóiratokban jelent meg. A *Magy. Tud. Akadémia*-nak levelező és a *Kisfaludy Társaságnak* r. tagja.

Horváth János (csepreghi), ügyvéd, felsőházi póttag, szül. Csepreg (Sopron m.), 1853 márc. 1. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti és bécsi tud. egyetemen hallgatója volt, majd jogi doktori oklevelet nyert. 1881. ügyvédi vizsgát tett és Bpsten kezdte meg ügyvédi gyakorlatát. 1884. az ipar-területek alapítási munkálataival bízták meg. 1895. iparhatósági biztos lett. 1914. magyar nemességet kapott. *Az Orsz. Központi Hitelesítőbizottság* igazgatójává nevezték ki. Az *Ipar-ügyek* c. szaklapot hosszú időn át szerkesztette.

Horváth Jenő, min. tanácsos, szül. Budapesten, 1877. Középiskolai és jogi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. 1901.

lépett a földművelésügyi minisztérium szolgálatába, hol a vízügyi adminisztráció terén dolgozott. 1912. Munkácsra helyezték a minisztérium kirendeltségéhez, melyet az összeműködés vezettet. 1920. a minisztériumba rendelték vissza és azóta mint a mezőgazdasági munkások és gazdaságfelügyeletet főosztályának főnöke működik. 1921. neveztek ki min. tanácsossá. A szakirodalomban is fejt ki tevékenységet. Számos előadást tartott az OMGE-ban, a Külügyi Társaságban és a rádióban.

Horváth Kálmán, kir. közjegyző, szül. Kolozsvár, 1871 júl. 13. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait szülővárosában végezte, ahol jogi oklevelet nyert. Az ügyvédi vizsga letétele után 1896. Bpsten ügyvédi irodát nyitott. 1903. mint közjegyzőhelyettes működött Erdélyben, 1912. közjegyző lett Székesfehérváron. A városi közélet kimagasló egyénisége. Tagja a városi képviselő-testületnek. Helybeli kulturális egyesületeknek, főleg a *Múzeum-egyesületnek* és a sportintézményeknek vezetője. A budapesti közjegyzői kamara választmányi tagja. Közérdekű cikkei jelennek meg a lapokban és művészeti tárgyú felolvasásokat tart. Festéssel is foglalkozik, s képei kiállításokon is szerepeltek.

Horváth Károly (nagyvárosi és teledi), ny. h. államtitkár. Szül. Marosgeze, 1866 okt. 3. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti Műegyetemen mérnöki oklevelet szerzett. 1890. közreműködött a petrozsény-lupényi helyi érdekű vasút építésében, majd több kisebb erdei és iparvasutat épített. 1895—1926. a kereskedelemügyi minisztérium fennhatósága alá tartozó vasúti és hajózási felügyelőségnek teljesített szolgálatot, mint annak főnöke. 1922 h. államtitkárrá neveztek ki, mely állásából 1926. vonult nyugalmába. Értékes közszolgálati munkásságáért számos kitüntetésben részesült, többek között elnyerte a Lipót-rend lovagkeresztjét is. A háború alatt mérnökkari ezredesi rangban teljesített szolgálatot.

Horváth László, gordonkaművész, szül. Bpest, 1909 márc. 20. Tanulmányait Budapesten a Zeneművészeti főiskolán végezte. 1927. lépett fel először Bpsten, majd külföldi hangversenykörutakat tett. Mint Bach-interpretátor és kamaramuzsikusként a fiatal művészcsoportnak sokat ígérő tagja.

Horváth Lipót, r.-t. elm.-vezérigazg., szül. Bpest, 1875 jún. 1. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte, ahol jogtud. oklevelet nyert. A bpesti tud. egyetem, még hallg. korában a *Modern bűnügyi iskolák Lombrósától máig*, továbbá a *Tözsdebizományosok önszerződési joga* c. pályaműveit az I. díjjal jutalmazta. Tanulmányainak befejezése után, mint jogtanácsos, a *Magyar Ált. Takarékpénztár* kötelékébe lépett. Nagy pénzügyi szakudásával és gazdasági érzékével rövid idő alatt a takarékpénztár vezető egyénisége

lett. Több jelentékeny vállalat létesítése fűződik nevéhez és a *M. Á. T.* érdekkörébe több pénztintézetet és kereskedelmi vállalatot összpontosított. Pénzügyi, gazdasági és kereskedelmi körökben az ország egyik szaktekintélye lett. Kiváló működésének eredményeképpen 1912. a h. vezérigazgatói teendők intézésével bízták meg. Ez időtől már önállóan irányította a nagy pénztintézet ügyvitelét. Értékes teljesítményével oly érdemeket szerzett, hogy már 1917. vezérigazgatóvá választották. 1923. magy. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. 1924 óta, mint a takarékpénztár elnök-vezérigazgatója működik. A tözsdetanács tagja, a *Budapesti Gíró- és Pénztáregylet* igazgatóságának és végrehajtó-bizottságának, az *Assicurazioni Generali Triest* és az *Európai Áru- és Podgyászbiztosító r.-t.*, valamint számos pénzügyi és gazdasági intézmény igazgatóságának, illetve igazgatótanácsának tagja, a *Magy. Tőzsgazdaságok r.-t.* elnöke, a *Magyar Ált. Ingatlanbank r.-t.* ügyv. alelnöke, stb. Mezőgazdasági és pénzügyi cikkei a napilapokban és szakfolyóiratokban jelentek meg.

Horváth Mihály, egyetemi c. rk. tanár, kórházi főorvos, szül. Aradon, 1868 máj. 28. Budapesten végezte középiskoláit és az orvosegyetemet. 1892. szerezte orvosi oklevelet. Utána több évig kórházi gyakorlatot folytatott. 1907. az orthopédia tárgykörében magántanárrá habilitáltak. 1919. pedig c. rk. tanári címmel tüntették ki. 1920. az Új Szent János-kórház rendelőorvosa lett és 1921. osztályfőorvossá lépett elő. Az orthopédia körébe tartozó kérdésekről 30 dolgozata jelent meg a szaklapokban. Az egész országban tartott népnevelő előadásaival az elferdülések megelőzésének jelentőségére irányította a társadalom figyelmét és megindította azt a mozgalmat, mely a testileg fogyatékos gyermekek helyzetének országos rendezését tűzte ki céljaként.

Horváth Mihály, orvos, orszgy. képviselő, szül. Kecskemét, 1859. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetemen orvostudományi oklevelet nyert. A háború alatt őrnagyorvosi rangban a kecskeméti tartalék- és Vöröskereszt kórházakat vezette. Érdemeit több kitüntetéssel jutalmazták. 1910. Kecskemét I. kerületébe Kossuth-párti programmal országgyűl. képviselőjévé választotta. Az első nemzetgyűlésnek is tagja volt. Az új országgyűlésben ismét Kecskemétet képviselte. Városa törv. hat. bizottságának tagja. Cikkeit szaklapok és napilapok közlik.

Horváth Péter, (P) ferencrendi házfőnök, szül. Bodajk, 1889 okt. 17. Középiskoláit Szokolcán, teológiai tanulmányait Galgóccon végezte. 1906. lépett a rendbe és egy ideig Kanizsán, majd Bpsten, 1924 óta pedig Székesfehérváron házfőnök. Működése alatt minden képességét és erejét latba vetette.

hogy a rend templomának renoválásához szükséges összeget előteremtse. 1929. novemberében az építési munkálatokat már be is fejezték és az ország egyik legszebb temploma dícséri H. lelkes munkásságát.

Horváth Sándor, (nógrádi), polgármester, szül. Hontfűzesgyarmat, 1876. Középiskoláit és a jogakadémiát Sopronban végezte. Tanulmányainak befejezése után közigazgatási pályafutását Hont vm. szolgálatában kezdte meg. 1917. főispáni titkár, 1924. vmegeyi másodfőjegyző lett. 1927. választották meg Balassagyarmat polgármesterévé. Városrendészeti szempontból Balassagyarmat működése alatt sokat fejlődött. Számos társadalmi egyesület elnöke. Mint újságíró a pozsonyi *Nyugatmagyarországi Híradó*-nak volt munkatársa.

Horváth Sándor (debreceni), ügyvéd, szül. Nyíregyházán, 1882 márc. 31. Középiskolái után a kolozsvári tud. egyetemen szerzett doktori oklevelet. 1908. avatták ügyvéddé. Utána Debrecenben irodát nyitott. A háborúban több híres hadseregszállítási bűnügyben volt védő és mint katonai védő a tábori hadbírósnál működött. A háború után Budapestre költözött. Mint a Magyarországi Magántisztviselők Szövetségének ügyésze, a tisztviselői munkajog terén tette ismertté nevét. Sok nagyobb sajtóperben szerepelt védőként. Jogi tárgyú cikkeit és értekezéseit főleg szaklapokban közli.

Horváth Viktor, főreáliskolai igazg., szül. Szentbalázs, 1882 aug. 27. Középiskoláinak elvégzése után a kolozsvári tud. egyetemen tanári oklevelet szerzett. Működését a pécsi állami főreáliskolában kezdte meg, ahol 1909. rendes tanárrá nevezték ki. Közben a bpesti tud. egyetemen az államtudományok doktorává avatták. 1920. a pécsi áll. főreáliskola igazgatója lett. 1926. a pápa a tanulóifjúság vallásérkölcsei nevelése körül kifejtett érdemes munkásságának elismeréséül a Szent Szilveszter-rend lovagkeresztjével tüntette ki. A *Magyar Cserkészszövetség* kerületi társelnöke, a *fiatalkorúak pécsi felügyelőségének* tanácselnöke, a *Nemzeti Szabadtanítás* pécsi egyesületének igazg. tagja, az *Iskolánkívüli Népmvelési Bizottságnak*, a pécsi *Városi Testnevelési Tanácsnak*, a *Pécs-belvárosi egyházközség* képviselőjének és számos más kulturális és társadalmi egyesületnek tagja.

Horváth Zeno, (P) ferencrendi házfőnök szül. Nagyatád. Iskolai tanulmányait Gyöngyösön végezte, majd a Ferenc-rend kótelekébe lépett. Eleinte különböző vidéki városokban működött, 1925 óta Vácot házfőnök. Házfőnöksége alatt nyomdát rendezett be, amely könyvkiadásokkal is foglalkozik. Több vidéki város lapjának szerkesztője volt és politikai cikkei jelentek meg. Jelenleg váci egyházmegyei cenzor.

Horváth Zoltán, ügyvéd, volt nemzetgy. képviselő, szül. Újvidék, 1880 dec. 20. Középiskoláit szülővárosában és Budapesten végezte, majd a budapesti egyetemen jogtudományi doktorátust szerzett. 1906. letette az ügyvédi vizsgát. Működését, mint bírósági jegyző kezdte meg, de rövidesen ügyvédi irodát nyitott Kiskunfélegyházán, ahol ma is gyakorlóügyvéd. A háború alatt, mint százados-hadbíró teljesített szolgálatot. A Károlyi-forradalom alatt Kiskunfélegyháza nemzeti tanácsának elnökévé választották. A proletárdiktatura alatt letartóztaták és előbb Budapesten, majd Rákospalotán tartották fogságban. A forradalom után a *rend helyreállítása körül szerzett érdemeket*. H. régi híve és harcosa a függetlenségi eszméknek. A II. nemzetgyűlésen 48-as függetlenségi és Kossuth-párti programmal Kiskunfélegyházát képviselte. Nagy szerepet játszik városa közéletében.

Hóry András (terebesi), rendkív. követ, meghatalmazott miniszter, szül. Kolozsvár, 1883 jan. 5. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a kolozsvári tud. egyetemen jogi doktorrá avatták. Később Párisban folytatta tanulmányait. Pályafutását Kolozs megye szolgálatában kezdte, majd miniszteri segédfogalmazó lett. 1912/13. Romániában teljesített diplomáciai szolgálatot. 1918. a bukaresti béketárgyalásokon a kormány képviselőjében vett részt. Hosszabb ideig volt a Balkán-ügyek előadója. 1921. a bukaresti magyar követség megszervezésével és a diplomáciai kapcsolat felvételével bízták meg. 1923. rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri minőségben a belgrád követség élére került. 1927. a quirináli követi és az albániai képviselői állást foglalta el. Eredményesen foglalkozik szak- és szépirodalommal. Az 1867-i *kiagyezésről* írott tanulmányaival pályadíjat nyert.

Hoselitz Árpád, ügyvéd, szül. Rimaszombat, 1884 máj. 4. Egyet. tanulmányait Bpsten és Kolozsvárott végezte, ügyvédi vizsgát 1913. tett. A háborúban katonai szolgálatot teljesített. Előbb Erdélyben, majd leszerelése után Budapestet nyitott irodát. Mint bűnügyi védő számos nagyobb perben szerepelt. Kereskedelmi ügyeken kívül főként sajtó és jogbírói perekkel foglalkozik. A Városi Színház és a Fővárosi Nyári Színház ügyésze.

Hosszu Márton, festőművész, szül. Balassagyarmat, 1894 aug. 27. A Képzőművészeti Főiskola elvégzése után külföldi tanulmányútra ment. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. Először Balló Ede arcképével szerepelt a Múcsarnok tárlatán, ahol kitüntetésben részesült. Olaszországi tanulmányútja alatt a Jezsuita-rend számára megfestette XI. Pius pápa arcképét. Oltárképei a külföldi templomokban nyertek elhelyezést. Nevezetesebb munkái: a kolozsvári Piarista-rend

székházának fallfestményei, a bpesti Jezsuita-rend székházában lévő *Kanizius Szent József, Vértanuk arcképei*, stb., az erdélyi múzeumban *Női arckép* c. munkája, a Szervita-rend bpesti templomának és a Ferenc-rend kolozsvári templomának oltárképei. A *Nagy Szent Gergely-rend lovagparancsnoka*. A *pro ecclesia et pontifice* aranykereszt rendjel tulajdonosa. A *Képzőművészeti Társaság* és a *Képzőművészeti Egyesület* tagja.

Hoyos Miksa (gróf), földbirtokos, felsőházi póttag, szűf. Pozsony, 1874. Középiskolai, jogi és gazdasági akadémiai tanulmányainak befejezése után leszolgált önkéntesi évét, majd tart.-hadnagyi rangra emelkedett. A Fejérvári-kormány idején lemondott rangjáról és közigazdasági pályára lépett. 1898. vármegyei törv.-hat. bizottsági tag lett. A háború alatt visszanyerte rangját és mint utászparancsnok, majd mint parancsörtsz, később pedig mint százados harcateri szolgálatot teljesített. Erdemeit számos magas kitüntetéssel jutalmazták. Hosszú időn keresztül volt főrendiházi tag. 1917. a vármegyei közigazgatási bizottság tagjai sorába került. A nemzetgyűlési választások alkalmával Kaposvár választotta képviselőjévé egységspárti programmal. 1927. az örökös jogú családok felsőházi póttaggá választották. A magyar gazdák mozgalmában vezetőszeretpet tölt be. Számos gazdasági intézményt létesített. A Gazdák Biztosító Szövetkezetének, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének alapítója. A Trans-Danubia egyesült gőzmalom r.-t. a Dunántúli Bank és Takarékpénztár r.-t. alapítója és elnöke. Az OMGE választmányi tagja. 1927. az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökévé választották.

Hubay Jenő (szalantai), hegedűművész, a Zeneművészeti Főiskola igazgatója, felsőházi tag, szül. Bpest, 1858. Középiskolai tanulmányait félbeszakítva, Berlinben, majd Párisban folytatott művészi tanulmányokat. Közben számos nagyszerű hangversenyt adott és több külföldi zenei központ iskolájának tanárául hívták. Személyes barátságot tartott fenn Joachim Józseffel, Liszt Ferencsel, Massenettel, Saint-Saens-el és Vieuxtemps-pel. 1881. a brüsszeli konzervatórium első hegedűtanári tanszékét foglalta el. 1885. a bpesti Zeneművészeti Főiskola hegedűtanszékének tanárául hívták meg. 1920. a Zeneművészeti Főiskola igazgatójává nevezték ki. Egyike a legkiválóbb világhírű magyar muzikusoknak. Számos nagyszerű hangversenyt adott Európa világvárosában. Százakat meghaladó, világszerre ismert, rövid terjedelmű kompozícióján kívül több világsiker arató operát is szerzett. Kiváló művei: *Aliener, Cremonai hegedűs, Moharórsa* c. operák, továbbá a háborús szimfónia, a *Petőfi* és *Dante szimfónia*, a *Falurossza* c. népszínmű muzikája. 1924. a magyar zenevilág egyik legnagyobb esemé-

nye volt, amikor a *Karenin Anna* c. operája került bemutatásra. Mint pedagógus, az egész magyar zenei életre kiható, jelentős munkásságot végzett. Iskolájából kerültek ki: Vecsey Ferenc, Telmányi Emil, Szigethy József és a világhírű művészek egész gárdája. A szegedi Ferenc József tudományegyetem díszdoktorává avatta. A *Magy. Tud. Akadémia* tagja, a *Petőfi Társaság* tiszteletbeli tagja, több magyar és külföldi kitüntetés tulajdonosa. A felsőházban a *Zeneművészeti Főiskolát* képviseli.

Huber István, festőművész, gimn. tanár, szül. Bpest, 1891 márc. 12. Középiskoláit és a Képzőművészeti Főiskolát a fővárosban végezte. A háború alatt mint tart. főhadnagy harcateri szolgálatot teljesített. A III. oszt. katonai érdemkeresztrel, az ezüst és bronz Signum Laudisszal, a Károly-csapatkeresztrel és a sebesülési éremmel tüntették ki. 1921. a bpesti képzőművészeti állandó résztvevője lett. Később a bpesti piarista gimnázium rajztanárává nevezték ki. Nevesebb alkotásai: *Krikszantémok, Vörös párnák, Bogár Bőske arcképe, Hajnal lánya, Fekete gyöngy* és *Fekvé akt*. A *Magyar Képzőműv. Egyesület*-nek és a *Nemzeti Szalon*-nak tagja. Naturalista felfogás és finom, elmélyedő ecsetkezelés jellemzi. Főleg az akt- és portréfestést kultiválja. 1928. a Nemzeti Szalonban dícsérő elismerésben részesült.

Huber János, kat. lelkész, volt nemzetgy. képviselő, szül. Fehéregyháza, 1877. Középiskolai tanulmányainak befejezése után Sopronban és Győrön, majd Budapesten folytatott jogi és filozófiai tanulmányokat, amelyek befejeztével teológiai doktorrá avatták. Kápláni teendőit a győri egyházmegye több községében végezte. Később Bpsten fejtett ki tevékenységet. Számos németnyelvű keresztény napilap szerkesztője és munkatársa volt. A hazai németiség megszervezése és a magyarbarát német politika kifejlődése körül jelentős szerepet töltött be. Az első nemzetgyűlésen, mint a nezsideri kerület képviselője veti részt.

Huber József, földbirtokos, felsőházi póttag, szül. Vác, 1877 máj. 21. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a lipesei, párisi, majd a bpesti tud. egyetem hallgatója volt, ahol jogi doktori oklevelét nyerte. Később a magyarvári Gazdasági Akadémián folytatott tanulmányokat, majd birtokának kezelését vette át. Vác város és Pest megye t.-hatósági életében jelentős tevékenységet fejt ki. A háború alatt harcateri szolgálatot teljesített. Katonai érdemeit több kitüntetéssel jutalmazták. Pest megye törv.-hatósága választotta felsőházi póttaggá. Erdemeiért m. kir. gazd. főtanácsossá nevezték ki.

Huber Lipót, prelátnak, kanonok, egyházi író, szül. Zombor, 1861 okt. 23. Középiskoláit Zomborban, teológiai tanulmányait

Bécsben végezte. 1885. pappá szentelték. Hitoktatói működése után a kalocsai érseki iroda kötelékébe lépett. 1887—1917. a kalocsai szeminárium hittudományi főiskolájának, valamint 1890—1912. a tanítóképző-intézetnek tanára és intézeti igazgatója volt. 1898. kalocsai főszentszéki ülnök lett és ugyanez évben Egyiptomban, Palesztinában és Szíriában gyarapította keleti ismereteit. 1916. tb. kanonok, 1917. valóságos kanonok és főszékesegyházi plébános lett. 1921. c. apát. 1925. a kalocsai érseki főszentszék alelnöke, 1927. a kalocsai szeminárium és hittani főiskolának rektora volt. 1928 óta pápai prelátus. A *Szent István Akadémia* rendes tagja. Mint egyházi író, különösen a Szentírásstudomány körébe vágó kérdésekkel, valamint a bibliai korszak utáni zsidóság történelmével foglalkozott. Szakirodalmi értekezései, cikkei és könyvismertetései a tudományos folyóiratokban jelentek meg. Könyv-alakban igen sok feltűnést keltő egyháztudományi munkája jelent meg.

Huberth Gusztáv, ügyvéd, szül. Budapesten, 1881 márc. 15. Középiskolái után állami szolgálatba lépett, majd a bpesti egyetemen végezte a jogot és ugyanott szerezte doktori oklevelét. 1926. avatták ügyvéddé, Bpsten nyitotta meg irodáját. A jogi szakirodalomban is tevékenykedik. Szerkesztője a *Perbecszédek gyűjteménye* című jogi munkának, melyben az utóbbi évek nagyobb szabású ügyeiben elhangzott perbeszédeket ismerteti. Mint ügyvéd főként házassági és büntető perekkel foglalkozik.

Hulin Gábor, kir. közjegyző, szül. Jászberény, 1861 szept. 9. Középiskoláit szülővárosában, az egyetemet Budapesten végezte, ahol jog- és államtudományi oklevelet nyert. Tanulmányainak elvégzése után, mint ügyvédjelölt Jászberényben, majd Szolnokon működött. 1889. Győrött, később Szombathelyen kir. közjegyzőhelyettes volt. 1897. Kunszentmiklós, majd 1903. Kiskőrös kir. közjegyzője lett. Vm. törv. hat. bizottsági tag. Számos helyi társadalmi egyesület vezető tagja. A város társadalmi életében tevékeny részt vesz.

Hunyady Ferenc (gróf, kéthelyi), orszgy. képvis., szül. Agárd, (Fejér m.), 1895. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti tud. egyetem jogi karának, majd a Keresk. Akadémiának, később pedig a Közgazdasági egyetemnek hallgatója volt. A háborút a harctéren küzdötte végig. Katonai érdemeit több kitüntetéssel jutalmazták. Hosszú ideig volt román hadifogságban. Az időközi választásokon a móri kerület a ker. gazdasági és szociális párt programjával képviselőjévé választotta. A *Magyar Férfiak Szentkorona Szövetségének* ügyv. elnöke. A sportéletben vezetőszerpet tölt be.

Hunyady József (gróf, kéthelyi), nagybirtokos, felsőházi tag, szül. Úrmény, 1873

dec 16. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után jogtudori oklevelet nyert. IV. Károly királynak, trónörökös korában szárnysegéde, trónralépése után pedig udvarmestere volt. A legitimisták politikai pártjának egyik vezéralakja és a királyi családnak még ma is tántoríthatatlan híve. A címerkérdés paritásos megoldásával értékes munkát végzett. Cs. és kir. kamarás, a Máltai-rend lovagja.

Hunyadi Károly (gróf, kéthelyi), volt főrendiházi tag, szül. Verona (Olaszország), 1864 dec. 17. Császári és királyi kamarás, az 5. huszárezred tartalékos kapitánya, a Lipót-rend lovagkeresztjének tulajdonosa. A főrendiházban, mint az örökösjogú főrangú családok választott tagja foglalt helyet.

Huska Vilmos, kereskedő, volt nemzetgyűlési képviselő, szül. Miskolc, 1881 jún. 2. A kereskedelmi iskola elvégzése után belépett apja miskolci fegyver- és lőszerüzletébe, amelyet ezidőszereint önállóan vezet. 1924. nemzeti demokrata programmal nemzetgyűlési képviselővé választották. 1926. nem vállalt mandátumot. H. nagy szerepet játszik Miskolc közgazdasági életében. A miskolci *Kereskedelmi és Iparkamara* ipari szakosztályának, úgyszintén az *Ipartestület* elnöke. A *Kisiparos* c. miskolci hetilap felelős szerkesztője.

Huss Richárd, egyet. ny. r. tanár, szül. Beszterce, 1885 febr. 5. Középiskoláit Besztercén, egyet. tanulmányait Kolozsvárott, Bécsben és Párisban végezte. 1908. Nancyban és 1909. Bordeauxban német egyetemi lektor volt. 1912. a kolozsvári egyetemen magántanárrá képesítették. Ugyanez évben kereskedelmi akadémiai tanár, majd 1913. a debreceni ref. kollégium ny. r. tanára lett. A háború alatt mint hadi önkéntes harctéri szolgálatot teljesített és mint főhadnagy szerelt le. Hősies magatartásáért a III. o. katonai érdemkeresztet, az I. és II. o. vitézségi érmét és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. A luxemburgi tölgykoronarend lovagja. 1917 óta a debreceni tud. egyetem ny. r. tanára. Értékes és igen széleskörű nyelvezeti irodalmi munkásságot fejtett ki. Német nyelven igen sok összehasonlító nyelvtudományi munkája jelent meg, amelyek közül nevezetesebbek: *Das Deutschtum in Siebenbürgen*, *Vergl. Lautlehre der rumänischen Dialekte und des Gascognisch-Pyrenäischen*, *Die Kirchenheiligen in Siebenbürgen*, *Zum rumänischen Siegfriedmärchen*, *Ungarländische Mundarten*, *Siebenbürgisch-deutscher Sprachatlas*. A *Nyelvatlasz-Intézet* és a *Fonetikai Intézet* alapítója és igazgatója. A *Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottságnak*, a *Tisza István Tudományos Társaságnak*, az *Archiv f. Wanderungsforschung* c. folyóirat Tanácsának és a *Luxemburgische Sprachgesellschaftnak* tb. tagja.

Hussy Sándor, járásbíróági elnök, szül. Sorokújfalu, 1881 máj. 22. Középiskoláit Szombathelyen, az egyetem Bpsten végezte, ahol államtudományi doktorátust nyert. Tanulmányainak befejezése után a szombathelyi járásbíróshoz került, majd Sopronban törvényszéki jegyző lett. Innen a győri ítélőtáblához osztották be mint tanácsjegyzőt, 1912. pedig mint albiró a cell-dömölki járásbíróshoz került. 1926. a sárvári járásbíróshoz elnökévé nevezték ki és 1928 óta a győri járásbíróshoz elnöke. Tevékeny szerepet játszik a város társadalmi életében. Szakcikkei különböző lapokban jelentek meg.

Huszár Aladár (dercsikai), kúriai bíró, felsőházi tag, szül. Sárbogárd, 1868. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után mint aljárásbíró Marcaliban kezdte meg pályafutását. 1900. járásbíróvá lépett elő. 1910. a pécsi ítélőtábla elnöki titkára és a belsősomogyi ref. egyházmegye tanácsbírája lett. 1911. a kaposvári tsvzék elnökévé nevezték ki. 1914. egyházmegyéje főgondnokává, majd az egyetemes konvent tagjává és zsinati képviselővé választották. 1917. kúriai bírói rangra emelkedett. Somogy megye th. bizottságának tagja, a somogyi *Területvédő Liga* alapítója és elnöke, az *Orsz. Bírói és Üggyézi Egyesület* kaposvári osztályának elnöke. Felsőházi taggá Somogy megye törv. hatósága választotta.

Huszár Aladár (baráti), főispán, szül. Ipolybalog, 1885 máj. 10. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése után jogtudori oklevelet nyert. 1908. Nógrád m. kötelékében kezdte meg pályafutását. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített. Magatartásáért számos kiüntetésben részesült. A háború után ismét Nógrád m. szolgálatába állott és jelentős munkásságot fejtett ki a polgári társadalom megszervezése érdekében. A diktatura bukása után Hont és Nógrád megyék kormánybiztosi teendőivel bízták meg, majd a törvényhatóságok főispánjává nevezték ki. 1925. Esztergom és Komárom megyék főispáni székébe ültették. A II. o. magyar érdemkereszt tulajdonosa.

Huszár Dezső (dercsikai), orszgyül. képvis. szül. Bpest, 1864. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a polgári tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, ahol jogi és államtud. államvizsgát tett. 1887. Fejér megye szolgálatában kezdte meg működését. 1889. az adonyi, 1890. a sárbogárdi járás szolgabírájává lépett elő. Később az adonyi járás főszolgabírájává választották. 1922. a sárbogárdi kerület nemzetgyűlési, majd országgyűlési képviselőjévé választotta. 1926. a Johannita-rend th. lovagja lett. A sárbogárdi ref. egyházközség főgondnoka, a vértessaljai ref. egyházközség gondnoka, zsinati tag és konventi póttag. A II. o. polg. hadiérdemkereszt tulajdonosa.

Huszár Elek, közigazgatási tanácsnok, szül. Szemecsecehi, 1884. Középiskoláit Somogycsurgón, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1905. Kispeszt község szolgálatába lépett. 1918. Szentendrén pénztári ellenőr és városi adóhivatali vezető lett. 1924. államtudományi doktorátust szerzett és 1920 óta Szentendre közigazgatási tanácsnoka. A r. kat. egyházközség elnöke, a *Szentendrei Takarékpénztár* és a *Szentendrei Hitelszövetkezetnek* felügyelőbizottsági tagja.

Huszár Elemér, földbirtokos, volt nemzetgyűlési képviselő, szül. Ipolybalog, 1883. Középiskoláinak befejezése után jogi tanulmányokat folytatott, majd a magyaróvári gazdasági akadémiát végezte el. Tanulmányainak befejezése után nagyobb külföldi utat tett és mezőgazdasági tanulmányokat végzett. Hazatérése után nógrádmegyei birtokának kezelését vette át. Politikai szereplését, mint a nemzeti munkapárt kültagja kezdte meg. A háború alatt a pártból kilépett és az alkotmánypárthoz csatlakozott. A forradalom alatt szerepet játszott az ellenforradalmi mozgalmakban. A kommün után tevékeny részt vett a kisgazdapárt országos megszervezésében. Sikerült megszereznie a vörös hadsereg tiszai offenzívájának terveit és azokat a Léván székely antantparancsnoksághoz juttatta. 1920. kisgazdapárti programmal a rétsági kerület nemzetgyűlési képviselője lett, de a pártból kilépve a disszidensekhez csatlakozott. 1921. a királykérdésből kifolyólag szembefordult a kormánnyal és a legitimista ellenzéknek, majd 1922. a Friedrich-pártnak tagja lett. A második nemzetgyűlésbe régi kerülete küldte be. A Ház ülésén többször felszólalt a mezőgazdasági érdekek védelmében.

Huszár Károly (sárvári), a Társadalomb. Intézet elnöke, ny. miniszterelnök, felsőh. tag, szül. Nussdorf (Ausztriában), 1882. Egyszerű iparosszülők gyermeke. Eleinte tanító volt Esztergom-Bajnán. 1901-ben pályát cserélt és hírlapíró lett. Hosszú időn *Népújságot* szerkesztette s ez a kis lap vezetése alatt a demokratikus Néppárt szolgálatában komoly politikai tényező lett. 1910. került az *Alkotmány* c. katolikus irányú napilaphoz, ahol sokoldalú tevékenységet fejtett ki és széles körökben megismertette nevét. Ugyanazon évben a sárvári (Vas m.) kerületben néppárti programmal képviselővé választották. Ezt a kerületet másfél évtizeden át képviselte. A parlamentben leginkább szociális kérdésekkel foglalkozott. A katolikus népmozgalom és a keresztény szociális egyesületek egyik úttörő szervezője. A Katolikus Népszövetségben titkárrá választották. A háborúban bevonult és hosszabb időt töltött a fronton. A kommunizmus alatt elfogták és túszként a gyűjtőfogházban internálták. A kommunizmus bukása után az ellenforradalmi kormány kultuszminiszte-

révét, majd miniszterelnökévé lett. A kormányzó megválasztása után lemondott, majd hat és fél évig a nemzetgyűlés és a képviselőház alelnöke volt. 1928-ban lemondott mandátumáról és a kormányzó a Társadalombiztosító Intézet elnöki tisztségére nevezte ki H. magas nivóra emelte ezt a fontos társadalmi intézményt, mely sok tekintetben túlszárnyalja a fejlett nyugateurópai államok hasonló intézményeit. H. állandóan részt vesz a külföldi szociális kongresszusokon és a világlapokban sűrűn ír a magyar problémákról értekezéseket. Rendkívül sokat küzdött a háborút és forradalmakat követő társadalmi nyomor enyhítéséért és az Oroszországban rekedt hadifoglyok hazaszállításáért. Publicisztikai tevékenységén kívül több könyvet is írt. Főbb művei: *Szózat a magyar munkásokhoz* (1903), *Magyarország ipari munkásai* (1905), *A szabadkőművesség nemzeti veszedelme* (1910), *A mi királyi családunk* (1918), *A proletárdiktatúra Magyarországon* (1920), *Az égő Oroszország* (1927). (Három nyelven megjelent.) Az utóbbi években teljesen visszavonult a politikai szerepléstől és kizáróan nagy szociális missziójának él, mint a magyar társadalom egyik puritán jellemű, hivatott vezére.

Huszár Károly (baráti), földbirtokos, szül. Pereske, 1867 dec. 23. Kalksburgban végzett gimnáziumi tanulmányai után a bécsi Keleti-akadémiának, majd a hohenheimi gad. akadémiának volt hallgatója. 1897—1902. Boszniában hivatalnokoskodott. Magyarországra visszatért, 1904. a szabadelvűpárt tagjai sorába lépett és 1910. a nagyzerlenci kerület országgyűlési képviselője lett. 1916—1918. Belgrádban a kormányzóságon a választási és közoktatási ügyeket vezette. A forradalmak óta a közszerepléstől teljesen visszavonult és birtokainak kezelését vette át.

Huszár Mihály, plébános, orszgy. képvis., szül. Vasalja, 1874. Középkiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem hittudományi karának hallgatója volt. Számos külföldi tanulmányutat tett. 1919. Sárvár esperes-plébánosa lett. 1926. a ker. gazdasági és szocialista párt programjával a vasvári kerület országgyűl. képviselőjévé választotta. Megyéje társadalmi, ifjúsági nevelési és gazdasági életében jelentős szerepet tölt be. A megyei törvényhatóság állandó választmányának tagja. Számos gazdasági és kulturális egyesület kebelében működik. Cikkeit a vidéki újságok közlik.

Huszka Jenő, zeneszerző, min. tanácsos, szül. Szeged, 1875 ápr. 24. Zeneművészeti tanulmányait az Orsz. Zeneakadémián végezte. Hubay, Herzfeld és Szabó Xavér voltak mesterei. Először, mint hegedűvirtuóz Bpsten több nagysikerű hangversenyt rendezett. Külföldi tartózkodása idején tagja volt a párisi Lamoureux-zenekarnak. Dalai és operettjei nagy népszerűségnek örvendenek. Legismer-

tebb kompozíciói: *Bob herceg*, *Aranyvirág*, *Gül Baba*, *Lili bírónő* és *Hajtóvadászat*. Zeneszerzői működése mellett a kultuszminisztérium min. tanácsosa. A Magyar Színpadi Szerzők Egyesületének alelnöke.

Huszlicska András, törv. orvos, szül. Komárom, 1901 okt. 20. Középkiskoláit Komáromban, az egyetemet Budapesten végezte, ahol orv. tud. oklevelet nyert. 1921. a cseh állam ellen elkövetett izgatás miatt államfogházra ítélték, amelynek elszöndvése után Bpstre jött. 1928. törv. orvosi oklevelet nyert és ez idő óta a pestvidéki törvényszéken működik. Ismert távfutó, aki a BEAC színeiben bajnokságot nyert, a marathoni és a 15 km-es főiskolai futóbajnokságot.

Hutás József, kúriai bíró, szül. Magyaróvár, 1869 dec. 26. Középkiskoláit Magyaróvárott és Győrött, a jogakadémiát Pozsonyban végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint joggyakornok a magyaróvári járásbírószágon működött. 1892. az alsólendvai járásbírószágon, majd a zalaegerszegi törvényszéken aljegyző volt, ahol 1897. albíróvá nevezték ki. 1902. az alsólendvai járásbírószágnak vezető bírója lett. 1907. mint törvényszéki bíró Sopronba került, majd mint ítéltáblai bíró Győrött működött. 1921. m. kir. kúriai bíróvá nevezték ki.

Hutya Ferenc (szepeshelyi), az Állatorvosi Főiskola rektora, szül. Szepeshely, 1860 okt. 7. Orvosi tanulmányait a bpesti tud. egyetemen végezte és itt szerezte 1883. az orvosdoktori oklevelet. Az egyet. körbon-tani intézetben teljesített négyévi tanárségédi szolgálat után 1886. a M. Kir. Állatorvosi Tanintézetben segédtanárrá, majd 1888. az állatjárványtan és a tvszéki állatorvostan ny. r. tanárává nevezték ki. Az intézetnek akadémiaiá történt átszervezése után 1897. igazgatóvá, 1899. főiskolává történt újabb átszervezés után pedig rektorrá nevezték ki. Állásáról 1917. lemondott, de azóta e minőségében kétvétenként ismételen megválasztották. A bpesti tud. egyetem 1839. m.-tanárrá kérésítette. 1899. az egyet. ny. rk. tanári, 1922. az Erzsébet-egyetemen a tb. r. tanári címet kapta. 1906. a király az udv. tanácsosi címmel, 1917. a magyar nemesség adományozásával tüntette ki. A II. oszt. magyar érdemkereszt tulajdonosa, a Ferenc József-rend tisztí keresztese, a III. oszt. vaskoronarend tulajdonosa és több külföldi rend tisztí keresztese. Az országgyűlés felsőházának tagja. A M. Tud. Akadémia 1910. lev.-taggá, 1921. r. taggá, a Szent István Akadémia r. taggá, a bécsi állatorvosi főiskola 1910., a berlini állatorvosi főiskola 1912. tb. doktorrá választotta. Az Orsz. Állategészségügyi Tanácsnak 1900 óta elnöke, az Orsz. Közegészségügyi Tanácsnak, az Orsz. Gazd. Szakoktatási Tanácsnak r., az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület tiszt., több külföldi tudományos testület tiszt., ill. lev. tagja. A Nemzetközi

Állategészségügyi Bizottság és a Nemzetközi Állatorvosi Kongresszusok Allandó Bizottságának elnöke. A felső Szakoktatásügyi és a Természettudományi Társulatnak alelnöke. Irodalmi dolgozatainak egyik része laboratóriumi tanulmányainak eredményét ismereti, ilyenek a nagyobbzabású kazuisztikus közlelményekről eltekintve, a mallein- és tuberkulinreakcióról, a gümőkór elleni védőoltásokról, a takonykór pathogenesiséről, a sertéspestis oktanáról és az ellene való védőoltásokról szóló tanulmányai. A dolgozatok másik részét tankönyvek és kézikönyvek teszik, melyek közül legjelentősebb a *Marek József* tanártársával együtt megírt *Állatorvosi Belgyógyászat* c. munkája. Magyar nyelven 1904. jelent meg három kötetben; egy évvel később pedig *Spezielle Pathologie und Therapie der Haustiere* címen német nyelven. Ez utóbbi azóta hat kiadást ért, időközben pedig lefordították angol (3 kiadás), olasz (2 kiadás), orosz és spanyol nyelvre.

Hutiray József. orvos, szül. Bpest, 1878 febr. 15. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a debreceni, majd a bpesti tud. egyetem orvosi karának hallgatója volt, ahol orvosdoktorrá avatták. 1901. a bpesti Stefánia Gyermekkorházban, mint gyakornok működött. 1902. a debreceni közkórház belgyógyászati alorvossá nevezte ki. 1905. tb. osztályorvos, 1911. tényleges főorvos lett. A háború kitérősekor katonai szolgálatára vonult be és mint ezredorvos teljesített szolgálatot. A koronás ar. érdemkereszt tulajdonosa. 1918. Debrecenben h. kórházigazgatóvá léptették elő. 1923. nyugdíjba vonult. A *Debreceni Orvosszövetség* alelnöke.

Hülli Dezső. műegy. ny. r. tanár, felsőházi póttag, okl. építész, szül. Felsőbánya, 1870 ápr. 6. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1892. építész oklevelet nyert. 1906. műszaki doktori oklevelet szerzett. H. volt az első építészdoktor Magyarországon. 1913. a műegyetemi újkori építéstan tanszékének ny. r. t.-vá nevezték ki. 1917—1919. a mérnöki és építészeti osztálynak volt dékánja. Az országgyűlés felsőházának póttagja, a mérnöki tanács alelnöke, az Orsz. középítési tanács elnöke. A *The Royal Institute of British Architects* tb. levelezőtagja, a *Magyar Képzőművészeti Társulat* választmányának és igazgatóságának, a *Magyar iparművészeti társulat* választmányának, a *Műemlékek Országos Bizottságának*, az *Országos Képzőművészeti Tanácsnak*,

az építőmesteri képzettség megvizsgálására szervezett országos bizottságnak, az *Ősz-tündi Tanácsnak*, a *Horthy-collegium* igazg. tanácsának tagja, a *Steindl* céh céhmestere. A Ferenc József-rend lovagkeresztjének és a vöröskereszt II. o. hadiékítményes díszjelvényének tulajdonosa. Számos kiváló alkotás tette híressé H. nevét, így a vagyontalan áll. tisztviselők alapjának háza az Eskü-téren, gróf Andrassy Dénes krasznahorkai képtára, a komáromi Kultúrház, a Kálvin-téren a Gazdák bizt. szövetkezetének palotája és a Pintérház, gróf Semsey palotája a Városmajor-uccában, Az Angol kisasszonyok temploma a Zugligerben, a Kossuth Lajos-tér déli homlokzatának terve, a piaristák rendháza és főgimnáziuma, a székesfővárosi nagy autbuszgarage, stb. Irodalmi munkásságának nevezetesebb fejezete: *Bernini* c. művészet-történeti tanulmánya. Építészeti stílusát barokk és renaissance alapon kiinduló modern művészeti forma jellemzi.

Hülli Hümér, sebészorvos, egyetemi rk. tanár, szül. Felsőbánya, 1868 július 14. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti egyetemen tanult, ahol 1891. orvostudori oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után Kovács József sebészeti klinikáján mint tanársegéd, majd Navratil Imre mellett működött. 1901. a bpesti egyetemen a sebészet m.-tanárává képesítették. 1910. a Szt. István-kórház sebészorvosa, majd a Rókus-kórház első sebészeti osztályának főorvosa lett. 1917. rk. egy. tanárrá nevezték ki. H. egyike a legkiválóbb magyar sebészeknek. Értekezései, amelyek a műtősebészet terén elért értékes eredményeivel foglalkoznak, különböző hazai és külföldi szaklapokban jelentek meg.

Hüvös Iván (bolfai), zeneszerző, született Bpest, 1877. Tanulmányainak befejezése után a Bpesti Városi Villamos Vasút szolgálatába lépett, ahonnan évtizedes eredményes munkásság után, mint vezérigazgató távozott. Zeneszerzeményei nagy sikert arattak. Balettjei az Operában kerültek bemutatásra. *Katinka grófnő* és *A két Hippolit* c. operettjét a Nép-színház mutatta be nagy sikerrel.

Hüvös László, szobrászművész, szül. Budapest, 1883. Középiskolai tanulmányainak befejezése után Bpsten folytatta tanulmányait. Később hosszabb ideig tartózkodott Párisban. Hazaérkezése után *Nagy Kristóf* c. művével keltette fel az érdeklődést. A legkeresettebb portréisták közé tartozik. Kiemelkedőbb képmászsobora: *Beethoven*. Szép sikeret aratóit és több érmet nyert.